Povestea unui nătărău

IL CHEMA Jean-Claude Meunier şi locuia în satul Sirian, unde tatăl său avea o fermă.

Era flăcău, în lege, dar era cam plăpând şi cam sfiicios. Avea douăzeci de ani, poate mai bine, şi de-abia îndrăznia să-i vorbiască Caterinei Bernard, pe care o iubia la nebunie.

Caterina era o fetiţă oacheşă, îndrăzneaţă şi veselă,... o inimă deschisă. Ii era drag Claude Meunier, dar... numai ca prieten. Insă Claude nu se mulţumia numai cu atâta. Cu toate astea, mă înşel. El nu-i cerea nimic.

O iubia,... pentrucă o iubia, şi asta-i tot!

II

Pe vremea aceia, se vorbia foarte mult — prin tot cantonul — despre Placial cel voinic, fermierul cel frumos, care nu se mai sătura de blăstămăţii.

Placial era un filfison, bun de gură, meşter la joc şi straşnic cântăreţ, — nu-i aflai pereche, când era vorba să înveseliască vre-o petrecere. De-aceia, cu drept cuvânt i se zicea: cheie de inimă! El zâmbia la auzul poreclei acesteia, şi era straşnic de mândru de ea.

Şi... iată că 'ntr'o zi frumosul Placial băgă de seamă că şi Caterina Bernard e drăguţă. Se hotărî să se facă îndrăgit şi, cum biata fată era cam.... slabă de înger şi cu inima prea încrezătoare, căzu în capcană nespus de iute, şi... tot pe-atât de iute o pătrunse şi căinţa.

Placial o părăsi în curând, iar ea se întristă cu totul şi se ofeli ca vai de ea. Lâncezia, de parcă sta să moară.

— Ei, Doamne,... Caterină! — îi zise într'o zi Claude Meunier — dar te-ai întristat cu totul, — de ce păstrezi numai pentru tine taina durerii tale?... Nu-s eu prietenul tău şi nu poţi să-mi treci şi mie jumătate din povara, care te apasă?

Ea îl privi, plângând. El părea atât de îndurerat şi era atât de bun, încât... i se destăinui. De altfel, totdeauna simţim nevoia să ne spovedim durerea altcuiva.

Ii povesti tot bietului Claude şi lui Claude, îndurerat peste măsură, i se păru că are să moară. Inima i se umflase, de parcă sta să-l înnăbuşe.

— Vai, biată Caterină! — izbucni el în hohote de plâns, sărmană Caterină!

Ea îi spuse că rămăsese însărcinată şi că tatăl ei, bătrânul Bernard, sergentul Bernard, după cum i se zicea — un bătrân care făcuse toate războaiele imperiului — avea să afle totul.

— Ei, nu! — se 'mpotrivi Claude — n'are să afle nimic!

Il căută pe Placial şi-i spuse:

— Ai să te însori cu Caterina!

Placial începu să râdă.

— Te împotriveşti?

Placial râdea mereu.

— Ei, bine! — făcu Claude, eşti un laş şi un mizerabil. Să nu care cumva să 'ndrăzneşti să-mi vorbeşti, când m'ai întâlni pe uliţă, că... te pălmuiesc!

Ieşi şi o ţinu drept, până la locuinţa lui moş Bernard. Caterina era de faţă.

— Domnule Bernard, începu el,... eu nu-s om bogat, dar sunt destul de rânduit, am braţe vânjoase şi spor la treabă. Mi-i dragă fiica dumitale, Caterina. Vrei să mi-o dai de nevastă?

— Iaţi-o! — făcu moş Bernard.

Caterina înlemnise şi nu scotea o vorbă, — dar se trăsese într'un colţ de odaie şi plângea.

III

Nunta se făcu fără tămbălău, între rude. La sfârşit, Claude îi spuse nevestei-si:

— Caterina mea, trecutu-i trecut, l-am uitat, — al nostru nu-i decât viitorul... Mie ai să-mi fi totdeauna dragă. Dacă m'ai iubi şi tu o leacă, are să-mi fie de-ajuns!

După şase luni de căsnicie, Caterina născu un fecior. Fu un scandal nemai pomenit. In Sirian se râse pe întrecute, şi cel mai mare haz îl făcu Placial.

Dar, într'o zi, Claude, Claude cel mărunţel, cu braţele slăbănoage, cu părul bălaiu cu privirile blânde, îl înşfăcă de brâu pe vlăjganul acela voinic şi-l făcu să muţiască, în urma unor argumente destul de solide. Intâmplarea avu loc chiar în piaţa satului. Schilodit ca vai de capul lui, frumosul Placial se ridică — în mijlocul huiduielilor — şi, de-atunci, nu mai glumi pe seama lui Claude decât... pe şoptite.

Cu toate astea Claude se gândia:

— Am făcut rău de mi-am ieşit din pepeni, — ce-i drept nu mă batjocoria pe mine, dar... râdea de Caterina!

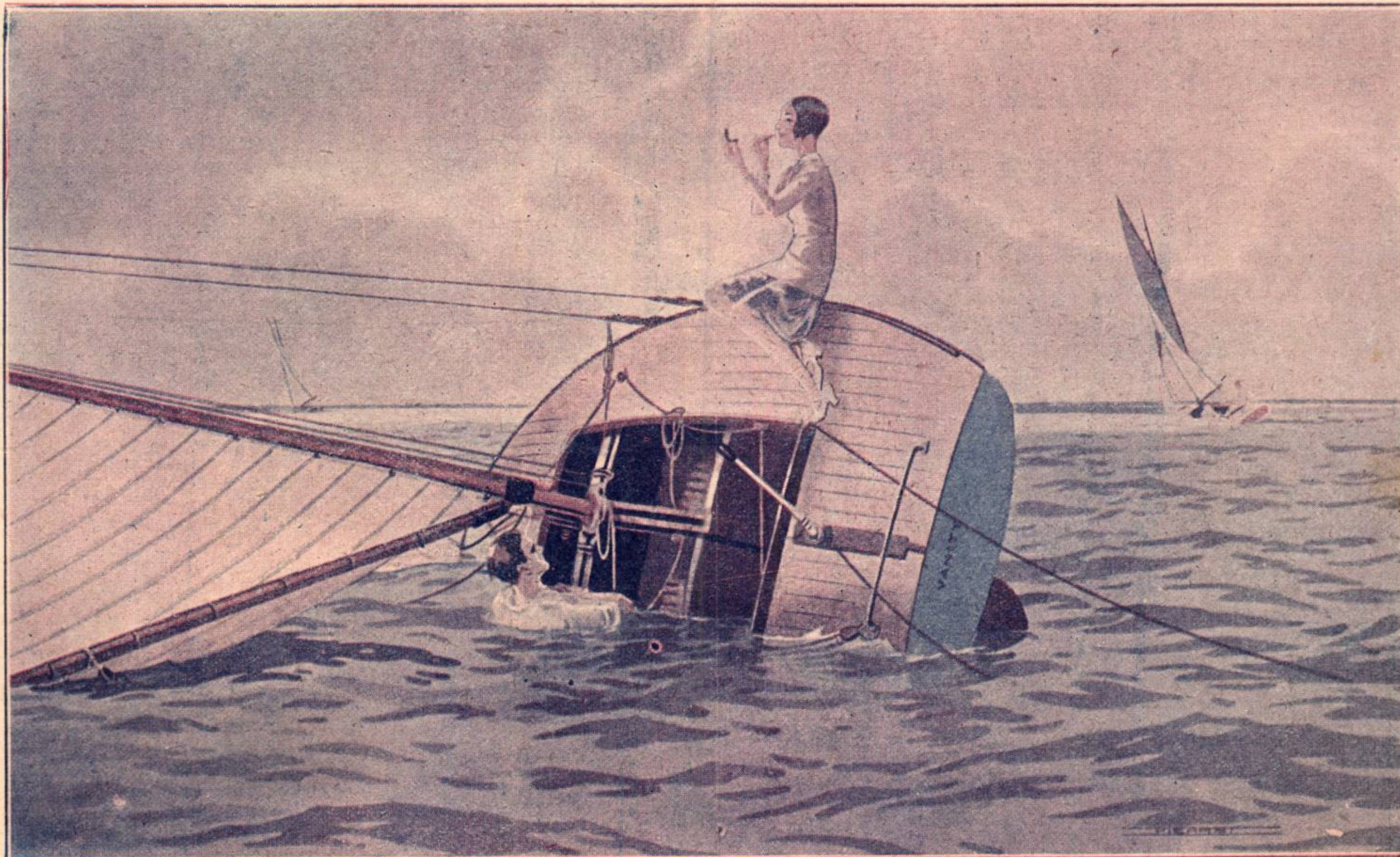
Iar Caterina nu se desminţia, era o femeie bună şi vrednică. In ciuda tutulor, duceau o căsnicie fericită. Copilul creştea. Claude ţinuse să-i poarte numele. Nu-i zicea decât... copilul său. Caterina îşi iubia micuţul la nebunie, ceia ce-i cam neobişnuit, la noi, unde ţăranii îşi preferă boii înnaintea copiilor lor. In adevăr, nu trăia decât pentru el. De dimineaţă până 'n seară, nu făcea alta decât să-l sărute. Poate că-l iubia atât de straşnic, pentru că-l născuse în nenorocire.

— Iubeşte-l, iubeşte-l cât poţi! — o îndemna Claude — că poate şi mie mi-e drag, chiar mai tare decât ţi-e ţie!

Il iubia pe copil, pentru că acesta era bucuria şi — poate — chiar viaţa Caterinei. Şi bietul om nu ştia cum să-i mai intre în voie şi cum să-şi mai îngrijească nevasta. Cuminţii din împrejurimi şi filosofii de la cafeneaua „Napoleon" ridicau din umeri.

Claude se făcea că nu-i vede. Era fericit.

(Continuare în pag. XXVI)

PRIMA GRIJĂ DUPĂ NAUFRAGIU

(Continuare din pag. XXV).

In vremea asta, micuțul Claude ajunsese om în toată firea, și chiar Claude se preschimba în moșneag. Părul începuse să-i cărunțiască. Făcuse crețuri pe obraji. Dar era tot voios și — tot ca altădată — încrezător în toate, afară doar de... rău, — credincios, devotat, vesel în clipe de răgaz, sfătos uneori, trăncănitor — după alții, — ce să vă mai spun? — un om cum se cade!

Intre timp, micul Claude trase sorții și... îi căzu un „număr rău".

Bătrânul Claude nu era prea bogat. Caterina nu-i adusese nimic în zestre. Se lipsiră de multe, ca să-l poată crește pe băiat ca pe un domnișor. Acesta știa să citiască, să scrie, să socotească. Il învățase gramatica, istoria, geografia, aritmetica... Dacă l-ai fi întrebat data morții lui Neron, sau a nașterii lui Carol cel mare, fără nici o îndoială că ți le-ar fi spus. Dar dobândirea științei acesteia ținuse cam multe parale : Claude era aproape sărac. De și-ar fi zălogit toată averea și chiar de ar fi vândut-o, n'ar fi izbutit să adune atâți bani, cât i-ar fi trebuit să „cumpere" un înlocuitor pentru armată.

Trebuie să vă spun că — pe atunci — era pe vremea războiului și că oamenii costau cam scump... iar un soldat la oaste, era aproape ca și... un om mort.

Caterina se prăpădia. Și mereu ofta:

— Și eu am să mor!

Claude clătina din cap: — Asta nu, asta nu !

Cu toate astea se apropia vremea, când sorțașii trebuiau să plece. Cu toate trudele și toate încercările, nu izbutiră să găsiască bani. Slabă și înspăimântată, maică-sa plângea, de ți se rupea inima:

— Pentruce te frămânți așa, draga mea Caterină? — o întrebă, într'o zi, Claude, blând. Doar n'a plecat feciorul-tău!

Iar ea:

— Ah! — dac'au să mi-l omoare, am să mor și eu!

Intr'o dimineață, bătrânul Claude o sărută pe Caterina și ieși. Seara, nu se întoarse acasă. Il căutară pretutindeni. Caterina presimția o nenorocire.

Cineva găsi trupul lui Jean-Claude Meunier în smârcul cel mare, de la Marsaloux. Nu departe de mlaștină, din iarbă, un sătean ridică o bucată de hârtie. Și întrebă:

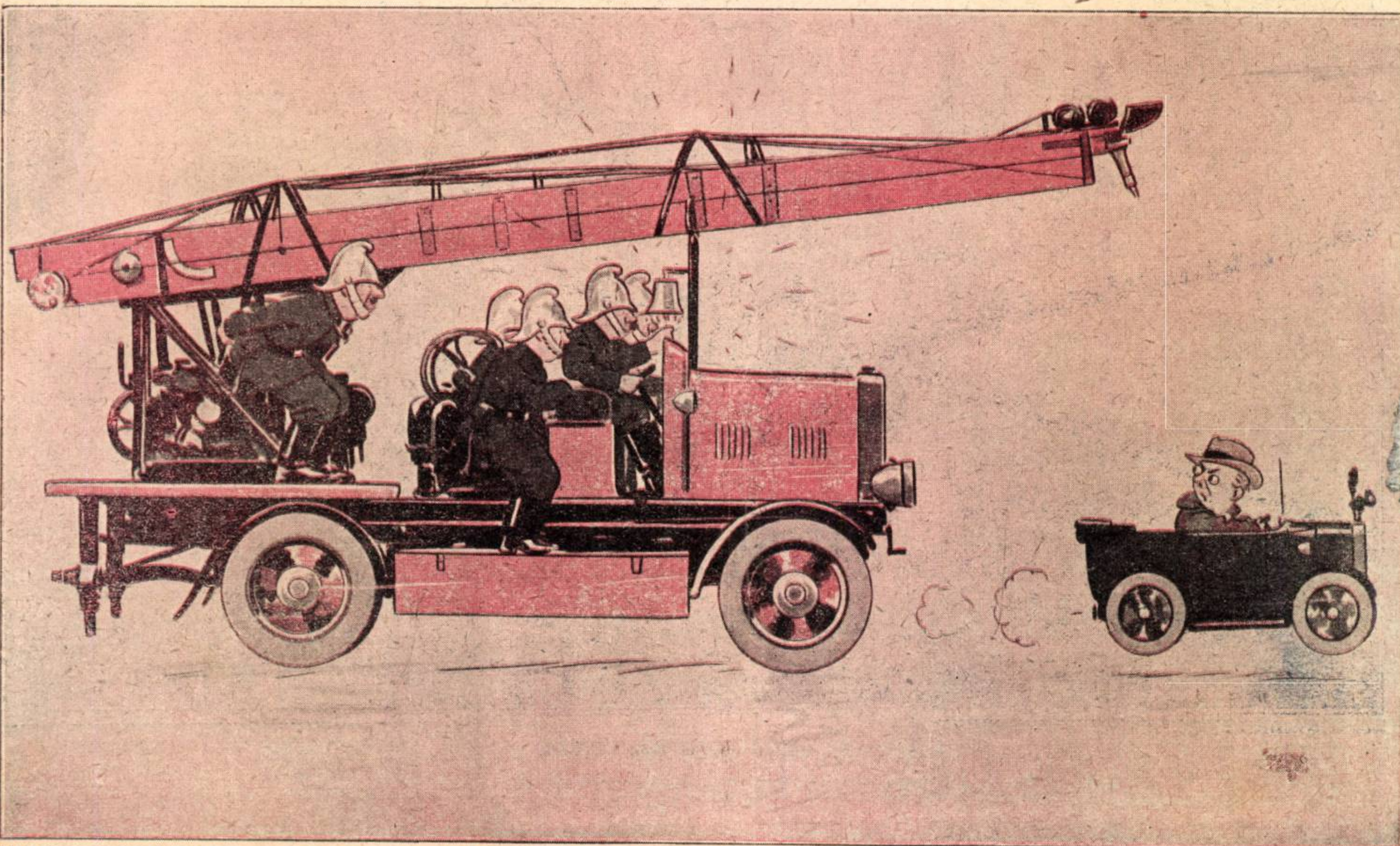
— Cine știe să citească, ce zice aici?

O fetiță luă hârtia și silabisi:

„Caterino, feciorii de văduvă nu-s luați la oștire".

CÂND ZUGRAVII AU O MICĂ DISPUTĂ

UN INCIDENT DE CIRCULAȚIE

OBSESIA

de **OTILIA GHIBU**

ÎNTRE câmpiile perfect paralele, şoseaua bitumată curgea dreaptă, lucioasă, fără pic de praf. Maşina—un Citroën mic, galben — mergea destul de repede, lin, între cele două orizonturi: unul vag de trandafiriul apusului, celalt de-un albastru foarte închis.

Cei din fundul maşinei — doi bărbaţi şi o femee, — vorbiau liniştiţi. Maruca alături de şofeur, avea chipul neted de orice grijă sub borurile mari ale pălăriei de pai aproape alb. Motorul respira atât de lin, încât se desluşia în iarba arsă a câmpii, ţârâitul greerilor. Soarele asfinţise şi totuşi va mai fi ziuă încă aproape două ceasuri.

Căldura scăzuse şi aerul se împrospătase de nevăzuta răcoare a rouării.

Maruca silabisia în gând, cuvintele:

— „Drumul acesta nu-l voi mai face, poate, niciodată".

In urma lor se depărtau din ce în ce mai mult, turnurile de culoarea pământului ale unui oraş strein.

O obsedau încă mirosurile de flori neobicinuite şi de untdelemn curat din T. Şofeurul opri pe neaşteptate maşina, se dădu jos, şi rupse de pe marginea drumului un spic răsleţit, de grâu, verde încă. Il prinse între buze şi se sui din nou la volan.

Cerul se iriza la apus şi se înopta din ce în ce mai mult spre răsărit.

— „Vor fi stele multe, — gândi Maruca,— dar nici-o dungă de lună.

In spatele ei auzea svonul celor trei glasuri, fără să desluşească despre ce era vorba.

Un parfum ciudat de pământ ars şi de mirt, îi gâdila nările, din când în când.

Când din întâmplare privirea ei aluneca pe profilul tăiat în linii statuare al şofeurului, şi îl văzu cum gura muşca nervos din spicul necopt, strângând sprâncenile, de se apropiase mult arcul lor dublu, Maruca îşi dădu brusc seama că în seara aceia se va petrece ceva.

Drept înaintea lor eşeau din pământ parcă, desenate perfect pe cerul opalin turnurile patrate ale unui castel alături de acel săgetat al unei biserici de ţară. Massa nedesluşită a caselor mici de pământ ars, părea un fel de ceaţă uşoară în jurul celor două străzi.

— In satul acesta... îi murmurară buzele, întredeschise brusc, de parcă îi lipsea aerul plămânilor. Dar ce avea să fie în satul acela, nu ştiu. Un sentiment confuz de teamă şi enervare bruscă, o făcu să-şi întoarcă capul spre cei din fundul maşinii.

Intâlni un zâmbet cunoscut şi se linişti numaidecât.

Pe furiş, mai mult prin borul străveziu al pălăriei mari, privirea i se prelinse pe chipul şofeurului.

Tresări.

Intâlnise ochii acestuia. O uitătură stranie. Parcă o priveau numai orbitele, fără sufletul de sub pleoape. Avu o mişcare reflexă. Parcă ar fi vrut să oprească maşina.

Auzi cascada de râs, al prietenei din spatele ei şi se ruşină de ciudata ei spaimă nedesluşită.

Mâinile şi-le simţea odihnind leneşe în poala rochii de mătase. Işi vorbi în gând certându-se pentru nervii aceştia nepermişi. Orizontul din dreapta era mereu roz, de un roz din ce în ce mai palid. Privindu-l, întâlnea fără să vrea profilul dur al şofeurului.

Părul negru îi flutura în şuviţe scurte pe tâmplele netede, pe fruntea cu arcul scund.

Işi aprinse o ţigare care, în luminiţa mică, roşie, îi făcea gura aproape neagră.

Trecură foarte repede prin satul cu castel şi biserică. Abia mergând printre casele egal de înalte îşi dădu bine seama de viteza maşinii.

Cel puţin şaptezeci pe oră.

Nici un câine care să latre. Neclintit, la stânga e şofeurul, care, aproape, nici nu mişca mâinile pe volan.

Pe lângă ei trecu o căruţă mare înaltă, pe două roţi enorme. Trei cai, înhămaţi unul după altul, o trăgeau agale. Duceau o povară de fân cosit cu un ceas două înainte. Doi oameni pe de lături.

Sdruncinând tare, maşina trecu peste şinele unui drum de fier. Şofeurul nu încetinise viteza. Maruchii i-se păru că omul de lângă ea adormise, cu toate că impresia era absurdă, deoarece mergeau foarte repede.

Totuşi acesta se scuturase sau tresărise, fiindcă se îndreptase din spate şi îşi purtase jumătate din corp înainte.

Maruca simţi nevoia să-l întrebe:

— Ce este? Ce a fost?

Şofeurul nu-i răspunse însă decât cu un zâmbet, care părea să fie în acelaş timp o liniştire şi o ironie pentru spaima ei de femee nervoasă.

De data aceasta îşi aprinse şi ea o ţigare. Şoseaua urca puţin. O pantă foarte dulce; totuşi nu se vedea încă nimic dincolo de creştetul ei. Motorul deveni mai sgomotos. Şi nimeni nu auzi în tăcerea imensă dintre cele două zări şi câmpii paralele, altceva decât zumzetul interiorului de fier şi oţel al maşinii.

In depărtare, foarte sus, pe cer parcă o lumină mare roşie.

Un semnal ferovian.

Maruca fu poate singura care îl mai văzu. Cei din fundul maşinii râdeau iarăş tare, de cine ştie ce glumă spusă de unul din ei.

Cum întorsese fără vrere capul spre dreapta, avu senzaţia bizară că ochii şofeurului o ardeau.

Vroi să ţipe, să se mişte din loc. Ceva negru, imens întunecă însă foarte repede toate zările.

Işi dădu seama că trupul ei nu mai avea nici o greutate şi fără nici o sguduitură fu aruncată în mijlocul unui sgomot asurzitor, fierbinte şi negru...

Trenul se oprise. Capete speriate, îngrozite se iviră la geamurile largi, luminate din belşug ale vagoanelor.

Mecanicul şi fochistul daţi jos de pe locomotivă priviau încremeniţi la mormanul acela inform, până adineauri cinci vieţi şi un mic Citroën galben.

Un doctor scund, tânăr căuta să mai prindă în piepturile sdrobite o fărâmă de viaţă.

Şofeurul singur mai clătină de două trei ori apa tulbure a ochilor negri, mişcând pleoapele grele, apoi încremeni aşa cum căzuse, cu gura strânsă pe spicul rotund de grâu necopt.

In privirile albe ale Maruchii, nici o groază: doar uşurarea că obsesia se înfăptuise...

Balcicul pe'nserat

REALITATEA
ilustrată

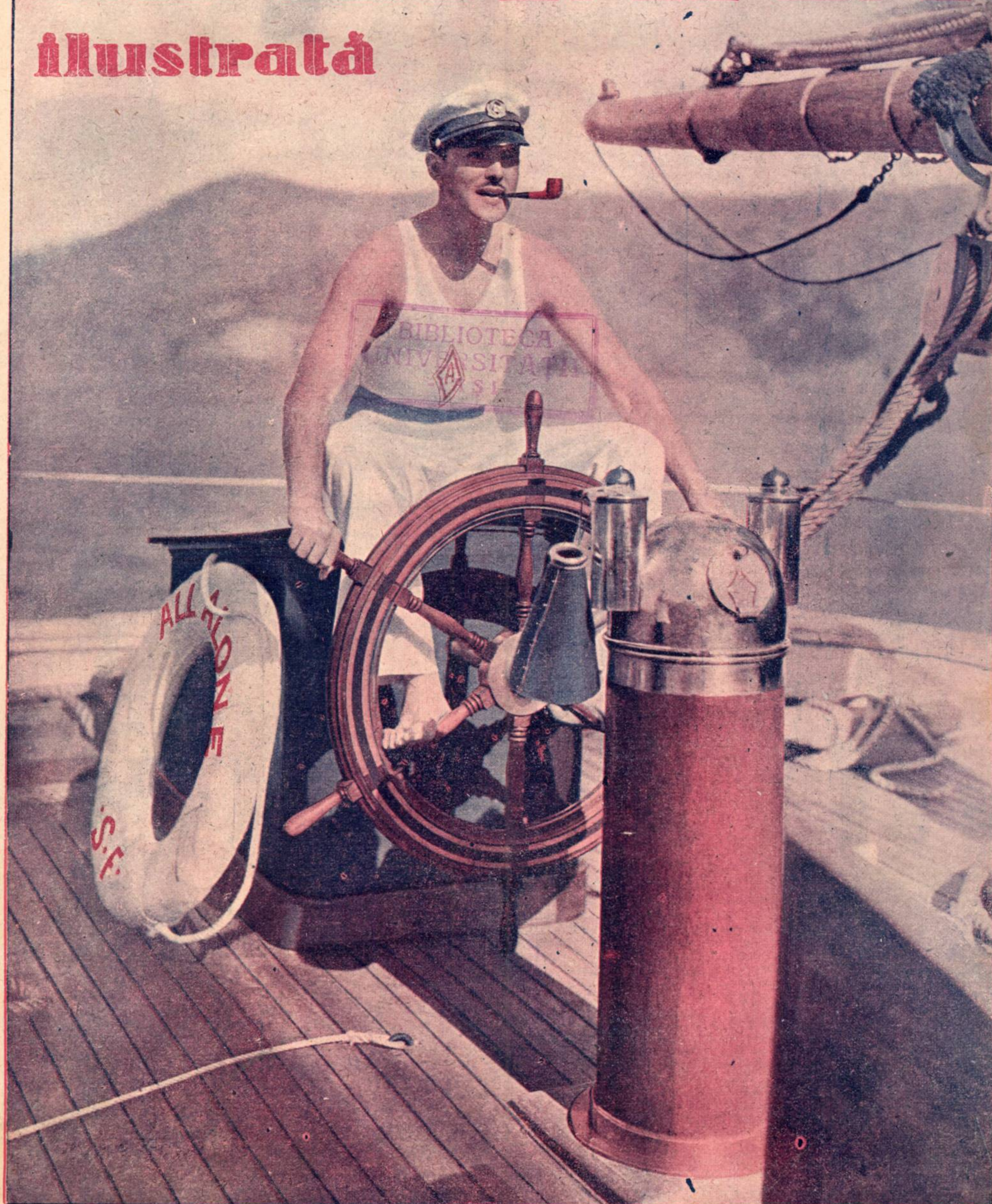

...şi pe crestele pleşuve ale munţilor

Foto „REALITATEA ILUSTRATĂ" Atelierele „Adeverul", S. A.

ANUL III. — No. 32. — 3 AUGUST 1929. 24 PAGINI APARE SÂMBĂTA

REALITATEA ilustrată

Yachting

(NILS ASTHER, marele artist american, la cârma iachtului său).

(Foto „M. G. M.")

PREȚUL 8 LEI

flagrant delict

STRANS lipit de zid, omul cu masca se furişă tiptil în preajma casei; totuş trecu dincolo de uşa de intrare. Era o noapte fără lună, întunecoasă şi neagră ca smoala. Omul îşi alesese bine ceasul.

In apropierea porţii principale, el găsi ceeace căuta: o fereastră, care i se părea bună pentru a fi escaladată. Grăbit se puse pe lucru şi-şi înfăptui planul pregătit. Se strecură liniştit în cameră, rămase, apoi, pe loc nemişcat şi trase cu urechea.

Nu se auzia nici un sgomot.

Omul cu masca surîse în întuneric. Scoase din buzunar o lampă electrică mică dar puternică, se întoarse şi proectă o rază de lumină în jur. Se găsia într'un biurou. Unul

din cele patru colţuri ale odăii era ocupat de o casă de bani, de mărime neobişnuită. Omul răsuflă mulţumit, se găsia chiar în încăperea care ascundea obiectul vizitei lui nocturne.

Până aci, totul mersese de minune; norocul îl ajutase în plin. Din toate ferestrele casei, nimerise tocmai la aceea de care avea nevoie, la fereastra camerei în care voia să pătrundă.

Nu pierdu vremea şi se puse harnic pe lucru. Scoase din buzunar diferite scule pe care le aseză alături de dânsul pe podea. Apoi întreprinse o cercetare atentă a cassei de fer, care ţinu câtva timp. Nu trecură însă nici cinci minute şi poseda de-acum toate informaţiile necesare.

Acum trecu la fapte. După alte zece minute broasca cedase şi uşa casei se deschidea prin apăsarea degetelor lui.

Interiorul se compunea din două rafturi, unul sus şi altul jos, despărţite între ele printr'o placă de oţel. In raftul de sus, se găsiau mai multe pachete rânduite ordonat şi legate cu sfoară, precum şi câteva registre.

In raftul de jos, se afla pe o bucată de catifea o grămadă respectabilă de pietre preţioase. Se găsiau printre ele safire şi smaragde, diamante şi rubine, care reflectau în culori variate şi cu mii de raze, lumina bateriei de buzunar. Timp de câte-va secunde, omul cu mască rămase nemişcat, cufundat în vraja priveliştei ce i se oferia.

Deodată, în spatele lui se învârti întrerupătorul electric, lustrul din mijlocul odăiei se ilumină şi un glas rosti:

— „Vă rog, aveţi bunătatea să ridicaţi mâinile şi să rămâneţi în această poziţie până vă voi permite s'o schimbaţi! Cea mai mică încercare de a vă opune ordinului meu ar putea avea urmări regretabile pentru dumneavoastră". Un râs aspru urmă acestor vorbe. Omul cu masca sări ca o pisică şi se întoarse; ridică apoi mâinile fără nici o vorbă. Omul din faţa lui, desigur stăpânul casei, ţinea un revolver în mâna dreaptă şi era îmbrăcat într'o pijama în culori vii, peste care atârna un halat de noapte, aruncat vizibil în grabă. Era un bărbat impozant, de o vârstă mijlocie, cu o figură roşie şi rotundă. Părul cărunt îi era ciufulit.

E drept că făcea impresia de a fi oarecum consternat, totuş mâna, care ţinea revolverul, nu tremura.

—„E de prisos să vă mai întreb ce căutaţi aci?!" întrebă el, glumind.

— „Absolut de prisos" răspunse omul cu masca. „Şi un copilaş ar cunoaşte răspunsul".

Dar celălalt adăugă, cu o mutră serioasă:

— „Vorba este, ce fac eu acum cu dumneata?"

— „Am impresia", răspunse oaspele nepoftit, „că nu există decât două posibilităţi într'o asemenea situaţie: sau mă predaţi poliţiei, sau îmi daţi drumul.

Imi permiteţi să vă propun a doua alternativă?"

— „Ce-ar putea să mă hotărască la aceasta?"

— „Virtutea sublimă a iubirei aproapelui. Trebue să vă gândiţi că nu v'am luat nimic".

— „Pentru că am venit la timp".

— „Tocmai la timp. Totuş, aceasta nu schimbă cu nimic starea de fapt. Eu nu mi-am însuşit nimic şi dacă totuş m'aţi preda poliţiei, atunci v'aţi satisface desigur un sentiment păgân de răsbunare, dar aţi pierde o ocaziune rară de a manifesta o iubire creştinească a aproapelui".

Celălalt râse:

— „Ai sânge rece, trebue s'o recunosc".

— „O, nu" zise omul cu masca, „acesta îmi lipseşte din nefericire. Poziţia braţelor mele este atât de obositoare, încât m'au trecut nădușelile. Imi permiteţi să vă întreb, dacă sunteţi dispus..."

— „Da, răspunse celălalt. Dar să nu încerci să-mi joci o festă. La prima încercare te împuşc".

Se duse la biurou şi se aşeză pe un fotoliu.

Apoi făcu semn omului cu mască să ia loc la masă în faţa lui.

— „Cum te numeşti" îl întrebă.

— „Williams; şi Dumneavoastră? "

— „Eşti neruşinat!".

— Dece ţineţi să aveţi un privilegiu asupra mea? Nu e elegant deloc!".

— „Ei bine, dacă vrei să ştii, spun: mă numesc Henry Burton".

Urmă o pauză. Burton părea nehotărît asupra celor ce trebuia să facă.

— „Despre mine nu trebue să vă grăbiţi", zise deodată Williams, în timp ce-şi scoase masca, lăsând să apară o figură prietenoasă, surâzătoare şi tânără. „Avem timp berechet, înaintea noastră, afară doar dacă nu doriţi să vă culcaţi din nou. In ce mă priveşte, veţi înţelege uşor, că aş dori mult să ştiu dacă voi petrece restul nopţii în patul meu, sau într'o celulă de închisoare. Deaceea v'aş

ruga să chibzuiţi cât mai mult dar să-mi comunicaţi apoi hotărîrea dumneavoastră definitivă, imediat ce-o veţi fi luat".

— „Ţine-ţi gura şi vorbeşte numai când te'ntreb!" isbucni Burton. „Lămureşte-mă pentru ce te-ai decis să operezi la mine o spargere?".

— „Ah! e o istorie tristă!" suspină tânărul. „Dar e prea lungă ca să vi-o pot povesti acum. Şi apoi, n'are nici cea mai mică legătură cu persoana dumneavoastră".

— „Nu prea ai o mutră de spărgător. Arăţi ca şi cum ai fi urmat la universitatea din Oxford". La aceasta, Burton nu primi nici un răspuns.

— „N'ai oare nici o consideraţie pentru avutul altuia?" întrebă Burton, pornindu-se tot mai mult cu vorba. „Nu-ţi dai seama ce nelegiuire săvârşeşti însuşindu-ţi bunurile altor oameni? Aceste giuvaeruri îmi aparţin şi n'ai nici un drept la ele. Ştii ce eşti? Eşti

o amenințare a ordinei publice, tinere!".

— „Eu iau numai dela acei, cari au un prisos", răspunse celălalt încet.

— „Oare aceasta micșorează nelegiuirea dumitale?", isbucni indignat Burton. „Faptul că cineva suportă mai ușor pierderea unui obiect de preț, dă dreptul primului venit să și-l însușiască?".

Zdrobit, Williams cedă:

— „Recunosc că niciodată n'am privit lucrurile din acest punct de vedere".

Burton tăcu și fixă cu privirea pe vizitatorul său.

Apoi păru că a luat deodată o hotărîre.

— „Ascultă-mă", zise el. „Iți dau drumul,

cu o singură condiție, dar numai cu această condiție: jură-mi că începând de azi timp de trei luni nu vei atinge legile în nici un fel. Vrei să-mi juri aceasta?".

— „Timp de trei luni?"

— „Da".

— „De ce?

— „Pentrucă", zise Burton gânditor, „pentrucă sper că după acest timp, viața corectă pe care o vei duce te va convinge că ajungi mai departe și mai bine cu cinstea. Așa este, trebue s'o știi. Uite-te de exemplu, la mine. Ani de zile am fost un mic conțopist într'un biurou. Lucram cu râvnă din zorii zilei până seara târziu. Inainte de toate însă, eram încurcat tocmai cu chestiile bănești. Care a fost urmarea? Am dobândit încrederea șefului, am devenit cu timpul director și însfârșit președintele întreprinderii".

— „Sfinte Dumnezeule!"

— „Ce vrei să spui?".

— „Ah scuzați", bolborosi Williams, „eu... numai... eu voiam numai să spun că n'aș fi crezut niciodată posibil ca cineva să se poată ridica atât de sus de la un simplu copist. Dar de sigur, a mers foarte încet?".

— „Da, încet; dar sigur, și aceasta e principalul. Nimic nu putea opri ridicarea mea. Pot și eu pricepe dorința de îmbogățire prin mijloace necinstite. Dar, crede-mă; este o cale urâtă și cu totul condamnabilă".

Urmă din nou o pauză.

Apoi Williams spuse deodată:

— „Am să vă dau jurământul pe care mi-l cereți. Sunteți un om bun, domnule Burton".

— „A! prostii!" Burton își luă o poză marțială:

— „Mă bucur, mă bucur, din toată inima, tinere, că te văd mai cu judecată. Și acum: Noapte bună și mult noroc!".

Ii întinse mâna. Williams se ridică și o strânse. Burton îi surise încurajator. Se simția ca un preot, care reușise să convertiască un necredincios. Conduse pe tânăr până la poarta casei și-i dădu drumul. Apoi se întoarse în camera sa de lucru și se îndreptă spre cassa de fer, în care închise pietrele prețioase. După aceasta îl cuprinse un râs aproape histeric, care-l sgudui timp de cinci minute, apoi se vîrî mulțumit în pat și adormi.

Pe de altă parte, Williams, ajuns în stradă, isbucni și el într'un hohot de râs.

— „Ah, Doamne, Doamne!" zise el între două accese de râs. „Ce mai strașnică fantezie are flăcăul ăsta bătrân! Cât pe ce să mă trădez, când a venit cu povestea lui de copist-director-președinte. Ha, ha, ha! Ce glumă nostimă!".

Cu pași mari se îndreptă apoi în grabă către cea mai apropiată secție polițienească, în care pătrunse imediat.

Funcționarul de serviciu se ridică să-l salute.

— „Bună seara, Sergeant. Unde este Inspectorul Higgins?".

— „Aci alături, Domnule Inspector".

Detectivul inspector Johnson, Alias Williams, intră în camera vecină și trezi pe colegul său, care ațipise înaintea focului.

— „Totul, fără nici o excepție, se află în caseta lui" exclamă el.

— „Ai văzut-o chiar dumneata?"

— „Desigur. Toată colecția Sanders".

— „Și nu ți s'a întâmplat nimic, absolut nimic"?

Johnson râse.

— „Ba mi s'au întâmplat o mulțime de lucruri! Burton m'a surprins și mi-a jucat o delicioasă scenă în duo, compusă special pentru mine. De predat, nu mă putea preda, căci eu aș fi destăinuit ceeace am găsit în cassa de fer și astfel s'ar fi trădat și el ca tăinuitor. Deaceea, mi-a ținut o morală pe tema „cinstei care duce cel mai departe" și mi-a dat, la urmă, drumul, după ce am trebuit să-i jur că am să rămân cinstit timp de trei luni".

Cei doi inspectori se prăpădiau de râs. Apoi Higgins se ridică și căscă tare.

—„ Sunt bucuros", zise el, „numai pentru că te văd din nou aici. Acum mă pot duce să dorm liniștit. Trebue să-ți spun că eram

foarte îngrijat de lipsa dumitale îndelungată, mi-am închipuit tot felul de lucruri ce ți s'ar fi putut întâmpla. Acum putem pe baza ordinului de cercetare la domiciliu, să-i vorbim și să-l luăm de scurt. Imi pare rău, camarade, că a trebuit să treci prin-tr'o oră atât de agitată. Dar fără a avea siguranța absolută ne-ar fi fost imposibil să procedăm împotriva unei persoane atât de considerate și influente. Desigur că se va stârni o mare vâlvă când se va afla că d-l Burton de la „*Burton Court*" este un tăinuitor ! Ce lovitură !"

— „Asta cred și eu!" strigă Johnson. „Dacă ar afla vre-un gazetar de întâmplarea mea, ar avea cel mai ideal material pentru articolul „*Lupul moralist*". Și tot râzând, Johnson se îndreptă spre casă. Râdea desbrăcându-se și dormind, zâmbia ca omul care visează lucruri frumoase...

Concursul nostru de epigrame

ÎN CONFORMITATE cu cele anunţate anterior, publicăm mai jos o selecţiune din epigramele primite, pe care comisiunea specială, le-a găsit demne de a fi supuse votului cititorilor pentru premiare.

Cititorii cari doresc să ia parte la vot, sunt rugaţi a detaşa cuponul pe care-l publicăm în josul paginii, indicând după părerea lor, cea mai bună epigramă, menţionându-le cu numărul de ordine care li s'a dat.

Răspunsurile se primesc până la 15 August, când va avea loc acordarea premiilor.

Unui cârciumar

Il imiţi superb pe preot,
Şi probez de nu mă crezi:
„Orice vinzi, vinuri sau ţuică,
Tu pe toate le botezi".

Emilian Manolescu
Com. Frasin-Dâmboviţa

Celor cari au făcut crematoriul

Cu crematoriul vostru nu mă'mpac,
Deci la ideea-aceasta nu iau parte;
O viaţă 'ntreagă m'am tot ars trăind
Şi nu vreau să mă ard şi după moarte.

Emilian Marinescu,
Gara Balaci, Jud. Teleorman.

Cu prilejul concursului de epigrame instituit de revistă

Directore, mă iartă, ai o vină
Că'n epoca de „mari economii",
Indemni pe scriitorii de duzină,
Să strice-atâta maldăr de hârtii!...

Rotval.

Domnului Nicolae Iorga
(Om politic, autor dramatic, profesor, etc.)

Nedumerit stă Domnul Iorga,
La crucea căilor de glorii;
La teatru Camera-l trimite
Şi la politică, actorii.

Radu Socol
Chişinău

Unui medicinist şi teolog

Când operezi cu greşuri şi vieţii i-ai rupt firul,
Nu cred să stai prea mult timp în vre-o nedumirire,
Arunci de zor halatul, iei iute patrafirul
Şi cânţi pe nas cu jale, „Vecinica pomenire!"

Gheorghe Lambescu
Câmpulung-Muscel

Unui hoţ

Hoţului nici nu îi pasă,
De căldura ce apasă,
Toată lumea stă sub soare,
Numai el e *la răcoare.*

Nathan Enghelberg Bacău

Unei bănci.

Locaş măreţ, frumos, plăcut,
Eşti când dai bani cu împrumut;
Locaş de groază, penitenţă
Când poliţa e la scadenţă.

C. Modestu

Profesorului I. Peretz

(Autorul piesei „Puiu de cuc" jucată la Teatrul Naţional din Chişinău)

„Pui de cuc" i-ai spus tu bine,
L-am văzut şi nu mă mir;
Era doar făcut de tine
Şi sta'n cuibul lui Shakespeare.

Radu Socol
Chişinău

Lui Tase, a cărui soţie e prea luxoasă

Dece te plângi, dragă amice?
Nevestei tale prea frumoase,
Ii placi prea mult şi n'ai ce zice;
Mereu te cheamă blând: *„mă-Tase".*

Unuia care s'a sinucis la examen

Te-ai sinucis la un examen
Vai, muritorule! — pricepe,
Că dincolo de viaţa asta,
Un alt „examen" va începe!

George Caiserliu
Bacău

Unor artiste

Astăzi artele frumoase,
Stau sub scutul damelor;
Insă mai ales... pictura,
Zilnic e pe... faţa lor.

Ludovic Crişan
Aiud — Jud. Alba

Unui adept a lui Schopenhauer

Ca Schopenhauer zici şi tu:
„Femeea-i plină de defecte!"
O altă mutră de-ai avea,
Pe toate, le-ai găsi perfecte.

Aneta Marincovici
Buzău

Amicului devenit faimos prin renumele copilei sale talentate.

Tu tată-i eşti incontestabil,
Iar ea-i copilul minunat.
Orgoliu-ţi însă-i discutabil,
Căci ea pe tine... te-a creiat.

George Voevidca
Profesor—Bucovina

Unei prietene mici, tot ca şi mine

Mignonă eşti, o pitulice,
Un cot ţi-ajunge să te'mbraci,
Deci unde 'ncap atâtea graţii?
Şi mai ales atâţia draci!

Şereda Mihail Sorbul
Lugoj

Cupon de vot

Subsemnatul ....

din .... *Str.* .... *No.* ......

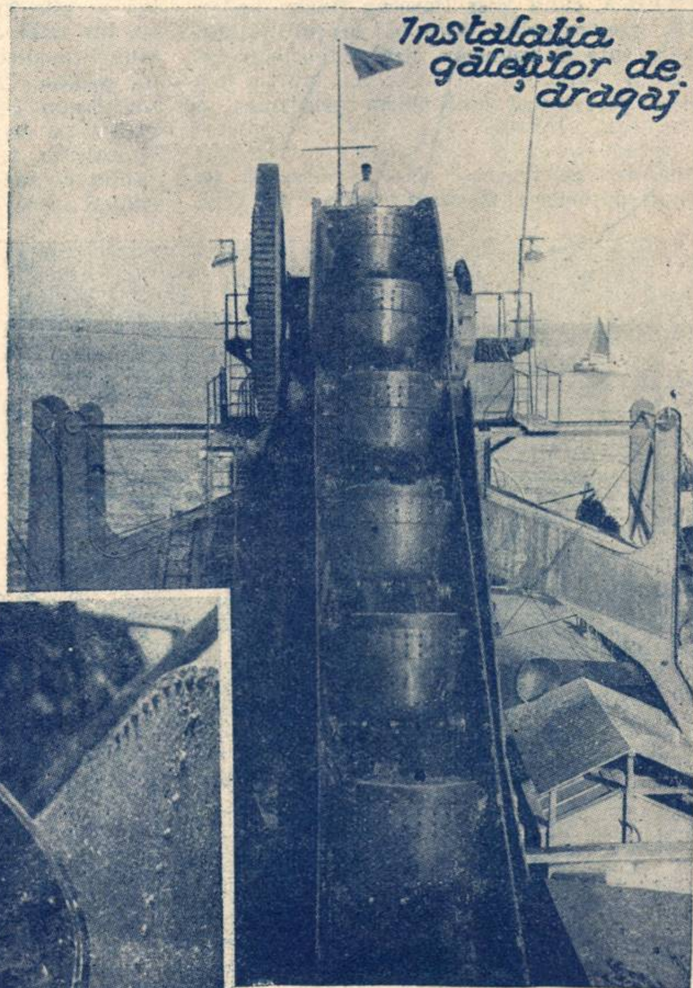
Votez drept cea mai bună epigramă, cea indicată la No. ....

Bara dela Sulina

Lucrările de dragaj

Draga în repaos

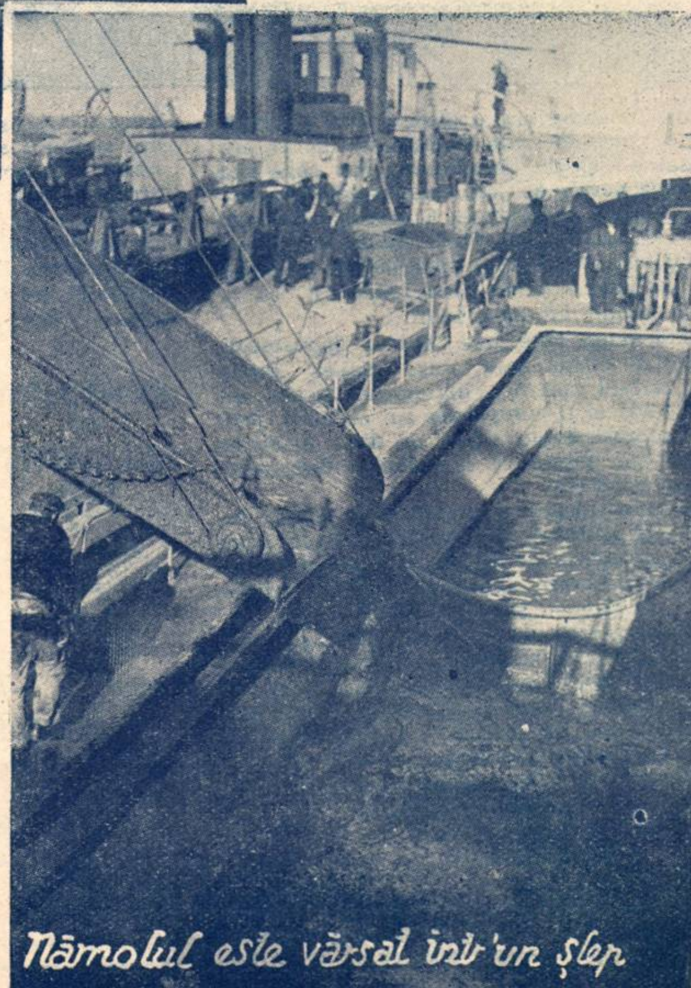
Instalaţia găleţilor de dragaj

Găleata plină în ascensiune

Măsurarea adâncimii apei

Nămolul este vărsat într'un şlep

Diamantul miss-ei Baker

O întâmplare între Rio-de-Janeiro și Monte-video

Clipa, când Miss Dorothy Baker, apăru pentru prima oară la brațul tatălui ei, în sala de mâncare strălucitoare de lumină a vaporului „Violet Gibson", a fost chiar pentru cel mai blazat gentleman, o adevărată senzație.

Și asta înseamnă ceva pe un vapor de lux, care are pe bord o colecție întreagă de femei prețioase și de mari bogătași din City.

ker se afla între căpitan și un domn Espaso, iar tatăl ei între mine, care eram pe atunci medicul vaporului Violet Gibson și un profesor de geologie, anume Henderson. Senor Espaso, un bogat argentinian, salută pe cei doi Baker, ca pe niște vechi cunoștințe, își scuză soția care din cauza răului de mare rămăsese în cabină, iar în timpul mesei făcu o descriere a nebănuitei bogății de lemne ce se află în regiunea La Plata. Căpătai impresia, că s'ar afla în negocieri cu Baker, pentru vinderea pământurilor sale.

Eram tocmai la felul al treilea de mâncare, când căpitanul Webster, ordonă unui steward să închidă ușile sălii, de oarece se făcuse noapte. Toate sgomotele, chiar și cele muzicale se irosiră în această neașteptată întunecime. Toată lumea era uimită și penibil impresionată. La masa noastră sună sgomotul unui pahar vărsat. Miss Dorothy scoase un țipăt mic și ascuțit: „Rochia mea"!?

Argentinianul își scuză în cuvinte mișcate stângăcia sa. Spunea că e inconsolabil: oare petele de vin pot fi scoase?

Intâmplarea aceasta fu semnal pentru ușurarea tuturor. Unii râdeau, alții erau supărați; fiecare după felul său de a fi. Căpitanul Webster strigă primului steward să vadă ce e cu lumina. In acelaș timp încercă să aprindă o brichetă. Când însfârșit reuși, se aprinseră ca la o comandă, toate becurile electrice.

Terminarăm cum dădu Dumnezeu dineul întrerupt, vorbind despre incidentul cu luminile care rămăseseră stinse cam vrea jumătate de minut.

— „Acumulatoarele erau în ordine. Peste tot, pe vapor, arseseră toate luminile. Probabil că cineva din eroare stinsese pe cele din sala de mâncare", raportă stewardul.

Deodată țipă cineva în sală.

— „Dumnezeule! Nu mai am diamantul"!

Ne căzură, înspăimântați, furculițele din mână și ne uitarăm toți la miss Baker, care, palidă și cu mâinile tremurânde, își pipăia

Miss Dorothy era o tânără fată drăguță, sveltă, care, cu toată bogăția tatălui ei, era ciudat de modest îmbrăcată, dar care nici nu avea nevoie de prea multe sacrificii, pentru a scoate în evidență farmecile celor optsprezece ani ai săi. Titus Baker, magnatul uleiurilor, avea chipul unui buldog bine dispus și punga unui Rockefeller. Și cu aceste cuvinte am spus totul.

Abia acum vine, însă, partea importantă. Pentru prima oară, miss Baker, purta azi „steaua polară", diamantul acela, pe care tatăl ei îl cumpărase nu de mult, pentru impresionanta sumă de două milioane dolari. Se șoptia că aparținuse tezaurului coroanei țariste.

Pe când pășiau amândoi prin nourii invidiei și admirației celorlalți pasageri, spre masa prezidată de bunul și bătrânul nostru căpitan Webster, avusei prilejul să privesc mai de aproape „steaua polară".

Era o piatră destul de mare cam cât o cireașă, foarte scânteietoare, prinsă de jurîmprejur într'o coroană de safire de un albastru foarte dulce și atârnând pe un lănțișor subțire, de platină. La drept vorbind, mă cam irita focul brutal al acestui diamant, care împroșca gâtul prețios al d-șoarei Baker cu adevărate fulgere.

— „O modestă ocazie, nu?" îmi șopti ironic profesorul Henderson, între două linguri de supă.

Deoarece, ordinea în care stăteam la masă, nu e de puțină importanță, pentru cele ce vor urma, voi adăuga că miss Barăcoare. Apoi explică lui Baker compoziția unui cocktail special pentru rău de mare.

Senor Espaso făcea complimente d-șoarei Dorothy. Profesorul sugea dintr'o costiță de berbec. Eu priviam în sală. Peste tot, chipuri mulțumite și sătule. Orchestra cânta din „Madame Buterfly".

Deodată se stinse lumina. Brusc, brutal rochia. Lumea se ridicase mai toată dela mesele celelalte, toți vorbiau în acelaș timp și mulți se apropiară de masa noastră.

— „Vă rog domnilor și doamnelor, așezați-vă la locurile dv., până se va fi limpezit totul", rugă căpitanul Webster. „Vă rog categoric să nu părăsiască nimeni sala".

Stewarzii se apropiară de uși, fiind gata

Cu începere dela 1 August, rubrica „Aș vrea să știu" a fost trecută la revista „Adevărul literar și artistic", unde cititorii noștri sunt rugați a trimite pe viitor corespondența privitoare la această rubrică.

să nu permită nimănui eşirea. Apoi se adresă tinerei fete:

— „Liniştiţi-vă miss Baker, poate s'a deschis permoarul şi colierul se află acum undeva sub scaunul dv. Sau vi s'a prins în rochie. Mister Baker şi cu mine vom căuta. Daţi-mi o lampă de buzunar."

După cinci minute, pline de multă aşteptare, cei doi se iviră din nou, cu capetele roşii, fără să fi găsit bijuteria. Miss Baker plângea. Tatăl ei pufăia înfuriat pe nări. Webster ceru, ca miss Dorothy, în prezenţa

primei cameriste a vaporului, să-şi facă o percheziţie amănunţită a îmbrăcămintei. Lucru ce se făcu numaidecât într'o cameră alăturată. Când se înapoiară, am citit numaidecât, din chipurlie lor, că diamantul nu eşise la lumină.

— „Asta-i foarte plăcut" mârâi necăjit Titus Baker. Inghiţi de câteva ori în sec, apoi zise, fără să priviască pe Vebster:

— „Cum diamantul nu se găseşte nicăeri, atunci desigur că a fost furat. Nu văd altă explicaţie".

Capul căpitanului Webster se făcu roşu ca moţul curcanului. Tocmai pe vaporul său trebuia să se întâmple, porcăria aceasta! Clipele următoare nu lăsară nimic de dorit, în ceeace priveşte penibilul. Gândul că hoţul era printre noi, era deprimant.

Nimănui nu-i trăzni prin minte să părăsiască sala. Insfârşit, senor Espaso, mângâindu-şi frumoasa barbă neagră, întrerupse tăcerea:

— „E părerea unui modest laic, d-le căpitan. Ar trebui să se facă o examinare amănunţită a întregei săli, a ghivecilor cu flori, a farfuriilor cu mâncări, chiar şi a acelor ce au servit la primul serviciu.

Am citit odată că un inel a fost regăsit într'o pâinişoară abia începută, iar o bijuterie de perle într'o portocală. Apoi cred că vorbesc în interesul nostru al tuturor, propunând o percheziţie corporală şi voluntară. Acest lucru e fatal. Numai ea ne poate însă dovedi nevinovăţia, redându-se d-şoarei Dorothy diamantul, şi d-lui Webster, liniştea. Să ne supunem, fără falsă sensibilitate unei necesităţi, pe care nu o putem înlătura. Dacă-mi îngăduiţi, voi face eu inceputul".

După aceste cuvinte, care pentru majoritatea dintre noi, nu erau decât ecoul propriului îndemn lăuntric, argentinianul s'a dus cu căpitanul şi profesorul Henderson într'o cameră alăturată, pe când eu şi primul ofiţer preluasem controlul sălii.

Nici odată în viaţa mea nu am tăiat în două atâtea pâinişoare, nu am sfărâmat atâtia cartofi şi nu am împuns atâta friptură de berbec, ca atunci. O situaţie pe cât de deprimantă, pe atât de caraghioasă.

Când am terminat, după vreo două ceasuri, nu făcusem nici un pas mai înainte. Diamantul d-şoarei Baker rămânea dispărut.

Trecuseră două zile din seara aceea memorabilă. Stăteam cu o carte pe puntea de plimbare, pustie la ora aceea, şi mă gândiam, că, odată cu sosirea nopţii, ajungem la Montevideo, când pasagerii vor părăsi apoi vaporul. Era cu neputinţă, ca, în această vreme atât de scurtă, să se mai fi putut face lumină în povestea diamantului. Persoanele, care se aflaseră atunci la masa noastră, aveau fiecare altă atitudine. Bătrânul Baker umbla de colo până colo ca un leu înfuriat, şi nu se mai ivi niciodată cu fiica sa la masa comună. Căpitanul Webster era adânc îndurerat de această pată de ruşine, ce apăsa asupra vaporului său. Senor Espaso şi frumoasa sa soţie, foarte delicată, care părăsia numai foarte rar cabina sa, căutau pe cât le era cu putinţă să consoleze pe Titus Baker şi drăguţa sa fiică. Henderson, profesorul de geologie, pe care chestiunea nu-l interesa, hoinăria alene pe vapor, fumând nenumărate ţigări. Ca să fiu cinstit, omul acesta nu-mi era, tocmai simpatic. Era un individ ciudat, ţeapăn, foarte puţin vorbăreţ, cu o pereche de ochelari pe o faţă de vulpe şi cu nişte dinţi de fiară sălbatică.

Totuş era imposibil să faci vreo legătură între dânsul şi diamantul dispărut. Un sgomot mă făcu să ridic capul! Iată, lupus in fabula!

Henderson purta sub braţ o carte groasă, de bună seamă vreo „pravilă" ştiinţifică şi fără nici o jenă, se aşeză lângă mine. O clipă mă privi clipind des din ochii lui strânşi, verzi, apoi începu fără vreo tranziţie:

— „Mi s'a spus că sunteţi un vânător pasionat. E adevărat doctore?"

Negai cu modestie. Nu prea aveam deloc chef să stau de vorbă cu acest om.

— „Ai observat vreodată o nevestuică când chiamă femela?"

Afirmai acest lucru, oarecum uluit.

— „Crezi că ai putea să imiţi strigătul acela"?

In loc de răspuns, imitai destul de asemănător ciudatul ţipăt fluerat al acestor mici şi iuţi animale.

Henderson sări fericit în sus.

— „Splendid doctore, splendid. Tocmai aşa şueră o nevestuică. Eşti un om adorabil! Iţi datorez multă recunoştinţă."

Nu ştiam ce să cred de bucuria aceasta neînţeleasă şi începui să gândesc, că Henderson se ţicnise. Pe când îl scrutam cu o privire îngrijorată, se plecă brusc la urechea mea şi îmi şopti:

— „Ce-ai zice, dacă miss Baker şi-ar regăsi diamantul? Să nu scoţi însă un cuvânt doctore! Ştii să taci, nu-i aşa?"

Dădui din cap sguduit. Henderson avu un fel de râs de nebun, îşi luă cartea şi dispăru după colţ. Rămăsei uluit în urma lui şi prin minte îmi juca gândul de a pregăti celula de nebuni de pe vaporul nostru.

Gongul anunţă, pentru a doua oară, lunchul. Tocmai îmi încheiam haina, în faţa oglinzii, când îmi bătu cineva în uşă. Spre uimirea mea înăuntru intră Henderson. Părea nervos, însă de altfel în toate minţile.

— „După cum văd, eşti gata. Atunci să începem. In cel mult un sfert de oră, totul e gata" începu el.

—„Ce e gata, dragă domnule profesor?" întrebai cu un glas cât mai blând cu putinţă.

Se ştie doar că pe nebuni nu trebue să-i surescitaţi..

— „Intr'un sfert de oră avem diamantul d-şoarei Baker. Adică în cazul, când d-ta vei avea gentileţea să mă întovărăşeşti acum," îmi răspunse cam nerăbdător.

—„Bun," gândii eu resemnat şi eram foarte curios să văd în ce fel se va exterioriza ideia fixă a lui Henderson. Profesorul mergea înaintea mea, eu îl urmam ascultător. Când trecurăm pe dinaintea sălii de mâncare constatai că, la masa căpitanului se afla toată lumea, în afară de noi doi. Cei doi Espaso, Titus Baker cu fiica şi Webster. Henderson mă duse în partea cabinelor de clasa I. In faţa unei uşi cu numărul 24 se opri, scoase o cheie din buzunar şi mă linişti:

— „Poţi să intri fără nicio grije, e totul în ordine. Căpitanul dv. ştie despre ce e vorba!"

Nu e nevoie să mai adaug, că surescitarea mea crescuse la paroxism, între timp. Henderson deschise cabina străină, mobilată cu două paturi şi îşi puse un deget pe buze. Apoi opri ventilatorul al cărui sgomot umpluse până atunci încăperea şi îmi şopti la ureche:

— „Acum flueră odată, ca adineaori pe punte." Ascultai şi imitai odată, de două ori, de trei ori, la început mai încet, apoi din ce în ce mai tare şueratul subţire, cu care nevestuica îşi chiamă femela.

Şi iată că acum se întâmplă lucrul cel mai neaşteptat şi mai de necrezut: mi-se răspunse. Sfios, apoi mai tare răsună şuerul femelii. Tot odată se auzi un zgomot ca şi când s'ar fi sgâriat cu unghiile o bucată de lemn.

— „Vezi," se bucură Henderson, frecându-şi mâinile. „In curând punem mâna pe animal, să fii sigur!"

Zicând se lăsă în genunchi, în faţa unei sofale de stil empire. Auzii sgomotul melodios al resorturilor în spirală şi după câteva secunde, profesorul scoase o mică colivie de lemn de sub sofa. Colivia avea găuri.

(Sfârşitul în No. viitor).

Vilegiatura

EXODUL e în toi. I s'ar putea pretinde orice eroism orăşanului: să înnoate prin praf şi prin noroaie, să colecţioneze fire de păr din supa dela restaurant, păduchi de lemn din apartamentele cu chirii scumpe, coceni de varză din cutiile de tutun, dar nu i se poate cere să rabde, vara, zăduful dogoritor al străzilor cu asfalt care se topeşte sub picioare, ca gelatina.

Orăşanul, bucureşteanul în special, îşi pune carnea în saramură, încropeşte câteva economii şi-o şterge englezeşte la munte sau la mare.

Haide la munte. E răcoare. Dimineaţa roua străluceşte ca tot atâtea boabe de diamant. In fundul curţii gospodarului e grădina cu iarbă verde. Lungeşte-te cu faţa'n jos şi urmăreşte neastâmpărul gândacului sprinţar care se urcă pe-un fir de iarbă şi care, din vârf, te contemplă mândru ca după o ascensiune pe Everest.

De ce-ţi este foame toată ziua, de ce te trage la somn, mereu?

Eh, e aerul curat şi proaspăt, şi tu eşti în bune dispoziţii.

Haidem la mare. Oh, dar s'au adunat aici parcă toate şatrele de ţigani. Pardon. Sunt domni şi doamne din lumea bună pe cari soarele i-a prăjit pe-o parte şi pe alta, jupuindu-i, înegrindu-i, învineţindu-i.

Scumpă doamnă, admiram pe Podul Mogoşoaiei paloarea d-tale de tristă Graziellă.

Credeam că suferi din cauza unei grele decepţii amoroase.

Te văd aici bronzată şi pietroasă, — şi-mi pari o Josefină Baker cu năbădăi.

De ce ai poftă de mâncare, de somn, de aventuri galante?

Eh, e marea cu valurile ei, e cerul cu soarele ce arde, este...

Dece, anul acesta, numărul coloniilor şcolare de vacanţă este împuţinat?

A devenit oraşul mai frumos? Aeru-i mai curat? Au răsărit, ca'n basme, într'o noapte, grădinile cu arbori şi cu flori prin care copiii noştri să sburde, în care să-şi desfete ochii şi să-şi primeniască plămânii?

Nu se gândeşte nimeni la copii în oraşul acesta cu oameni trişti, posomoriţi şi răi, cari totuş au avut o copilărie mai frumoasă şi mai fericită decât a acelor cari astăzi, — numai astăzi, — au încă în pupile azurul bolţii cereşti şi al căror suflet este încă neprihănit.

In toiul căldurilor

APĂRĂTOARE DE MUŞTE

Copilul meu, copilul d-tale, copilul dumnealui, creşte ca într'o cazarmă, ca pe-un maidan şi ca 'ntr'o puşcărie. Il împresoară ziduri strâmbe, înalte, cenuşii, şi oameni cu treburi, cu necazuri şi nervi, — şi copilul nostru nu primeşte un zâmbet, nu simte mângâerea unei vorbe şi-a unei mâni.

Natura, copilul n'o cunoaşte decât din cărţile, în care vede un ciobănaş pitic, un crâng smălţat cu flori, o turmă înţeleaptă şi-un pârâu argintat. El e mai poet decât domnii cari descriu şi cari cântă natura, şi bucuria lui ar fi mare dacă ar trăi cât de puţin acolo unde sunt ziduri înalte, unde nu există tramvaie, şi unde oamenii nu privesc tot în jos, în pământ.

Coloniile de vacanţă oferiau copiilor, câteva săptămâni, un regal sufletesc. Oferiau şi putinţa înzdrăvenirii lor. Se colorau obrajii palizi ai odraslelor noastre, şi sufletul micuţ sburda.

Astăzi, foarte puţini copii au prilejul să plece. Numărul coloniilor e redus. Nu sunt fonduri. Nu sunt fonduri pentru copii. Şi copiii vor fi siliţi să se prăjiască, să se anemieze şi să se plictisiască în oraşul trist şi urât, cu ziduri mohorîte, cu oameni mohorîţi cari, totuş, au avut o copilărie mai fericită.

Ce vor fi, însă, mâine, făpturile de azi, a căror copilărie este atât de sumbră?

ION PAS

In marile capitale

Clădirea unui mare magazin din Berlin, iluminat în timpul nopţii

Unde mergem ?

TEATRUL CĂRĂBUŞ reprezintă superbul spectacol „Miss Revista", de N. Vlădoianu şi N. Constantinescu.

PARCUL OTETELIŞANU: „O idee fixă." In ansamblu, *Maximilian.*

TEATRUL NOU: „Zvăpăiata" cu Elena Zamora şi Lulu Kiriac.

LA TRIANON putem admira un superb film de mare montare.

SELECTUL proectează o extraordinară lucrare cinegrafică.

CINEMA BOULEVARD PALACE reia un minunat film de mare succes.

LA SCALA, în grădina din calea Victoriei, se joacă **„Mic şi al dracului"**, de reputatul **Ion Pribeagu**, obţinând un mare succes şi un frumos film, iar la sală, pe lângă cinematograf, trupa **Fotino** cu **Tanţi Cutava Barozzi**, în **„Satirul"**.

CAPITOL-UL reprezintă o premieră superbă, care va face senzaţie.

CINEMA „REX", proectează un film de mare fast şi lux.

„TERRA" reprezintă cele mai frumoase filme de aventuri americane

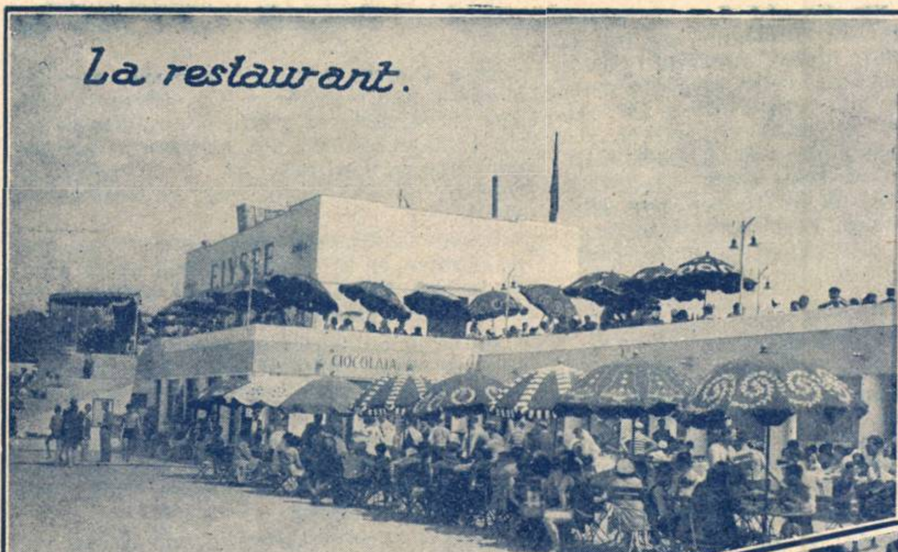
După bacalaureat

Cum se amuză o viitoare studentă, după ce a trecut cu succes prin „căldurile bacalaureatului"

UN LOC DE RECREAȚIE

ȘTRANDUL KISSELEFF

La restaurant.

Sus: O piramidă
Stânga: O „figură" pe nisip.

Sus: Un grup de tineri sportivi

Stânga: Vedere generală spre bazinul mare.

VALUL

de EUGEN BOUREANUL

IV

De data aceasta — însă — căpitanul vasului e stăpânit de alte griji. Intr'una din cabinele vaporului sunt „ei". I-a luat dintr'unul din porturile meridionale ale Italiei. „El" e un om, care putea fi oricare, de pe fața pământului — „ea?..."

Câte-va zile le-au fost de-ajuns să-și răzbune toate vitregiile împrejurărilor de mai înainte. Și, cu cât se apropiau de țară, cu atât făgăduelile creșteau și nădejdea vremurilor ce și le făgăduiseră odinioară se înrădăcina în inimile lor...

Vasul părea o jucărie neînsemnată în brațele zbuciumate ale celui mai nebun dintre nebuni.

Căpitanul nu se mai gândia de cât... să-l poată ține în stare de plutire. Călătorii păreau nebuni de spaimă. Marinarii își istoviau puterile în luptă cu furia apelor și cu nebunia oamenilor. Trebuiră să le închidă cabinele, din lăuntrul cărora se auziau zbierete de fiare, gemete ca de muribunzi,... toată desnădejdea mișeliei omenești ajunsă în pragul pieirei.

Luca Oancea n'a știut niciodată cum s'a făcut, dar s'a pomenit cu ea lângă dânsul, îmbrățișându-l desperată, acolo, la postul lui de comandă.

— Vreau să mor lângă tine!

Și vasul își urma jocul fantastic, năuc, pe cuprinsurile fără de întinderi ale nebuniei mării.

Ea îl încercuise cu brațele. Căpitanul încercă vre-o câte-va gesturi silnice, dar... deodată, femeia, țipă desnădăjduită. Când se întoarse, în lumina becurilor, care par'că orbiseră și ele de groaza prăpădului din preajmă, Luca Oancea îl zări... pe celălalt. Il privia cu ochi de fiară înjunghiată, cu fulgerări de ură, și răzbunare. Spunea ceva. O pală de vânt, îi purtă pe la urechi: —... Știu de alaltăieri... — apoi cuvintele se pierdură în urletul furtunei și el nu mai zări decât mișcările spasmodice ale feței celui ce vorbia într'una...

Toate acestea durară câteva clipe. Deodată femeia se desprinse de lângă el și căpitanul o zări prăpăstiindu-se spre tribord. Incălecă balustrada și... Luca Oancea n'avu decât vremea să prindă o poală de veștmânt și.. să se rostogoliască amândoi în genuna apelor...

Gândul morții îl fulgeră necrutător. Un val păru că i-o răpește și-i desparte. Intr'un gest nervos o cuprinse din nou și acelaș val, îl întoarse izbindu-l de vas. Ameți, dar voința nestrămutată de a o scăpa, îl redeșteptă. Nimerise lângă o parîmă, de care se prinse desnădăjduit și urlă cât putu:

— Ține-te bine de ea!

Apoi, nu mai văzu de cât o scară scoborându-se... și, valul îl desprinse din nou, îl învârti de câteva ori, și îl repezi din nou spre vapor O aripă a roții îi izbi obrazul. O durere grozavă îl săgetă pe de-a 'ntregul. Vasul pieri. Işi adună toate puterile, dar... ce înseamnă un om, în fașa răzvrătirei unei mări?

Cel de pe urmă lucru de care și-a dat seama, a fost că... valul îl ducea... Apoi!....

Apoi, când și-a venit în fire s'a trezit într'o casă străină, între oameni străini, pe locuri foarte străine.

Capu-i era înfășurat până la ochi. Simția dureri grele. Avea friguri, dar... răzeșul din el biruise și într'un târziu, târziu de tot, când toți ai lui îl credeau mort, înghițit pe vecie de adâncurile mării, în el nu mai era decât un om schilod, cu jumătatea feții botită, răspuită din aripa roții vaporului... s'a gândit că n'ar mai trebui să o tulbure. Poate.... uitase și fusese uitată. Poate era fericită!

A aflat — însă — că divorțase. Și.... și povestea s'a încheiat. El și-a pierdut urma, retrăgându-se în satul de munte în care trăise.... până acum.

Și acum... ce mai caută el pe-aci?... Hei!— dar a putut-o uita vre-o dată?

Dar acum?— nu știe nici el. A urmărit-o totdeauna, cu gândul. Totdeauna s'a interesat de ea... Mai fusese măritată odată, după întâmplarea aceea strașnică, din noaptea izbăvirei ei și-a prăpăstuirei lui și... iarăși era liberă. Aflase că venise aici. Și... pe frântura aceasta de stâncă, Luca Oancea se gândește că toate sunt zădărnicii. Nu-l va cunoaște sub înfățișarea asta schiloadă, — sub masca bărbii uriașe încăruntite, dindărătul ochelarilor de soare, care-i acoperiau restul feței.

III.

A întâlnit-o în mai multe rânduri. De câteva ori li s'au încrucișat privirile, dar — tot de atâtea ori — ea și-a întors ochii cu un gest de groază, din care se răsfrângea o tresărire ca stârnită — poate — de-o amintire dureroasă. Și-a dat seama — însă — că sub masca lui, ea nu-l mai recunoștea...

Alcătuise fel de fel de planuri, urzise zeci de posibilități în care... ea l-ar fi putut recunoaște. Toate se destrămaseră. Femeia părea că-l ocolește chiar, mai cu seamă că toți—pe „plimbarea" Tekir-ghiolului, pe plajă, pretutindeni, — îl primeau cu o curiozitate compătimitoare.

Incepuse să se vorbiască multe, de omul acesta, care se izola de toți și pe care mulți îi văzuseră în multe dăți, depărtându-se printre creștetele valurilor, până când nu-l mai puteau zări, de cât.... ca pe un punct, ori numai ca pe o.... presupunere.

Era un înnotător strașnic. De altfel erau singurele putințe ca s'o poată privi nebănuit. Din valuri poți cerceta ori ce...

Luca Oancea învăluia în priviri din ce în ce mai doritoare, dar și mai resemnate, formele desăvârșite ale trupului aceleia, care-i pare ca un fruct exotic, mustând de un suc minunat sub pielița aurită de cald de soare.

Ar fi vroit să-i vorbiască odată, o singură dată, — să-i spună că acest chip hidos de care ea își feria privirile nu-i decât acel... pe care i-l săruta — odinioară — cu aprinderi de simțuri și cu părăsiri de sine nebunești.

Ii lipsia puterea de a înfrunta primele clipe, pe care nu izbutia să și le întruchipeze.

Când a eșit, de dimineață a intrat la cel dintâi bărbier și a cerut să-i taie barba.

— Dar, domnule, — s'a împotrivit omul — barba e în avantajul dumneavoastră!

— Știu, dar... rade-o!

Neîmprejmuită de barbă, rana-i apărea și mai oribilă,— lipsa urechei era și mai vădită.

Luca Oancea s'a privit în oglindă și-a clătinat ușor din cap: jumătatea dreaptă a feței îl îngrozia chiar pe el. Și-a întors apoi chipul încet și în răsfrângerea celor două oglinzi îi rămase profilul stâng, cu liniile lui pure, de pláeș, ușor, foarte ușor alterate de sugerea rănei de pe celălalt obraz.

A ieșit ca și cum l-ar fi alungat cineva.

Cu o zi înainte marea fusese foarte agitată.

Luca Oancea ajunse pe plaja aproape pustie și avu o tresărire. Cu picioarele scăldate în răscurtarea valurilor prelinse pe nisipul plajei, femeia sta nemișcată, privind cine știe ce în depărtări. Insă oricât de departe, nu se vedeau decât aceleași valuri verzi.

In câteva rânduri, femeia avusese un gest de pornire, ca și cum ar fi voit să se afunde în apă, întru întâmpinarea valurilor îndârjite, dar mereu se oprise.

In hainele-i, aproape marinărești, Luca Oancea părea cu totul altul. I se părea că întâmplarea îl slujește cum nu se poate mai minunat.

Făcu un ocol larg și începu să se îndrepte spre femeie, privind spre larg. Ea nu-i simți apropierea de cât atunci când Luca ajunse lângă dânsa.

Tresări. Il privi o clipă mirată, apoi sprincenele i se încetară și pleoapele începuseră să-i bată repede, ca lovită de-o lumină neașteptată.

Luca Oancea se înclină ușor, mereu întors pe jumătate spre ape:

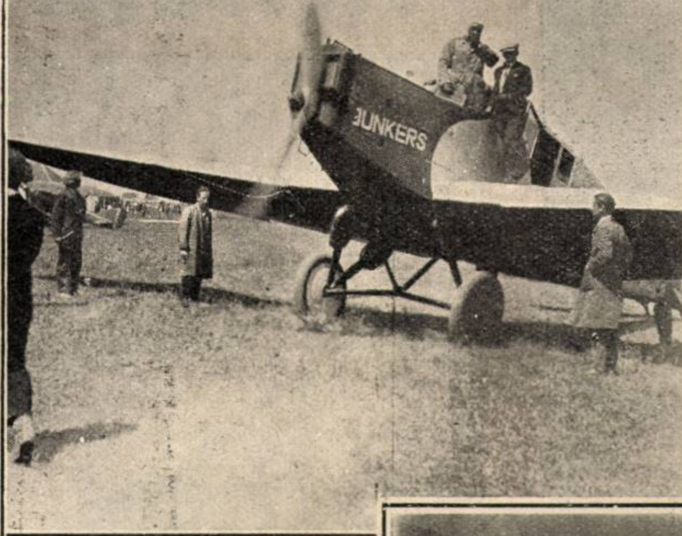
— V'aș sfătui, doamnă, să renunțați — pe ziua de azi — la îmbrățișările mărei. Eu am cunoscut-o bine odinioară și... știu că trebuie să te ferești de toanele ei! — și încet, foarte încet, începu să-și întoarcă chipul în plin spre femeia, care-l țintia cu ochii halucinați. Și Luca Oancea rămase nemișcat în fața aceleia, care se afunda într'o groază de nebiruit. Trupul ei se albise, ca de ceară. Nările îi fremătau, în tremurări din ce în ce mai repezi. Sânii i se ridicau în răsuflări neegale.

Incepu să se îndepărteze costiș, mișcându-și spasmodic buzele dintre care nu izbutia să scape alt sunet, decât ca un geamăt oftat, o gâlgâire de vorbe sugrumate în gâtlej. Apoi, de-odată, se azvârli în curmeziș, depărtându-se spre valurile, care năvăliau într'un nou pachet strâns de dâmbuiri prăpăstuitoare.

Se împletici și șovăi. Sări o clipă în sus, dar un val o isbi în coaste, răsturnând-o, și culcând-o pe coasta lui ca pe un pat, în care o rostogoli de câteva ori. Trupul pieri. undi în câteva rânduri, vădind brațele, ori câte o frântură din pielea albă și, apoi, nu se mai văzu decât aceeaș masă verde albăstruie, de valuri înspumate, care se întretăiau îndârjite...

SFÂRȘIT

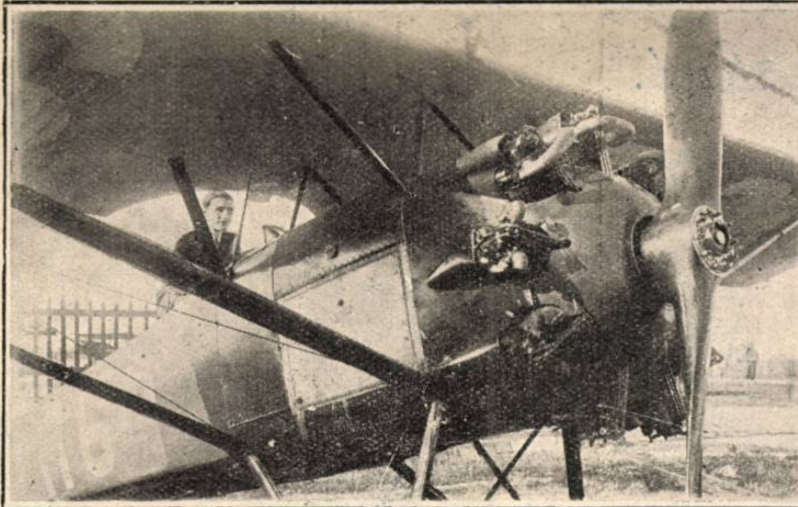
Meetingul de aviație din BRAȘOV

Maiorul Burduloiu pe „Junkers"

Publicul asistent

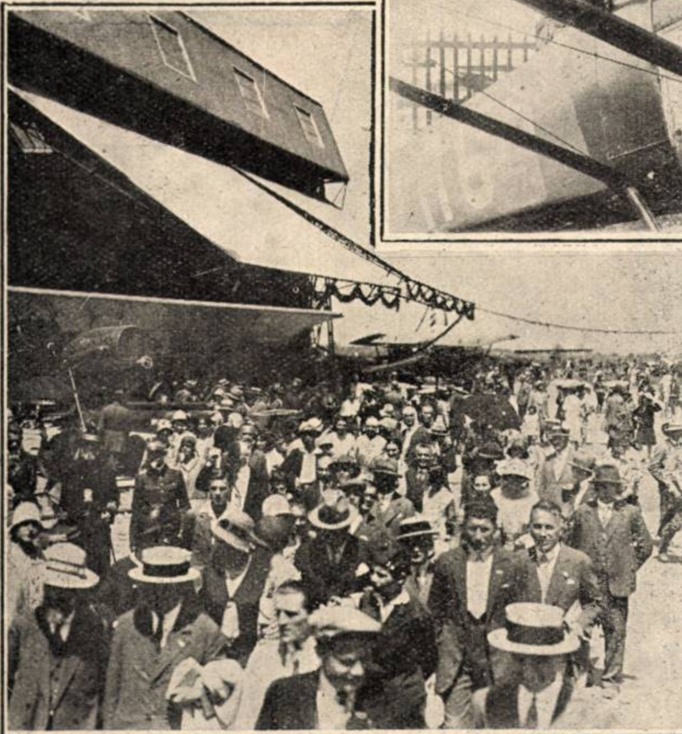

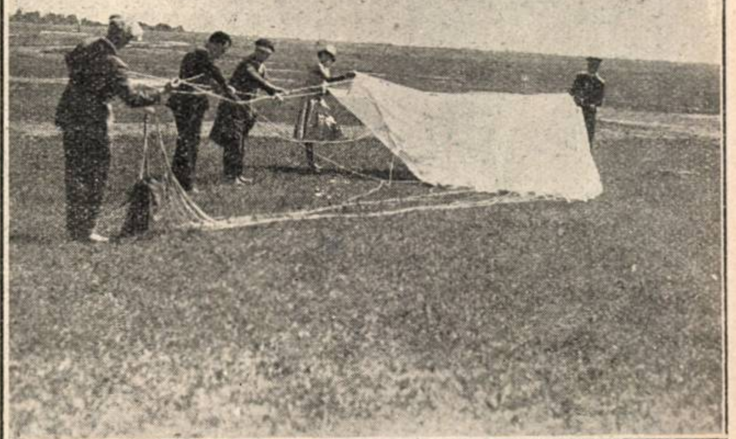
Locotenentul Oprișan pe avionul său.

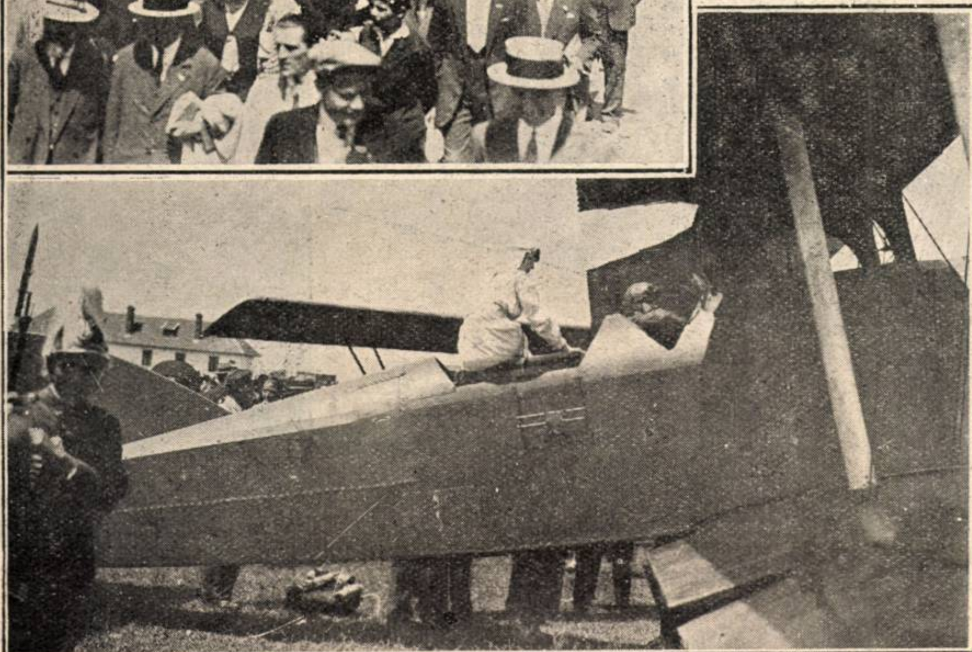
Dra Brăescu înainte de a se arunca

Jos În fața hangarelor.

Controlul parașutei Drei Brăescu

Stânga: Dra. Brăescu se îmbarcă pentru lansare.

VÂL
(VENEȚIA-

Pe unul din canaluri.

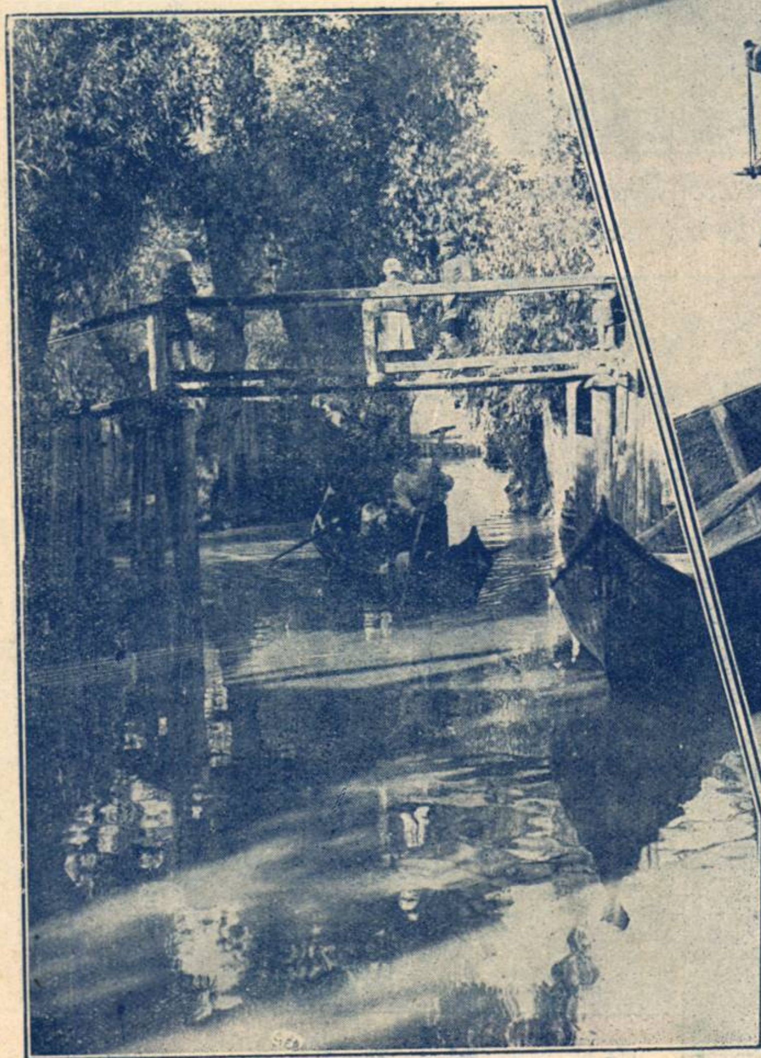

Inapoierea

Inainte de aruncarea cârligelor

Cu barca pe canal

Dreapta.
Cu pânza intinsă in plină viteză

…COV
(…ROMÂNIEI)

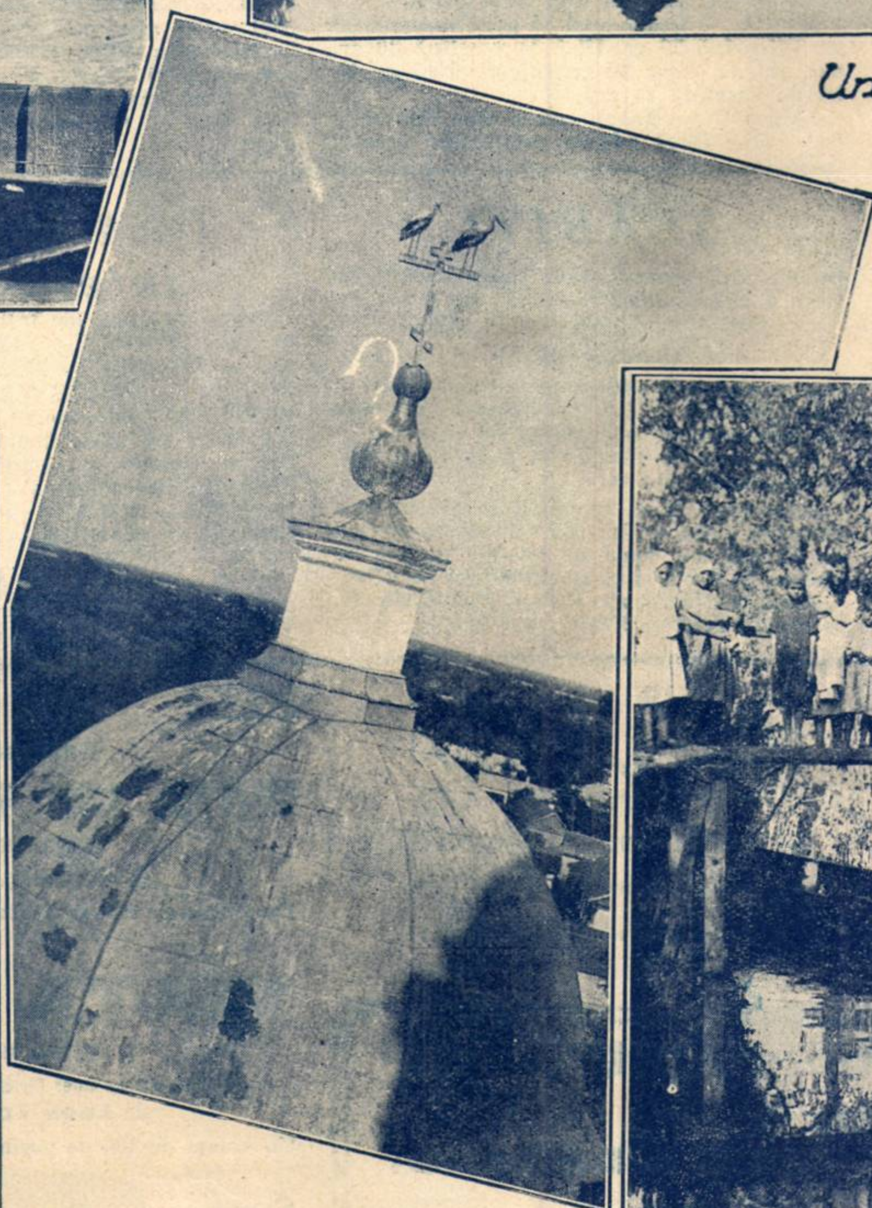

…dela pescuit

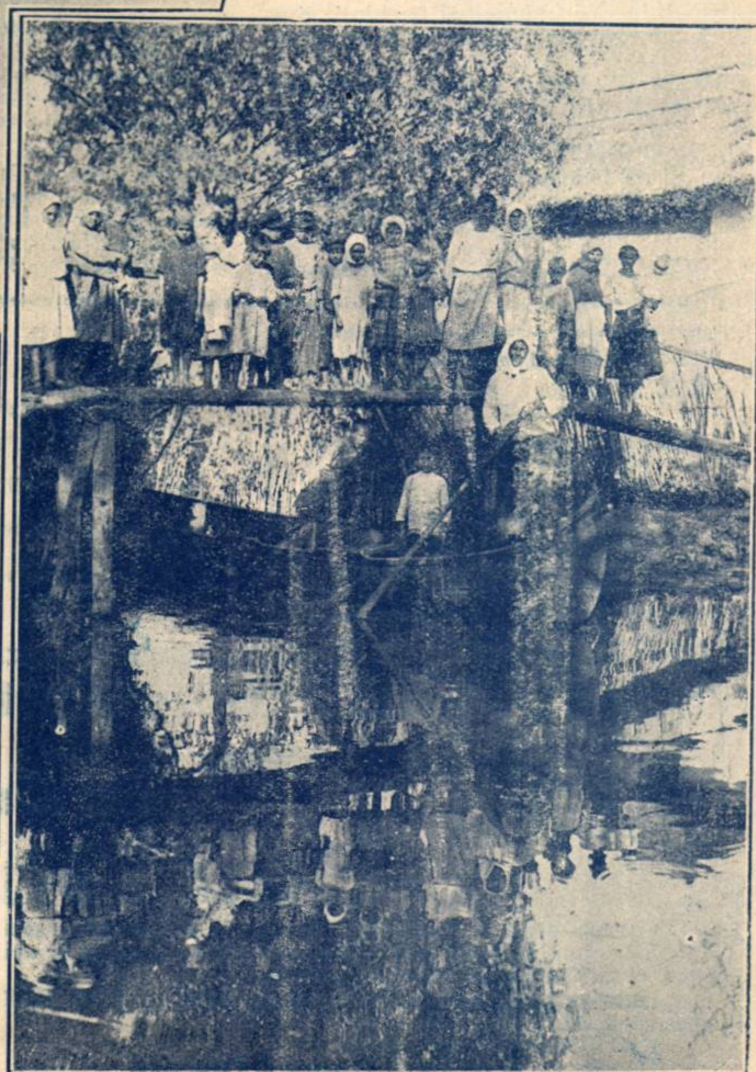

Un pod principal:

Stânga
Oaspeții verii

Dreapta.
Un grup de localnici
pe o punte

Poșta Laurei

SOPHIE LA ROSE: Da, greşeala este a bismuthului din pudră combinat cu sulful din reţetă. Receta ce urmaţi este pentru coşuri. Intrerupeţi. Utilizaţi crema mea, dar mai întâi faceţi o cură de castraveţi pe obraz. Adică veţi şterge obrazul cu felii de castraveţi sau fragi striviţi.

Pentru nas, comprese fierbinţi şi odată pe săptămână alcool pur.

RIETHA: Reţeta cremei Laura o găseşti chiar în revista actuală. Cât despre ridurile dela gură, masagii şi o cură de îngrăşat.

LOLA: Feculente, dulciuri, fricţiuni cu alcool şi soutiene, pe măsură, Illiana, făcut de d-na Barbu din str. Podu Elefterie No. 47.

JOSEFINE BAKER: Pecinginea se prezintă cu mâncărime şi cojire. Utilizaţi în cazul acesta: Menthol 1 gr. Zin. oxid. 10 gr. Talc 5 gr. Pp. alb. 2 gr. Lanolină şi Vasilină 20 gr.

MICUŢA LOLA. Luaţi pilule cu gomenol pur şi faceţi inhalaţii cu T-re Eucalipt şi Benzoe, părţi egale. Cât pentru sora dv., un doctor de urgenţă.

D-NA ISOLDE: Utilizaţi laptele de migdale cu care veţi şterge obrazul seara cu vată.

Cât despre făina de migdale e f. bună pentru mâini. Cicatricele se atenuează prin îngrăşare.

MIA BUZAU: Pentru coşurile ce vorbiţi utilizaţi o cură de purgative lunare, o cură de drojdie de bere şi o cură de: Alcool camforat 100 gr. Resorcină 1 gr. Menthol 0,50. Glicerină 20 gr. Sulf. 5 gr. Pentru transpiraţie badijonări cu soluţii de Na boracic şi ether.

MICŞUNEA: Bune amândouă.

CORNELIA: Vă trebuie băi fierbinţi, gimnastică, mişcare multă, pâine şi dulciuri de loc.

ASPASIA: Diatermia o face orice institut de frumuseţe din Capitală şi e singura eficace.

NOUL ABONAT: Luaţi Depurativ Richelet sau Sirop Iodotanic.

NADEJA V.: Crema mea cu reţeta din revistă. Ce fel de ochi frumoşi vrei să ai? Nu pricep.

FANICA C. COMŞLOŞANU: Citiţi lămurirea dela 1221 din revistă şi veţi fi lămurit. Odată pe săptămână soluţia Sabourand.

BĂLUŢA AL II. — Căutaţi să aveţi stomacul regulat, nu vă spălaţi obrazul cu săpun, nu citiţi noaptea în pat, fiţi calmă. Utilizaţi laptele de migdale şi ghiaţă.

Mâncaţi unt şi beţi lapte mult. Dar mai ales fiţi veşnic mulţumită şi calmă.

SACOUNTALA. — Mâinile le veţi spăla cu făină de migdale şi apă caldă. Apoi le veţi unge cu gălbenuş de ou bătut cu apă oxigenată. Nu eşiţi afară cu mâinile de curând spălate. Cât despre culoarea ochilor, din nenorocire ştiinţa modernă nu are încă leacul.

LILLI R. — Pentru pistrui: Hidrochinonă 2 gr. Alcool Camforat 100 gr. Glicerină 20 gr. Nu cunosc eficacitatea cremei ce mă întrebaţi, probabil e bună.

MARCIA BELEŞ. — Orice medic vi-l poate face. N'am ideie de preţ însă. Nu vă umeziţi niciodată buzele când mergeţi în vânt. Le veţi unge cu Ung cerat labial.

MAICA. — Ceară albă 15 gr. Cetaceum 20 gr. Glicerină 20 gr. Ulei de vaselină 30 gr. Sau unt de cacao 30 gr. Glicerină 15 gr. Ulei de vaselină 15 gr.

SASSO H. — Faceţi crema mea fără grijă cu curaj. Dacă adesea proporţiile cremei variază, amestecul însă e folositor pentru ten.

Veţi lua pentru mătreaţă foi de Jaborandi şi le veţi macera în alcool. Cu această soluţie vei fricţiona capul mereu. Şi fricţiunile cu benzină sunt bune.

ODETTA. — Ung emoliens va înmuia perfect tenul, dar nu vă va scăpa de coşuri. Cât pentru părul de pe obraz, o pensetă bună şi puţină agilitate e minunată.

LICUŢA. — Veţi lua cu 10 zile înainte Ovarial Merk câte 2 pilule pe zi în fiecare lună timp de 10 zile.

O DEZOLATĂ DIN GALAŢI. — V'ar face bine băile de nămol din Tekirghiol, sau băi cu sare. Raze electrice deasemenea. Crema ce întrebaţi e bună, dar nu miraculoasă.

UN OLTEAN. — Vrei ceva pentru creşterea părului? Cum aşa? Vrei să crească dar şi pe obrazul drept păr des ca pe cel stâng, ori vrei să-l distrugi de pe obrazul stâng? Fii explicit, nu pricep.

CLAUDINA. — Incercaţi crema mea. Cum se prezintă pecinginea ce o aveţi? Cu mâncărime şi cojire?

MARY KING. — Veţi uda părul cu soluţia *Eau Salé* singură. O găsesc eficace şi nevătămătoare.

P. S. Rog stăruitor pe drăgălaşele mele cititoare să nu se supere atunci când nu au răspuns în revistă. Nu răspund la c. p. ci numai la scrisori clare concise cu 2 întrebări scrise citeţ cu cerneală.

„Realitatea Ilustrată" îmi pune la dispoziţie un spaţiu f. redus pentru poşta Laurei, aşa că nu ştiu cum să împac pe toată lumea. Deci vă rog stăruitor, cât se poate de scurt.

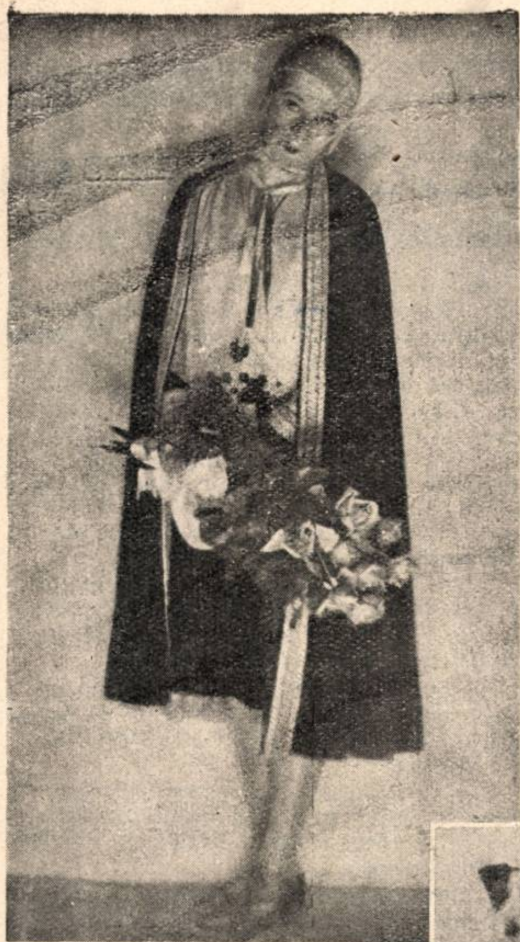
Două excursiuni interesante

Prima va avea loc între 6—21 Sept. 1929 în Italia: TRIEST — VENEZIA — BOLOGNA — FIRENZE — ROMA — NAPOLI — POMPEI — INSULA CAPRI — GROTTA POSTUMIA, întoarcerea pe Dunăre.

A doua va avea loc între 26 Sept.—15 Oct. în **Spania** (cu ocazia expoziţiei mondiale din Barcelona) şi **Riviera franceză:** VENEZIA — MILANO — GENOVA — BARCELONA — MADRID — TOLEDO — MARSILIA — NIZZA.

A se adresa: Signor A. B. BORGOS, pe adr. d-lui ing. E. Erdés, Bucureşti, calea Victoriei 168.

Ceva despre modă

Un superb model de capă pentru seară

Mantou de stofă cu fular multicolor pentru după amiază

Pălărie de pai bangkok cu garnitura identică fularului

O superbă rochie de voile georgette negru cu flori galbene

Costum complect pentru călătorie, din stofă englezească.

RUDYARD MULLTON

Crimele omului mecanic — Cea mai senzațională aventură a celebrului detectiv GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Casa de bani a bancherului Orkney a fost spartă și s'a furat dinăuntru o misterioasă cutiuță de plumb. Intre timp, savanții Asaph și Mygal sunt asasinați. La toate aceste trei fărădelegi, detectivul Trevor Gex găsește urmele omului mecanic.

Asistentul lui Asaph, doctorul Sikardo-Sind spune lui Gex că cercetările de până acum ale detectivului, sunt pe o cale greșită, deoarece Asaph ar fi reușit să dea viață unui om de metal, pe care l'a numit Ugli.

Yuki, o japoneză trimisă de niște spioni conduși de Igor Khan, să spioneze pe Trevor Gex, destăinuește detectivului că se pregătește o lovitură împotriva aviatorului Dick Randall, care a trecut în sbor Oceanul, din Brazilia în Europa.

Sosise noaptea fatală, în care Igor Khan trebuia să dea lovitura la aerodrom. A doua zi, de dimineață, urma ca Dick Randall să plece tot pe calea aerului înapoi, la Rio de Janeiro, trecând Oceanul fără escală. Pregătirile începuseră de cu seară și toată noaptea hangarul rămase iluminat. Mecanicii forfotiau în toate părțile.

Cum va putea oare să dea Igor Khan o lovitură în aceste condițiuni?

Pe la două noaptea, un automobil-limuzină, cu perdelele lăsate, sosi. Din el descinse nu Igor Khan după cum ne-am fi așteptat ci Fergusson Hogg, pilotul lui Randall.

Fergusson Hogg intră repede în hangar și zise.

— Trebue să plecăm cu câteva ore mai de vreme. Randall e chemat telegrafic în Brazilia și așteaptă în automobil. Scoateți aparatul!

O mișcare febrilă începu în jurul pasărei de metal. Ușile alunecară în șanțurile lor, gura hangarului se deschise haotică.

Printre personalul numeros de pe aerodrom, se afla un mecanic cu fața neagră de ulei care pândia din umbra unei grămezi de bidoane goale

Acest mecanic se apropie de automobilul cu care venise Fergusson Hogg, observându-l.

Mașina era o limuzină formidabilă, un adevărat salon pe roate, cu perdelele lăsate.

Mecanicul veni cu două bidoane de ulei. Când fu în dreptul ușei mașinei, simulă că se impiedică, dădu drumul bidoanelor, și se sprijini de clanța ușii, care se întredeschise o clipă. În timp ce șofeurul sări jos dela volan, înjurând pe mecanicul ce se depărtă, ripostând pe acelaș ton.

Avionul fusese scos din hangar și motoarele, puse în mișcare, începură muzica lor vibrantă. Pilotul Fergusson Hogg se afla în avion. Atunci, ușa automobilului se deschise și Dick Randall coborî. El veni spre aeroplan, având figura complect acoperită de casca de aviator. Se sui repede în avion.

In clipa când ajutoarele se dădeau în lături și avionul se urnise, mecanicul cel cu fața plină de ulei negru, se agăță de coada aparatului, sări cu o agilitate extraordinară asupra lui Dick Randall, și din spatele lui, îi smulse casca de aviator de pe cap.

Cei de față, isbucniră atunci într'un mare strigăt de groază, începând să alerge în toate părțile într'o panică de nedescris: *pasagerul din avion nu era Dick Randall, ci Ugli, omul mecanic!*

Avionul pornise încet. In timp ce Ugli, omul de fer, se întorcea spre îndrăznețul mecanic cu pumnul masiv ridicat, aripele aparatului începură să bată văzduhul. Și în clipa când avionul primi astfel o mare impulsie de înălțare, una din aripi izbind în fâlfâirea ei pe Trevor Gex în cap — căci el era mecanicul cu fața neagră de ulei, — detectivul deghizat în mecanic se prăbuși de pe aparat la pământ. Avionul se înclină o clipă, se stabiliză însă îndată și se înălță vertiginos cu omul mecanic, pilotat de Fergusson Hogg.

* * *

Indată, Gex — falsul mecanic — se ridică de jos și alergă spre automobilul condus de Igor Khan, cu care venise Ugli. Zări silueta grea a limuzinei, dispărând după colțul hangarului.

Detectivul sări pe o motocicletă și în timp ce dispărea în noapte, pe urmele automobilului, din hangare fură scoase alte avioane. Doi aviatori se înălțară în văzduh, pornind în urmărirea avionului răpit. Dar nici un avion din sistemele vechi, nu putea atinge viteza aparatului inventat de Dick Randall.

Stațiunile de radio transmiseră știri instantanee, tuturor aeroporturilor, să fie arestați pasagerii de pe avionul „*Randall*".

După câteva ore, postul din Azore anunță că avionul misterios a fost semnalat la o înălțime extraordinară deasupra Oceanului. Avioane americane și din Europa se înălțară în zori, în frunte cu Dick Randall, ca să-l urmărească, dar avionul răpit ce avea pe Ugli pe bord, dispăruse în văzduh....

Trevor Gex pornise pe motocicletă, în urmărirea automobilului condus de Igor Khan. La primul viraj însă, mașina nu coti, ci se sfărâmă în plină viteză de un mănunchiu de arbori.

După o jumătate de oră, sfărâmăturile mașinei fiind ridicate, Gex putu să constate că *Igor Khan nu se afla sub dărâmături.* Automobilul pornise fără șofeur.

Desigur că Igor Khan îl lansase pe șosea cu cea mai mare viteză, după ce el sărise dela volan, și astfel spionul avusese timpul să dispară.

Gex se întoarse la aerodrom. Explică lui Howard, șeful poliției, cele întâmplate.

— Fergusson Hogg a trădat pe Randall. Omul mecanic....

— Un om mecanic a furat avionul lui Randall? se minună Howard. *Hallo, my boy*, ai febră, du-te de te culcă!

— Dar nu l'au văzut toți piloții....

— Psichoză colectivă!....

* * *

Când Gex ajunse acasă, mica Yuki dispăruse și nimeni nu putu spune când și unde plecase.

VIII
HECATOMBA SAVANȚILOR

După ce citi corespondența ce primise, Gex desfăcu ziarele engleze. Și deodată tresări. Pe lângă răpirea avionului lui Randall, cu litere groase, ele anunțau „*Moartea misterioasă a d-rului Sikardo-Sind*".

Evenimentele se precipitau.

Hindusul, care fusese foarte afectat de moartea profesorului său, Asaph, fusese internat la un sanatoriu, prezintând semne de mare surmenaj cerebral. Sikardo fugise însă dela sanatoriu, — când venise probabil la Trevor Gex, — și în cursul dimineții următoare, trupul său, decapitat, fu găsit la marginea orașului, având toate actele și banii în portfeuille; capul însă nu putu fi

(Continuare în pag. XVIII-a)

„Ador România!!"

ne spune marea artistă Marcella Albani

URC nerăbdător scările „Athenée-Palace-ului". Trimit cartea de vizită şi aştept. Un căpşor delicios se arată prin deschizătura uşii.

— „Nous avons travaillé toute la journée et maintenant je suis au lit; vennez, s'il vous plait, demain à onze heures. Au revoir, donc, à demain".

Rămăsei uluit de frumuseţea Marcellei. Mulţi spun că pe ecran doar maquillajul le face atât de frumoase. M'am convins însă că toate nu-s decât poveşti. A doua zi, cu toată recomandaţia de a o aştepta în hall, eu mă plimb pe couloir. La 11 precis, Marcella Albani îmi spune zâmbind „bon jour" şi mă invită să stăm de vorbă în hall, deoarece vrea să-şi ia şi dejunul.

Incepu să-mi explice cât de mult au lucrat ziua trecută, ca o motivare a amânării vizitei mele, şi îmi spuse:

— „Desigur că aţi venit pentru un autograf!"

— *Da, pentru un autograf şi un interview*".

— „O, sunt cu adevărat emoţionată. Mi-ai spus cuvântul acesta cu atâta gravitate, încât mă simt foarte încurcată" — şi începu să râdă. „Oricum vă stau cu plăcere la dispoziţie".

— *„Când aţi filmat prima dată şi cu ce ocazie?"*

— „Urmam Conservatorul la Roma. Arta dramatică m'a atras de mică la Conservator, se dădeau examene din trei în trei luni. La unul din ele, am fost remarcată de d. *Parisch*, proprietarul şi directorul casei „*Myriam-Film*". Am fost angajată de el şi dela început mi s'a încredinţat un rol principal în „Lunateca". La „*Myriam-Film*" am mai filmat „*Lupta sufletului*" şi „*Maillot-ul negru*". De aci am plecat la Torino, unde d. *Ambrosio*, proprietarul casei cu acelaş nume, mă angajă pentru trei filme: „*Fiica mării*", „*Soţul pierdut*" şi „*Potcoava*". In 1922, Italia trecea printr'o grozavă criză financiară, care avu repercusiuni şi asupra industriei cinematografice. Rămăsesem fără lucru. *Parisch*, îmi propuse să plecăm în Germania, deoarece era convins că figura mea va da o notă originală în patria artistelor blonde. Am fost imediat angajată la „*Niwo-Film*", unde am turnat „*Destinul femeilor*", „*Jocul dragostei*", „*Nebunia pasiunei*" şi alte opt filme, ale căror nume nu mi le mai amintesc. Toţi se purtau foarte bine cu mine şi-mi spuneau „spaniola", poreclă întru câtva întemeiată, deoarece tatăl meu e spaniol din Barcelona şi mama, doar, e italiancă. Câştigam bine şi atunci îndemnaţi de succesul întreprinderii lui Doug şi Mary cari fondaseră „United Artists", ne-am hotărît, Parisch şi cu mine, să fondăm o casă proprie de filme. Astfel a luat fiinţă casa „Albani-Film", care durează până azi. In noua mea casă am lucrat peste 28 filme".

— *„Care film v'a plăcut mai mult şi credeţi că v'a lansat?"*

— „Dintre cele lucrate la „Albani-Film" cred că a fost „Fuga din Circ" şi mai ales „Ghilotina".

— *„Din producţia generală de filme, şi mai ales din cele lucrate în ultimul timp, care v'a plăcut mai mult?"*

— „*Dagfin*" cu Paul Wegener, „*Apus de soare*" cu Jeanett Gaynor şi „*Ben-Hur*" cu Ramon Novarro. Admir aceste filme, nu numai prin jocul desăvârşit al artiştilor, ci în special pentru minunata lor regie".

— *„Cari sunt regisorii cei mai apreciaţi de dv.?"*

— „Dintre germani *Lubitsch*, iar dintre americani *Rex Ingram, Raymond Griffith*, dar, mai ales, *Fred Niblo*".

— *„Dar dintre artişti, care v'a plăcut mai mult?"*

— „Sărmanul Rudy, era pentru mine artistul ideal". Şi un nor de tristeţe trecu pe fruntea frumoasei Marcella. „Ca demn urmaş al lui Rudy, îl consider pe Ramon Novarro, însă ca artistul cel mai desăvârşit al lumei întregi, îl socotesc pe Charlie Chaplin".

— *„Dar dintre artiste"?*

— „Greta Garbo e divină ca femee, dar ca artistă, o admir pe Norma Talmadge"

— *„Despre Brigitte Helm, ce părere aveţi?"*

— „E o copie slabă a Gretei Garbo. A voit să facă ceva, dar n'a reuşit".

— *„Care sunt preferinţele Dv.?"*

— „In primul rând muzica. Adeseori după o zi întreagă de lucru, obosită, găsesc recreiarea într'o bucată bună din Chopin sau Beethoven. Ador însă muzica italiană şi spaniolă. Apoi vin florile şi copiii".

Şi cu un zâmbet candid îmi spune: — „Nu râdeţi, visul meu, e să am un copil".

— *„Sunteţi căsătorită?"*

— „Nu, dar voi fi la 29 August. Acum sunt logodită".

— *„Dacă nu sunt prea indiscret..."*

— „A, nu interesează, nu ocupă nici o funcţie prea însemnată şi nici celebru nu este. Menţionaţi, însă, că e german. Devin deci germană şi nu-mi pare rău de loc, deoarece consider Germania ca o a doua patrie".

— *„Aţi mai fost căsătorită?"*

— „Nu, am fost doar logodită cu Jean Bradin, cu care am jucat în câteva filme. Toate actele erau gata şi totul pregătit ca să ne căsătorim. Dar ne-am dat seama la timp că nu eram unul pentru altul. De altfel lumea m'a mai logodit şi măritat de multe ori în viaţa mea. Numai cu Parisch am fost căsătorită şi despărţită de vreo zece ori".

— *„Care a fost prima dv. dragoste?"*

— „Aveam 14 ani. Iubiam şi eram iubită. Totul era pregătit ca să ne căsătorim, căci la noi în Italia fetele se căsătoresc foarte tinere, dar a isbucnit războiul şi iubitul meu a căzut pe câmpul de luptă. Pierderea lui a dat vieţii mele o pronunţată predispoziţie spre melancolie. Imi place singurătatea şi natura".

— *„Care sunt proectele dv. pentru viitor?"*

— „Să filmez, căci e pasiunea mea, să joc teatru şi..... să am un copil. M'aţi rugat să vă spun proectele mele, sunt sinceră şi vi le-am spus, pentrucă, repet, visul meu e să am un copil. Un copil frumos şi numai unul".

— *„Şi copilul dv. ar urma să facă şi el artă mută?"*

— „Sub nici un motiv, aş prefera orice meserie, numai artist nu. E îndeajuns cât a suferit mama lui. Vedeţi, lumea nu ştie tragediile ce se petrec în dosul culiselor. Pentrucă de multe ori nici cei din apropierea ta nu le ştiu"

— *„Care sunt impresiile dv. despre România?"*

— „Admirabile! Ador această ţară pentrucă are ceva din patria mea, însorita Italie. Oameni vioi şi expansivi. Când am fost să filmăm la Moreni, am poposit noaptea la Ploeşti. Lumea a aflat acest lucru şi a doua zi dimineaţă a fost nevoie de intervenţia poliţiei, ca să putem pleca, atâta lume ne asedia pentru autografe şi ne arunca flori. Ţara dv. are femei de o frumuseţe rară, cu ochi cari te farmecă".

— *„Dar bărbaţii?"*

— „O, dă-mi voe să nu răspund la asta. Ceeace mi-a plăcut mult, sunt costumele. Cele mai frumoase costume naţionale, pe care le-am văzut în viaţa mea. In altă ordine de idei ţara dv. oferă un admirabil teren pentru industria cinematografică şi mă miră că până în prezent nu a fost exploatată".

— *„Unde plecaţi de aici?"*

— „Precis nu ştiu; mi se pare că în Moldova şi apoi în munţi."

— *„După ce terminaţi filmul vă întoarceţi la Berlin?"*

— „Nu, mă duc la Viena, căci sunt angajată pentru un film".

Consultând colecţia „Realităţii Ilustrate", frumoasa mea interlocutoare, îşi exprimă în termeni foarte elogioşi satisfacţia, de a găsi în România o revistă atât de bine organizată, iar la sfârşit îmi spuse:

— „Este occidentală, domnule. Imi place".

M'am despărţit de fermecătoarea artistă, cu impresia sigură că ţara noastră a câştigat o nouă prietenă în persoana ei.

Şi în drum spre redacţie, mă urmăreşte figura cu bucle negre ca abanosul şi vocea cristalină care spune:

„Ador România pentrucă are ceva din patria mea, însorita Italie...."

SANDU B. FLOREA

Cărţi noui

„PROFILURI ŞI OPERE CONTEMPORANE" de L. LEONEANU

Sub titlul „Profiluri şi opere contemporane", scritorul L. Leoneanu a strâns în volum câteva articole critice şi câteva convorbiri literare care constituesc o preţioasă contribuţie întru fixarea aspectelor caracteristice ale vieţii culturale de la noi. D. L. Leoneanu iubeşte cartea, se apropie de ea cu dragoste şi cu înţelegere. Tânăr şi strein de cafeneaua literară, strein deasemeni de cenaclurile cu interese varii, d-sa nu se crede obligat să asculte decât de glasul unei conştiinţe, căreea îi dorim să rămână şi deacum încolo ne'ntinată. Paginile în care se fixează fizionomia scriitorilor dragi d-sale, sunt mărturia unui remarcabil talent de portretist, după cum paginile, în care analizează câteva cărţi, dovedesc un spirit critic, deasemeni merituos.

p. a. s.

(Urmare din pag. XVI)

găsit. Cine oare — se întrebau ziarele, — a decapitat pe Sikardo-Sind şi în ce scop i-a furat capul?

Cu un taxi, Gex se duse imediat la morgă, după ce luă cu sine pe inspectorul de poliţie Haward. Trupul hindusului se afla într'o raclă frigoriferă de sticlă, ca un peşte monstruos într'un acvarium prea mic. Detectivul cercetă amănunţit trupul decapitat, care aştepta autopsia.

Se descoperi pe pieptul victimei, clar imprimată cu sânge, *urma mâinei de fier a Omului mecanic!*

★

In acest timp, în odaia dela sanatoriul unde fusese îngrijit Sikardo-Sind, se găsi un memoriu adresat de acesta, Academiei de ştiinţe, în care hindusul povestia cum a dat viaţă Omului mecanic şi cum Ugli-maşina a ucis pe savantul Asaph.

Reporterii aflară de existenţa acestui memoriu. Svonuri ciudate circulau cu privire la răpirea avionului lui Randall de către Omul mecanic.

Ziarele începură astfel să vorbiască despre *Crimele Omului mecanic*, unele în ironie, neîncrezătoare, atribuind această poveste minţii bolnave a d-rului Sikardo-Sind, altele evocând cu toată seriozitatea, în senzaţionalele reportagii, scenele uciderii savanţilor Asaph, Mygal şi Sikardo-Sind, de către Ugli, Omul de oţel. O revistă de ştiinţă, publică nu numai fotografia lui Ugli, dar şi o schemă a mecanismului său interior!

Savanţii fură interviewaţi şi se amestecară în discuţie. Ştiinţa mondială se împărţi în două tabere: una care admitea existenţa, crimele, fuga şi viaţa proprie a Omului mecanic; alta care susţinea că Ugli, Omul-maşină, nici n'a existat, fiind o simplă legendă.

★

Gex oscila între singurele două ipoteze, pe care le credea plauzibile

1. Sau omul mecanic este o marionetă condusă din depărtare prin unde hertziene, radiofonie şi televiziune, de către un bandit ce se ascunde undeva, în umbră;

2. Sau omul mecanic nici nu există, dar că, după toată vâlva ce s'a făcut în jurul dispariţiei lui Ugli, unii criminali sau spărgători, lasă înadins urme de aşa natură, încât să se creadă că Ugli a făptuit crima sau spargerea. Or, acesta poate să fie şi cazul cu răpirea avionului sau cu spargerea dela Banca lui Orkney. Intr'adevăr, sub ce altă mască, decât a unui om mecanic, impostorul ce luase locul lui Dick Randall, putea mai bine să rămână necunoscut?

Lui Orkney, Gex îi spunea:

— Poate că spărgătorii au vrut să râdă de poliţie, făcând ca pe placa fotografică a aparatului din casa de bani, să se imprime o mască, — masca lui Ugli, a cărui figură au văzut-o în revistele de ştiinţă, care au relevat polemica Asaph-Mygal şi au reprodus portretul omului mecanic.

— Se poate, răspundea Orkney. Dar pentru aceasta, ar fi trebuit ca spărgătorii să ştie dinainte, că în casa mea de bani se afla un aparat fotografic special.

— Poate că au ştiut, zise Gex. Dovada e că au ştiut să tae firele avertizatorului sonor; soneria de alarmă a funcţionat, când casa de bani a fost spartă?

— Nu.

— Vedeţi dar... De altfel, am dat de urmele unui rus, care v'a spionat în prealabil locuinţa, aşa cum a spionat şi laboratorul lui Asaph, şi care se află amestecat în toate afacerile în care Omul mecanic a lăsat urme.

E un oarecare Igor Khan, fost spion rus... Gex îşi propune să urmăriască pe Igor Khan fără zăbavă; la aceasta, îl împingea şi dorinţa de a scăpa pe mica Yuki de mânia tătarului. Japoneza nu se mai întorsese acasă şi era evident că Igor sau oamenii săi au răpit-o, bănuind, în urma demascării lui Ugli la aerodrom, că ea îi trădează.

Gex simţia acum lipsa micei sale prietene şi se gândia cu groază că banditţii au putut s'o ucidă.

Detectivul îşi jură să nu-şi îngădue o clipă de odihnă, până ce nu va pune mâna pe Igor Khan şi pe maşina lui cu chip de om, pentru a salva omenirea de această plagă modernă şi pe mica Yuki din mâinile lui Ugli.

Ziarele făcuseră mare vâlvă în jurul crimelor Omului mecanic, şi afacerea pasiona grozav opinia publică din Occident.

Impărţit în două tabere, publicul discuta această afacere ca o înscenare, pe când alţii credeau serios în *viaţa proprie* a Omului mecanic.

Puţin timp după dispariţia Omului mecanic, cu avionul lui Randall, un membru al institutului francez, savantul Bonier, trimise Academiei o comunicare, prin care contesta ipoteza că Ugli, omul mecanic, a putut „să fugă din propria sa voinţă".

Ugli, — spunea Bonier ca, odinioară, Mygal, — chiar dacă a existat, nu e o fiinţă, nici o invenţiune nouă, ci un truc perfecţionat, o maşinărie, condusă prin radio de un om în carne şi oase, care vede prin ea la distanţă.

Şi savantul ironiza pe cei ce afirmau că Ugli îşi trăeşte viaţa sa proprie şi că ar fi fost văzut, pe străzile Londrei!

Bonier îndemna pe savanţi şi toată lumea cu bun simţ, să pună capăt legendei Omului mecanic.

Dar puţin timp după această ofensivă contra lui Ugli, Bonier fu găsit decapitat în locuinţa sa dela Paris, iar capul îi fusese furat! Se repetase deci tragedia sângeroasă petrecută cu profesorii Asaph şi Sikardo-Sind!

Gex aleargă la Paris.

IX

O VIZITĂ NOCTURNĂ

Gex se instală din nou în locuinţa sa dela Paris, dela Bois de Boulogne, regretând că mica Yuki nu era cu el.

Intr'o noapte tresări din somn.

Fusese trezit de un zgomot ciudat, nedefinit. Deschise ochii; în odaie era beznă.

Simţi totuş apropierea unei fiinţe reci, o deplasare de aer, de întuneric.

Senzaţia aceasta nelămurită, era spăimântătoare. O senzaţie misterioasă, care-i releva prezenţa în cameră a unei fiinţe inimaginabile.

— Ce cosmar! îşi zise el

(Va urma)

Jocurile „Realităţii Ilustrate“

Concursul nostru de jocuri originale

SERIA I.

— Soluţiile s'au primit până la 20 Iulie, luându-se în consideraţie şi cele care au sosit cu întârziere.

Rezultatul concursului nostru ne oferă o foarte plăcută surpriză: concurenţii ne-au dovedit că în fiecare se ascundea, în stare latentă, o apreciabilă doză de spirit şi putere de invenţiune, neexploatată, încă, până acum, lucru care ne dă speranţa că, la un viitor concurs, vom culege roade şi mai satisfăcătoare!

Jocurile cele mai spirituale se vor publica în mai multe numere din cursul lunei acesteia, fiind apreciate, prin voturi, de deslegători.

Vor avea drept de vot numai cei cari au deslegat toate jocurile şi în modul următor: Vor înscrie pe cupon numele autorului care a făcut cel mai bun joc, din cele trei alăturate mai jos. La fel se va proceda şi în numerele viitoare.

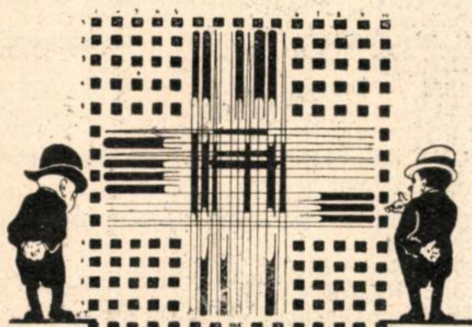
Concurenţii, cari vor întruni cele mai multe voturi, *vor fi premiaţi, făcându-li-se şi remarcări speciale asupra jocurilor.*

In numărul viitor vom da o nouă serie de jocuri originale.

„Joc criptografic”.

(10 puncte)

de *Lily Petrescu şi V. Turculescu*-Craiova

ORIZONT: 1) Ceeace distinge pe o persoană. 2) Inţeles, rudă (diminutiv). 3) Paşă turc; Cercuri de fier. 4) A evidenţia. Sfâşiat (anagr.). 5) Povestit; Muza poeziei. 6) A reproduce; Plantă spinoasă. 7. Fierbinte; Arhipelag al Oceaniei. 8) La păsări; Atac (l=r). 9) Substanţă din coaja unor arbori; Neam. 10) Parte a fizicei.

VERTICAL: 1) Nesimţire. 2) Semn pe unghie; Care se raportă la inteligenţă. 3) Monedă romană; Nume femenin. 4) Noroi; Alegoric. 5) Culoare; Crestătură în lemn în formă de dinte. 6) Arătate; A însănătoşi pământul. 8) Carieră (fig.); Iubiţi. 7) Fraged; Anulăm. 9) Fugiţi; Provincie romană. 10) Caracterul lucrurilor de natură diferită (art.).

„Plicul magic”

(10 puncte)

de *Gore Bordea*, R.-Vâlcea

— Plicul de mai sus a fost trimis fabricei respective de un comerciant care pretinde că a pus în el o hârtie de 500 lei, *nechitită*. Directorul fabricei însă protestează, spunând că a primit plicul, fără ca să găsiască în el banii.

Pentrucă plicul nu se mai păstra, conflictul ar fi fost foarte greu de aplanat, dacă comerciantul nu l'ar fi fotografiat înainte de expediere.

Cum va trebui să procedeze justiţia, pentru ca să precizeze dimensiunile reale ale plicului şi să vadă dacă hârtia de 500 lei, a putut încăpea în el, fără să fie chitită?

„Silabe încrucişate”

(10 puncte)

de *Grigore Romanescu*-Strehaia

ORIZONTAL: 1) Calitatea celui plin de spirit. 3) Personagiu mitologic al cărui ficat fu devorat de un vultur. 4) Partea frâului ce se pune în gura calului. 6) Colibă de scânduri. 7) Caracterul celor care pot fi cunoscute de toţi. 10) Alianţă între mai multe state. 11) Belşug (ig.). 12) Oraş în Italia. 13) Ştofă subţire nevărgată. 16) Mărgăritar. 18) Diviziune în armată. 20) Partea fizicei care tratează despre variaţiunile atmosferice. 22) Plantă. 23) Boală contagioasă. 25) Fiere. 26) Parte mai întunecată în soare. 27) A roade. 28) Vas. 29) A sprijini pe araci. 30) Negaţie. 32) Ceată de călători în Orient. 33) Materie de desvoltat. 34) Textul original al unui act. 35) Separată.

VERTICAL: 2) Propoziţiunea enunţată spre a fi susţinută. 3) Rege în Alba. 5) Substanţă grasă din lâna spălată. 6) A agita. 8) Haină purtată de Romani. 9) A tropăi din copite. 13) Poezie tristă. 14) Soliditate. 15) Numeral. 16) Caracterul celor ce pot fi pătrunse de un fluid. 17) Ce ţine de o latură. 18) Culoare la cărţile de joc. 19) Preţuită. 21) Metal. 24) Caracterul lucrurilor particulare cuiva. 26) Unealtă. 27) Partea cimpoiului. 28) Vas mai mare decât putina. 29) Năluci. 31) Succesiune de tonuri. 32) Tub întrebuinţat în chirurgie. 34) Călugăr ardelean, autorul primei gramatici. 36) Ochi de lanţ.

Deslegările jocurilor se primesc la redacţie până la 10 Septembrie cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 32, 33, 34 şi 35 va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Septembrie 1929.

N. R. — *Orice deslegare va fi însoţită de cuponul respectiv, purtând menţiunea: „pentru jocuri“.*

Cupon pentru jocuri

No. 32

Numele şi pronumele ....

Adresa ....

Deslegătorii jocurilor pe luna Iunie 1929.

Prin tragere la sorţi, au câştigat următorii:

Lei 1000: d. Ionel Stănescu, Loco. Lei 500 d. T. Stamate, Brăila. Lei 300: d. Gore Bordea, R.-Vâlcea.

Volumele au fost câştigate de: Andrei M. Sandu, Tulcea; Getta Popescu, Govora; Ştefan C. Vasiliu, Rădăuţi; Felicia Ionaşcu, Sibiu; Eugeniu Bălănescu, Galaţi; Virgil Grigoriu, Giurgiu; Vasile Botescu-Vulcana.

Câştigătorii de mai sus, sunt rugaţi a şi trimite de urgenţă adresele, spre a li se expedia premiile.

CATEGORIA I
(115)

BACAU. — George Kaiserliu, Nathan Engelberg.
BRAILA. — Isac Iosefsohn, T. Stamate.
BUCUREŞTI. — Const. Massu, Elba Laub, Irene D'y, Ionel Pietraru, Victoria Genoveanu, Heraclia Ştefanidis, Ionel Stănescu, Iulius Vainer.
BUZAU. — Trăinel Gh. Roman, Sandu Florea.
CRAIOVA. — Bică Pisosky, Titta Stoiculescu.
CURTEA DE ARGEŞ. — Mişu Ionescu.
DRAGAŞANI. — Mugurel şi Lolache Aragon.
FOCŞANI. — Marioara şi Ionel Rădulescu, Bibică şi Ionel Vlădescu.
GALAŢI. — Macovei Grigoriu, Gh. S. Mihail.
GIURGIU. — Virgil Grigoriu, Gh. Minciunescu, Sichitiu Mircea.
GOVORA. — Sophie Pietraru, Getta Popescu şi Ionel Pietraru.
PLOEŞTI. — Maria I. Măinescu.
R.-VALCEA. — Margueritte şi Tity Rădulescu, Titus Zorzon, Octavian Tucu, Gore Bordea, Jean şi Mişu Constantinescu.
TULCEA. — Andrei N. Sandu.
T.-SEVERIN. — Grigore Timoftescu.
VALCEA (Pietrarii de jos). — Jeanette Pietraru.

CATEGORIA II.
(110—115)

BRAILA. — St. Hacicov, Albert White, Mihail Tudorache, Zarafu Iulian, D. Constantin.
BUCUREŞTI. — Lizica Voineagu, Henry Guliano, Gh. H. Marinescu, V. Petrovici, Fl. Ettinger, Mihail Constantinescu, Alex. Constantinescu, Const. Silconti.
BUZAU. — Lionel D'Ally.
CARACAL. — Victoria Popescu.
CORBEANCA (Ilfov) .— Marin Constantin.
FOCŞANI. — Hermann Aurel, Nicolai Iliescu.
GALAŢI.—Şt. T. Ionescu, Eugeniu Bălănescu, Jacques L. Kramer.
HUŞI. — Mihai M. Jecu.
POIANA, (Câmpina). — Gh. D. Ionescu.
RADAUŢI. — Ştefan C. Vasiliu.
Tg.-MUREŞ. — Mircea Berindei.
T. SEVERIN. — Teodor Popescu, Şt. E. Gheorghiu.
VULCANA. — Vasile Botescu.

CATEGORIA III.
(80—110)

BARLAD. — Chicoş Constantin.
BORDEI. (Prahova) — Mihail Georgescu.
BRAŞOV. — Ivan N. Alexandru.
BREZOI. — (Vâlcea) Constantin Presbiterianu.
BUCUREŞTI. — Constantinescu Stelian, Lirică Iorgulian, Samuel Schaechter, Carmella Cramer, Samuel Millis, M. Al. Grigorescu, Virginia Theodorescu.
BUDEŞTI. — (R. Sărat). Papa St. Costel.
CHIŞINAU. — Gheorghe Bender.
CLUJ. — Lucica Tripa şi Dorina Olariu.
CRAIOVA. — Relu Ionescu.
CONSTANŢA. — Didy Grăjdeanu, Stănescu Gh. Nicolae, Ion Theodorescu.
FOCŞANI. — Mimy şi Ionel Misailescu.
GALAŢI. — Niţă Cotârlici, Rosenblatt Emanuel.
ISMAIL. — Petre I. şi Avramescu St.
PADINA (Buzău). — George Titeica.
PECICA (Arad). — Florica şi Dimitrie Ardeleanu.
SIBIU. — Felicia Ionaşcu.
TG. ŞTEFANEŞTI (Botoşani). — Ştefan Scrumeda.
TITU (Dâmboviţa). — Gogu Georgescu şi Tanţy Comănescu.
T. SEVERIN. — Nane St. Gheorghe, Pârjol Gheorghe.
VULCANA DE SUS (Dâmboviţa). — Gogu Popescu.

CATEGORIA IV
(50—80)

ARAD. — Paulina Troisi.
BEIUS (Bihor). — Cordoş Octavian.
BISTRIŢA. — Aurel Moldovanu.
BUCUREŞTI. — Panaitescu Dede, Barder Jean, Petre Rădulescu, Rusescu Ioan, Roşu I. Florian, Traian Bărbulescu, Eustaţiu Mărculescu, I. Prunner.
CARANSEBEŞ. — Ioan şi Aurel Durain.
CAREI. — Angela I. Ghergariu.
CERNAUŢI. — Lucia Alexandrescu.
CERNA-VODA. — Nea Hârsu.
CRAIOVA. — Aurel Kendeler, Mitel Petrescu.
GALAŢI. — I. Aronovici.
IAŞI. — Herman Louis, C. Arteni.
PATULA (Mehedinţi). — Elena Anghene.
PAUNEŞTI (Putna). — Ştefan Popovici.
PITEŞTI. — Gică Mihăescu.
PLOEŞTI. — Fotescu Alexandru.
ROŞIORI DE VEDE. — Traian Perieţeanu.
R. SARAT. — Andrei şi Ştefan Nedelcu.
SIBIU (Sălişte). — Dora Bârsan.
SILISTRA. — Mişu Popescu, Zacu Cuzmanoff.
SULETEA (Tutova). — Ovidius Idriceanu.
TURNU SEVERIN. — Theodor Popescu şi Paul Mihăilescu.

CATEGORIA V.
(1—50)

ALBA-IULIA. — Anicuţa Samdru.
ALEXANDRIA. — Mara şi Margareta Constantinescu.
BAILEŞTI (Dolj). — Voiculescu Const.
BISTRIŢA (Dolj). — Iancu Stănescu.
BOROD (Bihor). — Botiş Alădan.
BOTOŞANI. — Ionescu Ioan, Bercu Gutman.
BRAILA. — Bogdan Marin.
BUCUREŞTI. — Stela N. Marian, Mina Gluekmann, Pozzana Violetta, Dida Dub. Odette Steinbach, Lilly Sodeur, Sofia Leipziger, Carmen Roman, Banu Constantin, M. Z. Dumitrescu, Alexiu Constanţa, Robert şi Luigi Copelmann, Florian Niculescu, Theodor Paraschivescu, Tiberiu Rossman, Marcel Regenstreif, Marinescu Mircea, N. Orghidan, Ioan G. Craja, Bernhard Avramescu, Gilberte Nachmias, I. Botez, David Leipziger, Grigore Florian, A. Kanner.
BUŞTENARI. — Olga Gross.
BUZAU. — Irina Taşcu, Costel Precupescu.
CAMPINEANCA (Putna). — Apostol Cristea.
CAMPULUNG (Muscel). — Vâlcu Pettre, Gică Păgădunescu, Vişoianu I. Ivonna.
CARACAL. — I. M. Mihăescu.
CIUCUROVA (Tulcea). — Nic. Husărescu.
CLUJ. — Vanica I. Ilie.
CRISTIOR (Hunedoara). — Leonard Jesenszky.
DOROHOI. — Bercovici Emil, Bernard Cotter, Pierre Bercovici.
DRACŞENI (Vaslui). — Emanoil Trifan.
DRAGANEŞTI (Dâmboviţa) — Mia Marinescu.
FOCŞANI. — Ionel Theodorescu.
GALAŢI. — Leonida Pastramagiu, Gh. Mihalcea.
CHIRDOVENI (Prahova). — M. Ionescu.
GIURGIU. — Const. Stilla.
HUŞI. — Moritz David.
IAŞI. — Ilie Finkelstein.
ILFOV. — Gore Văleanu.
OCNA DE FIER (Caras). — Margheritte Bălănescu.
PITEŞTI. — Nella Russu.
PLOEŞTI. — Constantin Hevett, Dora Ştefănescu.
ROMAN. — Eleonora Gheorghiu.
ROŞIORI DE VEDE. — Otilia Nanov.
SIBIU. — Cinchină Vasile, R. German.
SOROCA. — I. Z. Vasilache.
ONCEŞTI (Tecuci). — Jenica Vraciu.
STANISEŞTI (Tecuci). — Anton Adrian.
STOROJINEŢ. — Melenca Mihail.
TARASANTI (Hotin) — Directoarea şcolii primare de fete.
TG. MUREŞ. — Tândureanu Vasile.
TECUCI. — Filip Kauffmann.
TULCEA. — Lorescu Niculae.
T. SEVERIN. — Ioan Drăghicescu, Durak Ioan.
VLADEŞTI. — Nic. Lungu.

Poşta concursului de jocuri

Corneliu Puţureanu, Mariette Grozeanu, Gh. D. Ionescu, Petre Popescu, Zouis Jeckete, Tity M. Catrinu, Teodor Stamate:

Soluţiile dv. pentru concursul de jocuri s'au primit cu prea mare întârziere, aşa că n'au putut fi luate în consideraţie.

REBUS

La MARE

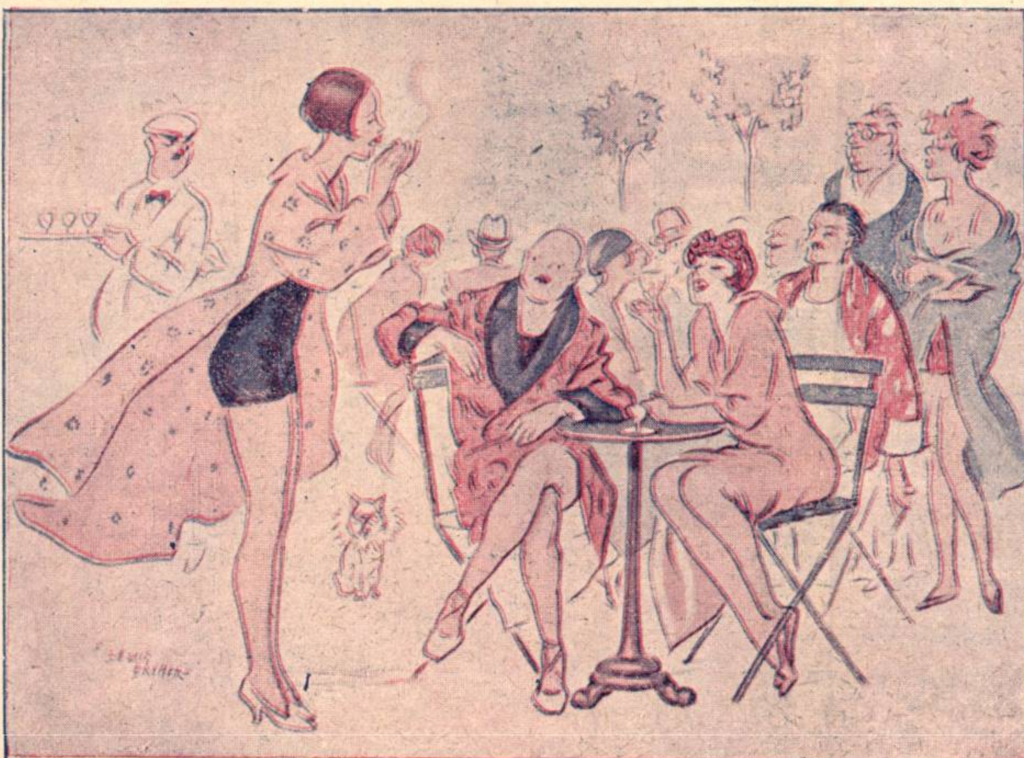
Patru sirene, frumoase ca poveştile apelor, mulate în tricourile lipite de corpurile fragede, s'au lansat înnot în valurile verzui şi au prins în mrejele lor pe bătrânul paznic al farului din port. Vrâstnicul lup de mare, e încântat că a mai putut atrage atenţia sirenelor asupra sa. Zâmbeşte, răsturnat în legănarea bărcii şi de mulţumire şi-a aprins şi pipa lui atât de dragă.

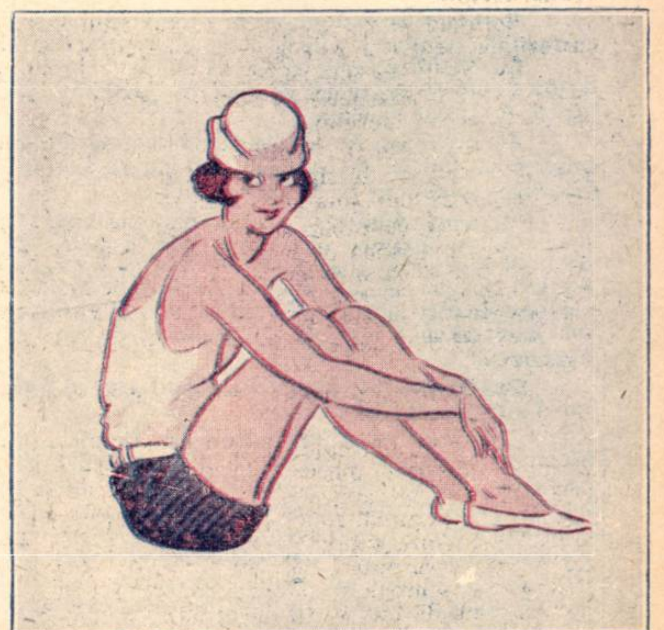
Imensa plaje de nisip, se pretează admirabil la alergări de cai, — dovadă tânăra moştenitoare, într'un costum uşor de călărie, agitând cravaşa, — şi pentru alergări de fond, — lucru pe care-l demonstrează bătrânul Don-Juan al plajei, în veşnică alergare după aventuri sentimentale.

Dejunurile în societate, pe terasa restaurantului, în costum de bae şi în briza răcoritoare a mării, sunt un adevărat deliciu şi fac parte din programul oricărui monden, care „face plaja".

Iar pe nisipul fierbinte, sunt risipite sute de corpuri omeneşti, care, numai cu capul acoperit de câte un „Tommy", (bereta marinarilor americani), se lasă pradă razelor solare, ce întăresc sângele şi bronzează corpul.

Aşteaptă o doamnă

„AŞTEAPTA o doamnă!"

Cu aceste cuvinte Bothfeld, secretarul particular al Doctorului Wolf, păşi în faţa biroului şefului său. In camera lui de lucru, mare ca o adevărată bibliotecă, Dr. Wolff şedea ghemuit în spatele unor mobile înalte şi lucra tăcut şi posomorît, accentuând importanţa şi gravitatea muncei sale. Era proprietarul unei uzine de oţel şi semăna cu ea.

Bothfeld ştiuse prin tactul său, să se facă indispensabil; căci existau şi momente când şeful îşi dădea curs gândurilor intime, momente din cele mai primejdioase pentru raporturile dintre şeful şi subalternul său !

Vizita unei doamne, era aci atât de neobişnuită, încât Bothfeld repetă fraza, depunând totdeodată o carte de vizită. Nu direct în faţa şefului ci, din prevedere, ceva mai la o parte. Wolff îşi aruncă o privire spre scrisul mărunt de pe cartonaşul alb şi silindu-se să aibe trăsăturile feţei nemişcate, răspunse foarte încet secretarului :

— „Regret, doamna trebue să mai aştepte..."

Bothfeld se înclină. Nu în semn de aprobare, ci din supunere, cedând unei voinţe de neînvins. După ce înaintă câţiva paşi, i se strigă: „Te rog, în camera cea mică de consiliu".

Bothfeld conduse pe doamna la locul destinat şi-şi dădu osteniala să-şi învăluie uimirea într'o purtare politicoasă. Dealtfel politeţa lui era adevărată, căci doamna aceasta era nu numai neobişnuit de fermecătoare şi cu un exterior îngrijit, dar avea şi o înfăţişare de o remarcabilă distincţie, care-i provoca din nou uimirea în jurul acestei vizite.

De ce oare l'o fi vizitând pe Dr. Wolff o doamnă, şi în special această doamnă ?!

Bothfeld se reîntoarse în biroul şefului şi încercă să înlăture această curiozitate, pentru a acorda din nou întreaga sa atenţie şefului.

Dr. Wolff nu mai şedea, ca altădată, în ţinuta lui obişnuită, ghemuit la birou, ci se rezemase de fotoliu. Această poziţie schimbată introduse o pauză în cursul lucrului.

Ca tranziţie, Dr. Wolff oferi secretarului său o ţigară. Increzător în sine, şi cu un aer de siguranţă, că nu va fi rău înţeles, el începu o povestire, cu o satisfacţie abia perceptibilă :

— „Vezi, Bothfeld, această doamnă vine la mine la birou pentru a-mi cere o anumită sumă de bani, a cărei valoare n'o cunosc. M'am oferit mai de mult la aceasta şi ca atare, nu pot să i-o refuz. După cum e obiceiul femeilor, desigur că şi-a fixat o cifră mult mai ridicată decât i-ar trebui în realitate pentru nevoile ei momentane. Şi eu nu am nici un interes să-i dau mai mult decât e necesar. Nici un fel de interes. Aşa că am s'o las acum s'aştepte...."

Dr. Wolff clipi înapoia fumului gros al ţigării sale şi evitând privirea lui Bothfeld adăugă :

— „...In primele cinci minute de aşteptare, va şedea liniştită, sigură de biruinţă, în aceeaş bună dispoziţie — sigură de satisfacerea cererii, cu care a venit — pe care ai putut-o constata după exteriorul ei, ce radia o bucurie nemărginită. După alte cinci minute ochii ei strălucitori, vor privi mult mai liniştiţi, aranjamentul, desigur, foarte corect, din camera de consiliu. Ea nu se va putea sustrage influenţei serioase a obiectelor şi ornamentelor grave, scumpe şi simple. Gravurile mari în aramă, îi vor aminti de uzinele mele de oţel şi de poziţiunea mea şi atunci încep să devin pentru ea marele om de afaceri şi organizator. Ea îşi va închipui ceeace voia să-mi spună şi va reduce suma cu o treime".

Dr. Wolff se ridică încet şi se îndreptă fumând spre fereastra biroului, apoi începu să se plimbe în sus şi în jos, cu paşi mici, liniştiţi dar întrerupţi din când în când. Bothfeld nu cuteza să se mişte, urmărind cu încordare mişcările neobişnuite ale şefului său. Intr'un anumit fel, era împotriva lui şi deaceea arăta o prudenţă îndoită înaintea oricărui gest şi răspuns.

— „O voi lăsa să aştepte şi mai mult. Acum s'a împlinit un sfert de oră. Ea şade în camera neplăcut de liniştită, care o face să simtă într'un chip străin, rece şi vădit capacitatea uriaşă a unor anumiţi oameni. Işi va scoate pudriera din poşetă, se va uita în oglindă şi va constata că astăzi nu arată bine. Şi atunci va reduce suma în chestiune cu încă o jumătate. E o artă să ştii să aştepţi, o artă pe care femeea desigur nu o cunoaşte.

Şi dacă ţi-aş spune acum: — „Bothfeld, treci dincolo şi pofteşte-o pe doamna aci!" ea ar veni la mine cu paşi neobişnuit de nervoşi.

La mine, pe care mă va ruga numai pentru un sfert din suma, la care se gândise la început..." Bothfeld trecu în camera de consiliu. Doamna tocmai închidea grăbită capacul pudrierei. Ea se ridică; Bothfeld observă lămurit că mişcările ei erau mai neliniştite ca înainte şi nu-şi putu stăpâni admiraţia pentru preciziunea şi siguranţa prevederilor D-rului Wolff.

El însuş se simţi însă nefericit, lipsit de orice putere, în faţa acestei femei şi duşman al şefului său. O văzu intrând în imensa cameră de lucru, în care Dr. Wolff sta ghemuit la birou în ţinuta obişnuită şi închise încet uşa.

Se făcuse amiază şi personalul părăsise birourile pentru a-şi lua prânzul la restaurantul, din ultimul etaj al clădirei.

Şi el trebuia să plece la masă. Totuş, şedea pe loc, nemişcat; apoi, deschise cutia de ţigări, numai pentru a face ceva, se jucă automat cu ţigările din cutie, şi aşteptă nervos, dar hotărît. Işi frământa mintea, gândindu-se în ce mod ar putea intra într'o convorbire cu doamna, dar nu găsi nici o punte de legătură între el şi vizitatoarea D-rului Wolff.

Desigur acesta ar fi găsit imediat un mijloc şi Bothfeld îşi recunoscu din nou — cu oarecare amărăciune, — inferioritatea faţă de şeful său.

Deodată se deschise uşa în care apăru doamna şi D-rul Wolff. Coridorul între timp se golise cu desăvârşire de vizitatori. Bothfeld sta în faţa femeei aşteptată cu atâta încordare şi simţi în creer o adevărată lovitură, dându-şi seamă de imposibilitatea de a se apropia de dânsa. Doamna se apropie de el, întrebându-l prietenos :

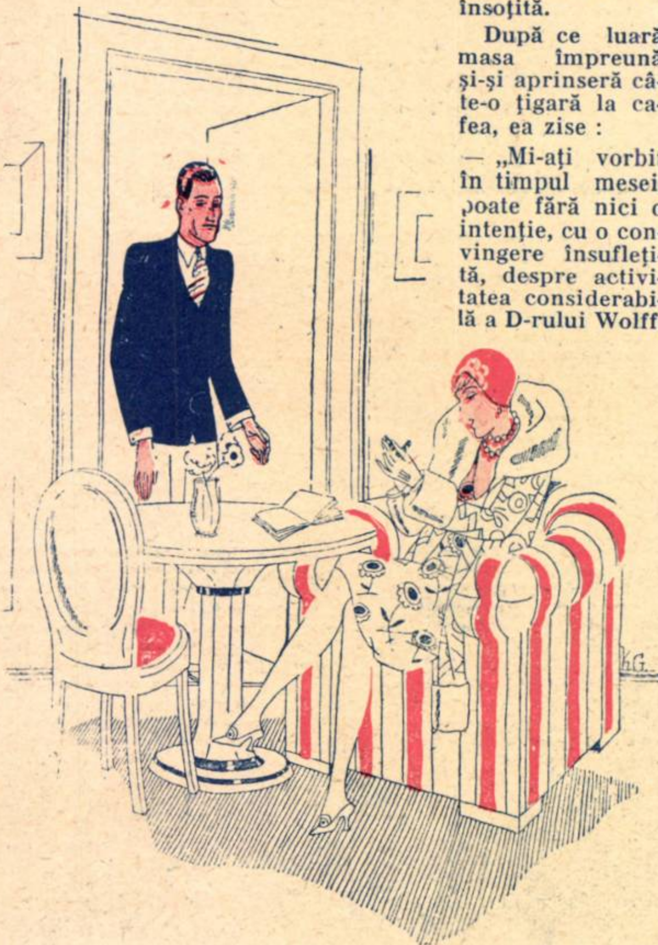
— „Vă rog, n'aţi putea să-mi spuneţi unde aş putea să iau în apropiere masa ?".

— „Cu plăcere, Doamnă; în ultimul etaj al acestei case este un restaurant. Mă pregătiam tocmai să mă urc şi eu şi dacă-mi permiteţi, vă voi conduce cu plăcere !"

Işi regăsise, pentru ea, tonul lui corect, de altădată şi ea primi bucuroasă să fie însoţită.

După ce luară masa împreună şi-şi aprinseră câte-o ţigară la cafea, ea zise :

— „Mi-aţi vorbit în timpul mesei, poate fără nici o intenţie, cu o convingere însufleţită, despre activitatea considerabilă a D-rului Wolff.

Desigur, Dr. Wolff nu mai are nevoe ca cineva să ţină la el. Totuş, poate că odată veţi avea nevoe şi de aceea ţin să vă atrag atenţia, d-voastră ca secretar particular, asu-

pra unei anumite neîndemânări şi incapacităţi a şefului d-voastră. Nu ştiu, dar poate că odată vă va fi de folos." Bothfeld ascultă cu atenţie şi îşi stăpâni orice manifestări, de teamă să nu întrerupă printr'un răspuns sau vreun gest stângaciu lămuririle femeei.

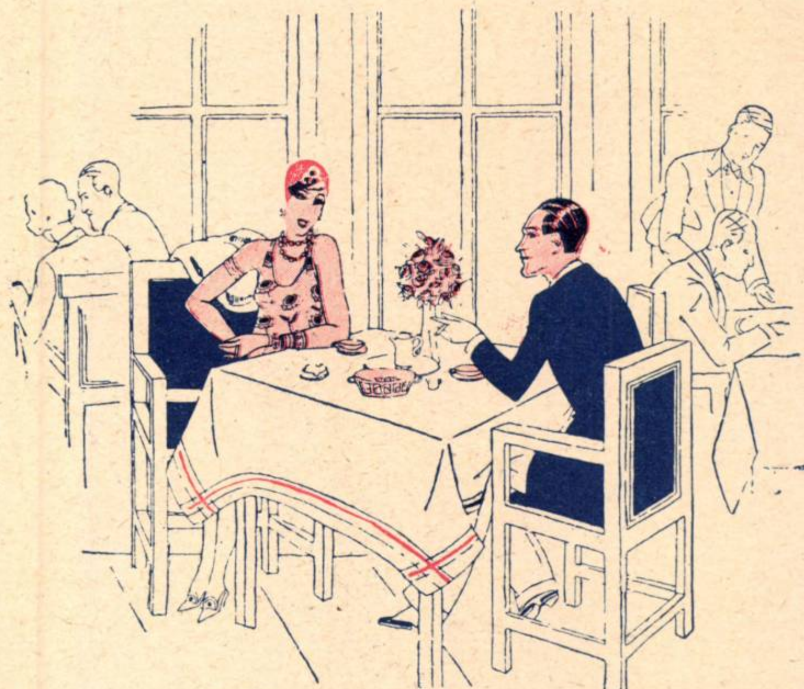

— „Am venit astăzi la Dr. Wolff, din nevoia de a avea o anumită sumă de bani. Este întâia oară, că mă folosesc de o obligaţiune, pe care el o are către mine din unele împrejurări anterioare. Nu mai mergea altfel. Stam aşa dar în camera de consiliu... şi el mă lăsa să aştept. Primele cinci minute mă lăsară indiferentă, în aceeaş dispoziţie cu care venisem. In cele cinci minute, care urmară, mă uitai în cameră... văzui gravurile în metal, produsul unei munci deosebite, liniile superbe şi frumoase ale lucrării... creată pentru un spirit înzestrat cu mai multe calităţi şi mai mult curaj decât ceilalţi. Mi-am închipuit atunci modul cum aş apare în faţa lui, ca depinzând de un bărbat, eu o femeie, care depind de mine. Şi atunci am dublat suma ce-mi propusesem să-i cer.

Apoi, am continuat să aştept liniştită. In timpul acestei aşteptări, m'am gândit că i-ar fi totuş posibil ca după un sfert de ceas să vie dintr'un consiliu, pentru o clipă, ca să-mi strângă măcar mâna. Ceva putea fi făcut şi pentru mine după un sfert de ceas ! !

Dar el m'a lăsat să aştept.

Atunci, de plictiseală, mi-am scos din buzunar cutia de pudră, m'am privit în oglindă şi-mi dădui seama că astăzi arăt în special foarte bine. Pe de altă parte, îmi închipuiam figura lui neîngrijită şi stoarsă de amărăciune şi când închideam capacul cutiei de pudră, în clipa când aţi venit spre mine, tocmai m'am hotărît deodată să măresc de patru ori suma de bani pe care voiam să i-o cer. Şi acum spuneţi-mi, şeful d-voastră nu s'a arătat oare un rău psiholog lăsându-mă să aştept ?!"

Bothfeld privi prin fereastra înaltă spre o mulţime confuză de case mici şi mari, şi murmură fără convingere :

— „Nu ştiu".

REALITATEA ilustrată

Farmec

JOAN CRAWFORD, celebra vedetă de cinematograf, are cei mai frumoşi ochi din lume.

Atelierele „Adevěrul" S. A. (Foto „M .G. M.")

ANUL III. — No. 33. — 10 AUGUST 1929. 24 PAGINI APARE SÂMBĂTA

REALITATEA
ilustrată

Marcella Albani

Cunoscuta vedetă de cinematograf, turnează un film in România. (Autograf special pentru „Realitatea Ilustrată")

Foto „REALITATEA ILUSTRATA"

PREȚUL 8 LEI

INDIA

țara minunilor

In fața tribunalului din Madras

DESIGUR că nu există pe pământ un ținut mai interesant din toate punctele de vedere și care să lase vizitatorului o impresie mai adâncă și mai bogată, ca această tainică și minunată țară a Indiei!

Cele mai deosebite simțăminte le răscolesc, în sufletul călătorului, împins de curiozitate să străbată aceste meleaguri exotice, contemplația naturii lor mărețe, de un pitoresc nebănuit și vestigiile trecutului, în care zace sufletul unei superbe culturi milenare. Căci India este țara cu cea mai veche și mai adâncă civilizație omenească. Inceputurile acestei culturi indiane sunt atât de îndepărtate, încât spiritul nostru se pierde în haos, urmărind firul ei în decursul mileniilor care depășesc isvoarele istoriei.

Astfel, descoperirile arheologice, realizate în nordul Indiei, au arătat că încă cu 3000-4000 ani înainte de Christos, vechiul ținut al Industanului se afla într'un grad de cultură, de care nici nu visau celelalte popoare.

Indienii au fost din totdeauna un popor de gânditori, de filosofi, având spiritul înclinat spre contemplație mistică și reflexie concentrată.

Pasiunea adevărului și dragostea pentru natură și orice aspect al frumosului, alcătuia încă dela început nota caracteristică și dominantă a sufletului indian.

Și astfel s'au născut încă cu vreo 3000 ani înainte de Christos *„Vedele“* acele minunate poeme poetico-filosofice, în care imaginația bogată și colorată a unui popor înzestrat în plin cu talent, se împreună cu sclipiri de cugetare filozofică multilaterală, de o adâncime uimitoare. Ele reprezintă o adevărată antologie sacră în limba sanscrită și primul monument de seamă cunoscut în literatură: culegeri de rugăciuni, imnuri și omagii către divinitate, formele de consacrare, ispășire, însoțite de o vastă serie de comentarii variate și interesante. O operă incomparabilă prin conținutul și forma ei, care și astăzi poate fi citită de oricine cu un adânc interes; atât este de etern omenească materia tratată și de nemuritoare, frumusețea hainei în care e îmbrăcată!

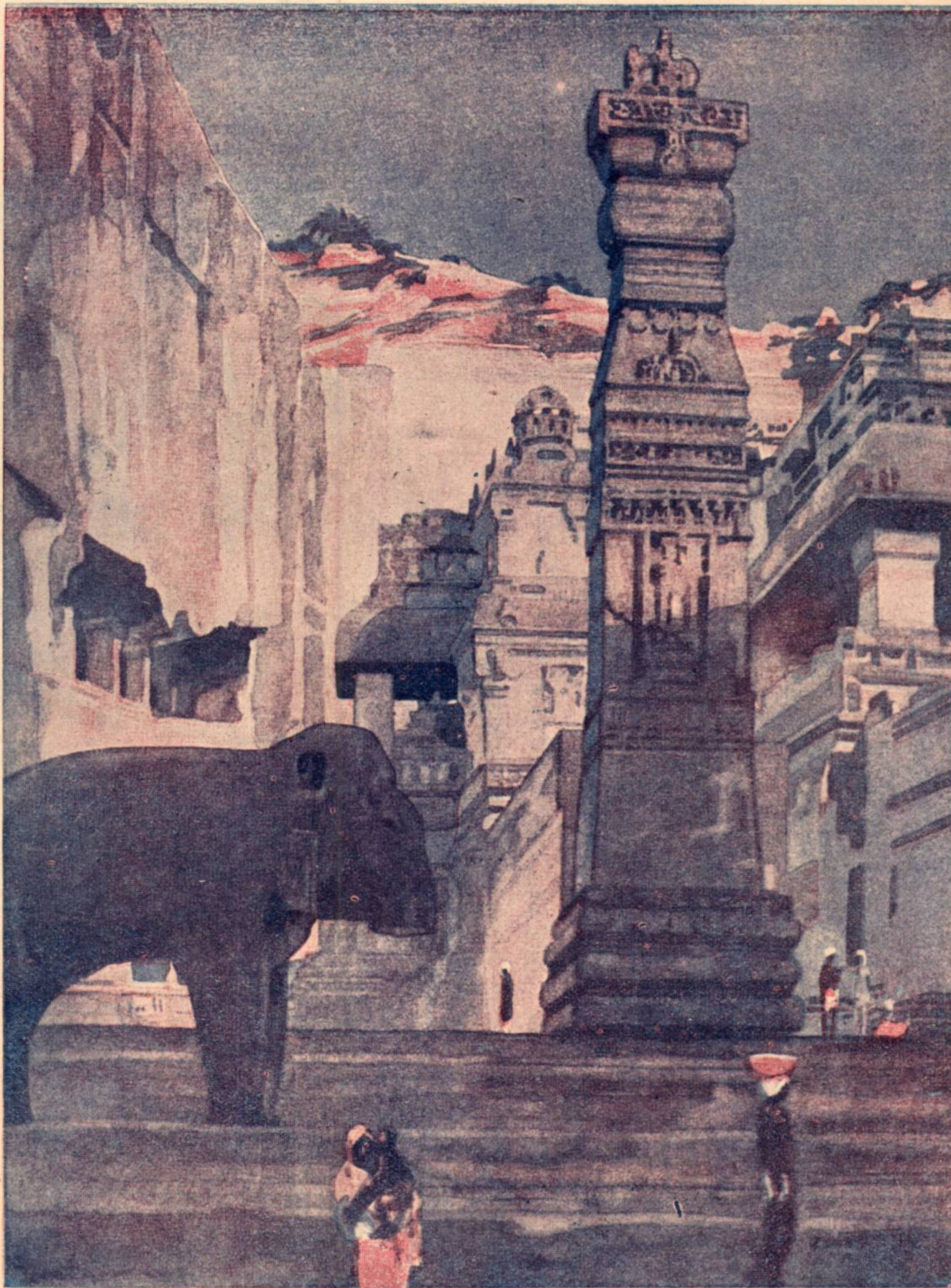
Faptul că o asemenea operă s'a născut tocmai în India, este lesne de înțeles pentru acei ce cunosc dispozițiile poporului indian, preocupat încă din cea mai depărtată antichitate de frământări filozofice în jurul marilor probleme ale vieței, morței și lumei. Aceste preocupări se uniau la ei cu reprezentări de natură religioasă, care hotărau astfel întreaga viață a poporului. Nici un om din India nu avea spiritul atât de redus, încât să nu fie stăpânit de unele întrebări filozofice și pe de altă parte, cele mai îndrăsnețe și mai extraordinare spirite rămâneau totuș în cercul frământărilor religioase.

Industanul este leagănul cugetării; aci s'au născut cele mai înalte și mai grave probleme filozofice; aci s'a desfășurat religia în toate fazele ei, adâncind în toate etapele, marile și chinuitoarele chestiuni de metafizică și morală. In India veche a apărut religia gravă a brahmanilor, dominată de teroarea peregrinației infinite și chinuitoare a sufletelor după moarte, și tot în India s'a născut sublima și înălțătoarea doctrină a lui Buda, înțeleptul, care prin dogma renunțării la bunurile lumești și prin propăvăduirea resemnării ac-

Pe un squar din Bombay

tive în fața loviturilor soartei, a făgăduit fericirea supremă după moarte în *nirvana*, neantul absolut, ca un balsam mângâetor pentru milioanele de desmoşteniți, obsedați de perspectiva înfiorătoare a nesfârşitelor incarnațiuni succesive. Şi să nu uităm că această înaltă învățătură morală a lui Buda, care cere şi obține virtutea adepților fără nici un fel de de grație şi sancțiune divină şi fără făgăduiala unei răsplăți în împărăția cerurilor, încolțeşte în India cu cinci veacuri înaintea lui Christos, într'o epocă când mai toate popoarele erau încă stăpânite de cel mai grosolan păgânism. Şi succesul credinței budiste în mulțime, e cu atât mai surprinzător cu cât, la originea lui el avea un caracter cu totul imaterial şi abstract. Buda nici nu impunea rugăciuni şi practici religioase, nici nu-şi atribuia o origine sau o misiune divină ca ceilalți profeți ai diverselor religiuni. O doctrină filozofică pură, care însă s'a infiltrat adânc în sufletul masselor, cărora li se adresa, deoarece corespundea cu totul dispoziției lor naturale. E adevărat că după moartea lui Buda, credincioşii lui animați de un spirit profund religios, au făcut dintr'un înțelept un zeu, căruia i se închinau. Căci, după cum am spus, poporul indian a fost şi este prin excelență religios. Credința şi iubirea sunt cei doi poli în structura lui sufletească, care explică năzuința spre dumnezeire şi caracterul său profund mistic. Totul în cultura şi civilizația indiană este străbătut de acest spirit mistic religios prin care omul se apropie de divinitate. Arta indiană, de exemplu, nu este decât tot o expresiune a sentimentului religios, după cum arta medievală în Europa respira caracterul creştin. S'au clădit în India temple care lasă în umbră toate construcțiile similare din lume. Nici o artă a Indienilor nu s'a desvoltat atât de înfloritor ca arhitectura. In India de sud se văd şi astăzi minuni deale acestei arte, cum ar fi de exemplu templul din Madura. Adesea templele acestea ocupă oraşe întregi. Pe o fundație întinsă se înalță câte o măreață *pagodă*. Clădirile sunt decorate cu nenumărate juvaeruri şi ornamente, reprezentând diferite tradiții sacre. Şi partea cea mai grandioasă şi aproape de necrezut, este desigur faptul că aceşti artişti constructori nu se folosesc aproape de nici un plan şi de nici un instrument de măsură.

Un templu indian, care a fost săpat în întregime, inclusiv sculpturile exterioare, într'un munte de granit

Templele apar şi se'nmulțesc pe pământ întocmai cum cresc plantele, create de geniul naturei, din materialul cel mai frumos şi mai nobil, cele mai adeseori din marmoră. Mii de oameni lucrează la asemenea clădiri şi fiecare poartă, fiece stâlp, fiecare turn reprezintă o adevărată capodoperă. Aceste lucrări în marmoră sunt atât de fin şi artistic executate, încât astăzi nimeni nu e în stare să repare şi să reconstituiască unele vătămări intervenite în cursul veacurilor. Alte temple, cum este de exemplu cel din Allora, sunt cioplite chiar în stânca brută şi încrustate cu toate ornamentele, tăiate piesă cu piesă pe loc în piatră. Adesea Europenii sunt uimiți de înfățişarea unor chipuri sculptate ce decorează templele şi le-au considerat drept chipuri de idoli. E o tălmăcire greşită, căci Indianul nu cunoaşte idoli, aceste figuri cioplite nu reprezintă decât simboluri ale însuşirilor lui Dumnezeu.

Arta arhitectonică a Indiei este un dar al lumei tropicale, cu o producție veşnic exuberantă, o lume în care vegetația este nemărginit de abondentă şi binefăcătoare. India este desigur țara cea mai bogată din lume şi din această cauză a fost întotdeauna mărul de discordie între diferitele popoare străine. Frumusețea fantastică a ținuturilor indiene este incomparabilă : în pădurile şi grădinile veşnic înverzite se înşiră arbori seculari şi înalți, purtând coroane întinse ce atrag o umbră răcoroasă şi binefăcătoare. O vegetație stufoasă în proporții uriaşe, cu flori minunate în culorile cele mai vii şi sclipitoare, răspândesc în văzduh adieri mirositoare. Păsările diferite, colorate în chipul cel mai vioiu, îngână cântecele în triluri voioase, legănându-se uşor pe ramurile copacilor. E un adevărat paradis pe pământ. Şi în mijlocul acestei frumuseți fermecătoare se găsesc oraşele — adevărate juvaeruri. Unul din cele mai frumoase e Colombo; străzile lui largi sunt răcorite de aerul înviorător al vânturilor dela mare; portul este plin de colțuri pitoreşti pentru preumblări, oraşul e o adevărată perlă a ținuturilor indiane.

Şi apoi locurile de pe coastă cu plajele lor superbe!... Astfel e portul Curi de pe coasta de est, care atrage în fiecare an mii şi mii

(Continuare în pag. IV-a)

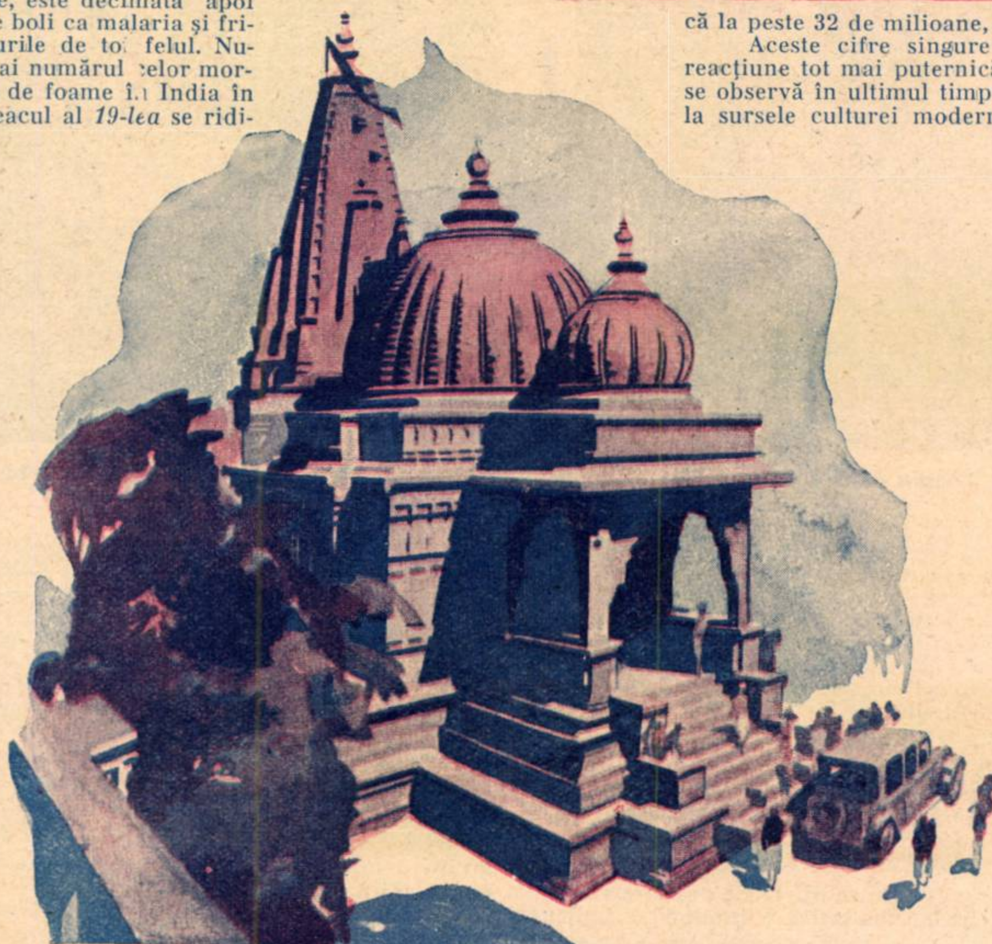
de Indieni, ce se desfată pe această minunată plajă, care rivalizează cu aceea din Miami, de pe coasta Floridei. Mai e nevoie oare să pomenim şi de vraja localităţilor pitoreşti din Himalaia, în care Indienii cei mai bogaţi ca şi Europenii cei mai răsfăţaţi, găsesc alături de pitorescul sălbatec şi unic în lume al acestor privelişti minunate, confortul cel mai perfect al vilegiaturilor moderne? Desigur, India e ţara cea mai bogată de pe glob şi una din cele mai fertile. Fecunditatea terenului ei şi bogăţia producţiei e proverbială. Vegetaţia, ca în toate ţările tropicale, este atât de abundentă, încât recolta de cereale şi fructe produsă în fiecare an, ar fi suficientă ca să hrănească, din belşug, întreaga populaţie de 300 de milioane. Şi totul creşte fără prea multă muncă, aproape dela sine. Singura primejdie pentru recoltă constă în căldura îngrozitoare a lunilor de vară şi în seceta care o aduce uneori. Dar când soarele a ajuns la cea mai mare înălţime în Iulie şi toată suflarea vieţuitoare tinde la o adiere răcoroasă, începe sezonul ploilor, care se revarsă în cantităţi enorme, alimentând fluviile, provocând revărsări şi aducând belşugul. Omul şi animalul respiră uşuraţi, plantele cresc şi se înalţă văzând cu ochii şi recolta supraabundentă este asigurată. Tot atât de bogate ca şi recoltele Indiei sunt şi comorile subsolului ei. Metale şi pietre preţioase, fier şi cărbuni, toate se găsesc în abundenţă şi desigur că producţia în materii prime e atât de considerabilă, încât ajunge nu numai să acopere toate necesităţile interne, dar poate aproviziona şi alte ţări. Cu toată bogăţia naturală a ţării lor, Indienii au fost întotdeauna un popor sobru, cu pretenţiuni modeste, muncitori, deşi clima tropicală a ţării lor putea să-i predispună la lene. Majoritatea populaţiei este ocupată cu lucrarea câmpului, totuş ei au reuşit să înfiinţeze şi o sumă de industrii importante, din care cea textilă este renumită pentru producţia ţesăturilor fine şi artistice. S'ar crede că această ţară atât de bogată adăposteşte o populaţie prosperă şi fericită. Nicidecum. O ironie a soartei, pe cât de ciudată pe atât de amară, face ca ţara cea mai bogată din lume să aibă poporul cel mai sărac şi ţinuturile cu vegetaţia atât de abundentă să fie năpăstuite mai mult ca oricare altele de crize de foamete. Căci, foametea şi boala sunt în India vizitatoarele cele mai obişnuite. Nicăeri nu există mai mulţi flămânzi, mai mulţi bolnavi, mai mulţi nenorociţi îmbrăcaţi în sdrenţe! Acum o sută de ani mizeria nu era încă cunoscută pe aceste meleaguri, şi sub soarele Indiei trăia un popor fericit. Dar !... Dar a venit stăpânirea şi de atunci populaţia indigenă suferă mult de foame şi mizerie. Ţară atât de bogată este exploatată într'un mod neomenesc de „civilizatorii" europeni, cari le iau totul şi nu le lasă decât dreptul la o viaţă mizerabilă. Şi astfel cu toate că poporul este sobru şi muncitor, el nu ajunge să aibă nici minimul necesar pentru existenţă ! Populaţia, astfel slăbită de mizerie şi subnutriţie, este decimată apoi de boli ca malaria şi frigurile de tot felul. Numai numărul celor morţi de foame în India în veacul al *19-lea* se ridică la peste 32 de milioane, din care 19 milioane în intervalul dela 1891-1900.

VREMURI VECHI ŞI NOUI. Intâlnire între un elefant, — animal de povară, arhaic — şi un automobil, — cea mai modernă expresiune a technicei

Aceste cifre singure sunt mai eloquente decât orice comentarii. O reacţiune tot mai puternică împotriva acestei stări de lucruri îngrijorătoare se observă în ultimul timp din partea tinerei generaţii a Indienilor. Hrăniţi la sursele culturei moderne europene şi având o puternică tradiţie milenară de înaltă educaţie sufletească, noua generaţie tinde la desrobirea patriei de sub apăsarea străină. Această mişcare este mai puţin călăuzită de un sentiment şovin-agresiv reacţionar, ci mai degrabă îndrumată de un larg spirit de libertate şi înfrăţire.

Fie că această propagandă se face prin cuvintele înţelepte de cald umanitarism ale sublimului poet indic, bătrânul Rabindranath Tagore, care ne desvălue idealismul măreţ al sufletului indic şi propăvăduieşte ca un adevărat apostol o înfrăţire prin iubire a celor două lumi, occidentală şi asiatică, fie că tendinţa de liberare se manifestă prin mişcări politice insurecţionale, ca aceea condusă de impetuosul revoluţionar indian *Mahatma Gandhi*, este sigur că India se apropie de ora fericită a liberării şi renaşterii ei.

O pagodă în Madras

LA ŞTRAND

Artista Marcela Albani în vârful unei „piramide"

Dreapta:
LA CONCURS: Un salt minunat de pe trambulina de 10 mtr.

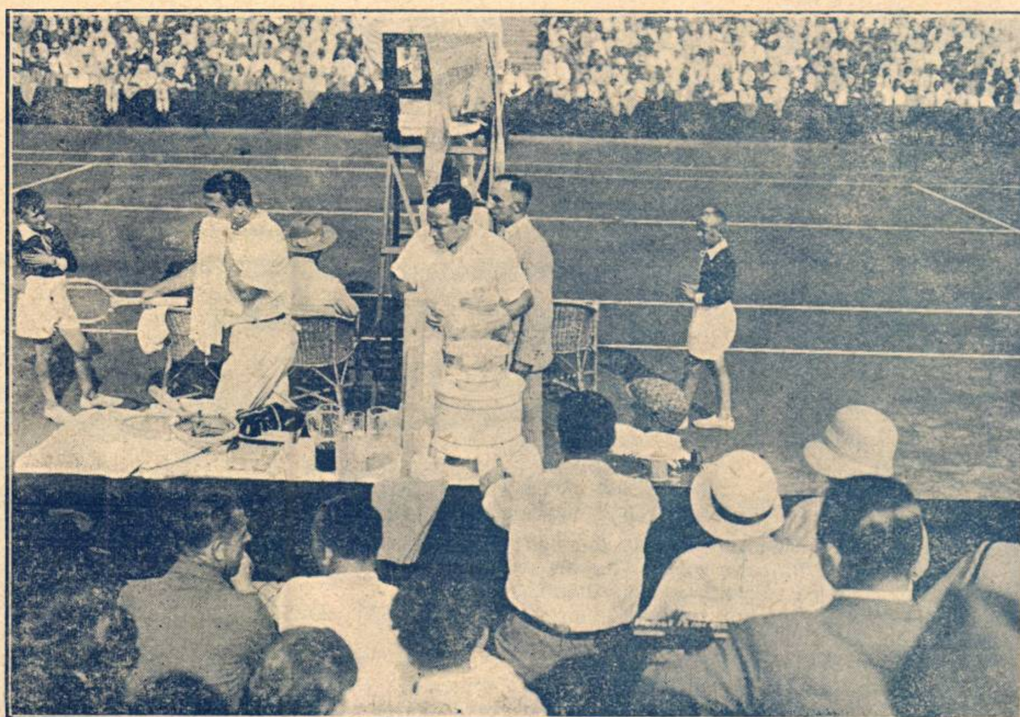
Jos:
Echipele de natație ale Bucureștiului și a Clujului.

Nici Azor nu rezistă căldurilor

Disputarea cupei Davis în Franța

La Paris s'a disputat de curând cupa Davis (tennis), care a fost câştigată de echipa franceză

Din toată lumea

Poliţiştii arcaşi

Poliţiştii americani trebue să aibă ochiul precis din cauza deselor lupte pe care le dau cu bandiţii şi contrabandiştii de alcool.

Pentru a le stimula simţul vederii, direcţiunea poliţ.ilor Statelor-Unite, a obligat toţi „policeman"-ii, să urmeze cursurile de tragere la ţintă cu arcul, după cum vedem în fotografia de mai sus

Regele văcsuitorilor de ghete

Văcsuirea ghetelor e socotită în Europa ca una din cele mai puţin lucrative meserii şi încă n'am auzit pe continentul nostru, de un văcsuitor care s'ar fi îmbogăţit prin lustruirea ghetelor.

In America, lucrurile stau altfel. Acolo există un om, care a devenit milionar prin această îndeletnicire. Există antreprenori de mari lustragerii, cari lucrează cu o sumedenie de ajutoare şi câştigă sute de mii de dolari anual.

De curând s'a concesionat la New-York dreptul de văcsuire a ghetelor pasagerilor pe vapoarele, care fac cursa Island-New-York, unui antreprenor care şi-a adjudecat acest drept în schimbul sumei de 64.000 dolari.

Cu acest prilej ziarele americane se ocupă de cariera acestui rege al lustrageriilor. A venit la New-York înainte de război, în vârstă de 18 ani. Nu ştia de ce să se apuce neavând nici o meserie. S'a făcut pe rând hamal, rândaş, colportor de ziare, etc. Intr'o zi făcu cunoştinţa unui lustragiu şi lucră la el, ca ajutor. De un an de zile văcsuia ghete la o răspântie, când într'un rând comise o eroare gravă. Unse o pereche de ghete maro cu două creme disparate. Era desnădăjduit de această greşală, când observă deodată că ghetele astfel văcsuite, căpătară un lustru mult mai frumos. De aci începu cariera lui. Un mic capitalist îi puse la dispoziţie o mie de dolari şi cu aceşti bani se făcu el însuş antreprenor.

Angajă ucenici, îi învăţă, să lustruiască ghetele după noua metodă şi avu o clientelă formidabilă. Numărul ucenicilor sporia din ce în ce, iar astăzi acest rege neîncoronat al lustragiilor e milionar datorită unei distracţii...

Unde mergem ?

TEATRUL CĂRĂBUŞ reprezintă superbul spectacol „Miss Revista", de N. Vlădoianu şi N. Constantinescu.

PARCUL OTETELIŞANU: „Ideea fixă". In ansamblu, *Maximilian*.

LA TRIANON putem admira un superb film de mare montare.

SELECTUL proectează o extraordinară lucrare cinegrafică.

CINEMA BOULEVARD PALACE reia un minunat film de mare succes.

LA SCALA, în grădina din calea Victoriei, se joacă **„Mic şi al dracului"**, de reputatul **Ion Pribeagu**, obţinând un mare succes şi un frumos film, iar la sală, pe lângă cinematograf, trupa **Fotino** cu **Tanţi Cutava Barozzi**, în **„Satirul"**.

CAPITOL-UL reprezintă o premieră superbă, care va face senzaţie.

CINEMA „REX", proectează un film de mare fast şi lux.

„TERRA" reprezintă cele mai frumoase filme de aventuri americane.

Grădina şi sala cinematografului **„Filantropia"** s'a redeschis sub o nouă direcţiune şi reprezintă, cu preţuri populare, cel mai frumos film al sezonului. Completare un jurnal şi o comedie în 2 acte.

O excursiune interesantă

Trieste, Venezia (Lido), Firenze, Roma, Neapoli, (Vezuviul) Pompei, Insula Capri (Grota Azura)

cele mai frumoase şi interesante oraşe ale Italiei. Excursia a doua foarte avantagioasă pentru intelectuali 6—21 Sept. 1929. Informaţiuni: Signor A. B. Borgos, pe adresa d. ing. Erdés, Bucureşti, calea Victoriei No. 168.

Concursul de frumuseţe din Galveston

Innapoierea

D. MUSSOLINI a oprit în Italia concursurile de frumuseţe pe motiv că aceste întreceri înflăcărează mintea fetelor şi distrug modestia. Candidatele ar deveni ambiţioase, încrezute — fără temei — şi şi-ar însuşi toate defectele marilor artiste, fără a avea talentul care justifică totul.

In teorie şi poate pentru candidatele la concursul din Paris, în iarna trecută, aceste principii vor fi fiind adevărate. Pentru Galveston, unde printr'o îndelungată experienţă, s'a ajuns la un concurs dintre cele mai serioase şi în special întrucât priveşte concurentele europene din anul acesta, teoria nu se aplică. Dovadă hotărîtoare: atât cele două premiate (austriaca şi romînca noastră) cât şi celelalte şase candidate, refuzând oferte dintre cele mai ispititoare, s'au înapoiat în grup, la fel cum au plecat, în Europa. In nici una nu s'a încuibat microbul grandoarei, al ambiţiunei nejustificate, al orgoliului. Prietene între ele, toate mărturisiau c'au fost alesele norocului, spre a beneficia de-o călătorie ca'n poveşti şi de onoruri nesperate.

— „Ar fi o prostie să cred — spunea d-ra Goldarbeiter (Miss Univers) — că sunt cea mai frumoasă fată din lume. Desigur că vor fi existând multe, cu mult mai frumoase. Numai că dintre cele care s'au prezentat, juriul m'a găsit pe mine mai frumoasă. Acelaş lucru se aplică şi la fiecare ţară în parte". Şi considerând astfel toate onorurile făcute drept favoare, Miss Univers, la fel cu toate celelalte frumuseţi, a înţeles că cel mai nimerit lucru e să se înapoieze la vreme, în plin apogeu.

Ar fi acceptat poate pentru câteva săptămâni, oferta extraordinară, de 6000 dolari (aproape un milion lei) lunar făcută de un teatru american pentru o apariţie pe scenă, în fiecare seară, dacă dorul de casă şi nervozitatea cauzată de oboseală, n'ar fi îndemnat-o să plece acasă.

Şi Miss Românieì, — cea de-a doua premiată europeană la Galveston — i s'a făcut o ofertă ispititoare : 4000 dolari pe lună (mai bine de-o jumătate milion lei). Dar Miss România a avut în America un rol şi o consideraţie pe care nu trebuia să le coboare, apărând pe scenă. Dânsa a învăţat pe americani să cunoască ţara noastră şi a fost spulberătoarea calomniilor că 'n România ar domni bolşevismul şi revoluţia. Ea trebuia să se 'napoieze cu gloria câştigată.

D. Adolphe Silvestre, **comandantul vaporului „De la Salle"**

SPRE EUROPA: (dela stânga la dreapta) **comandantul vasului** „De la Salle", „Miss Univers", **un membru al comitetului şi** d. Willet L. Roe.

De altfel, Miss România n'a fost singura care să îndeplinească rolul de ambasadoare a păcii şi de propagandistă. Singur faptul de-a chema la o întrecere frumoasă state deosebite, produce o apropiere între popoare. Dar Miss Austria (Miss Univers) bunăoară, avea cu sine un număr mare de broşuri ilustrate, lăudând frumuseţile ţării ei. Aceste cărţi editate de „Turing-clubul" austriac, ea le dădea tuturor celor cari îi cereau autografe, cu însemnarea :

„Vino curând să admiri ţara mea frumoasă!"

Consideraţiunile acestea, se pare, că vor determina pe ducele Mussolini să-şi schimbe hotărîrea în privinţa concursurilor de frumuseţe : concursul dela Galveston e o operă serioasă şi alegerea unei frumuseţi naţionale e de mai multă importanţă decât s'ar bănui.

Şi astfel d-ra Magda Demetrescu şi mama ei, venind din Chicago în ziua de 21 Iulie, au întâlnit, la Noul Orlean, vaporul „De la Salle", al companiei transatlantice franceze, care sosise în acea zi din Galveston şi care avea pe bord toate celelalte frumuseţi europene, în afară de Miss Germania. Aceasta, bolnavă în ziua plecării vaporului „De la Salle" s'a îmbarcat două zile în urmă pe un vapor german. Vaporul a rămas o zi la Noul-Orlean şi în acel timp călătorii putură vizita acest oraş vechiu, portul dela gura tulburelui Missisippi, citadela şcoalelor şi patria copacului şi al parfumului de Magnolia.

Bulevardul de pe malul mării, din Galveston, pe care s'a desfăşurat concursul de frumuseţe

(Continuare în pag. VIII-a)

După serbarea din Havana

CAZUL EPISCOPULUI DIN GALVESTON

Episcopul catolic din Galveston a avut, acum doi ani, o neînțelegere de ordin material, cu organizatorii concursului de frumusețe.

Răsbunarea n'o fi tocmai fapta creștinească, dar episcopul din Galveston, de atunci a hotărît să zădărnicească toată osteneala organizatorilor concursului.

Se înțelege că n'a izbutit, căci nimeni nu l-a luat în serios. De pe amvonul tuturor celorlalte biserici: reformate, calvine și ortodoxe s'a înfierat amestecul episcopului în chestiuni care nu sunt de resortul bisericei, iar întrecerea din Galveston, tot mai serioasă, interesează din ce în ce mai mult.

Și iată că acum erarhul superior episcopului vine să blameze o faptă nelalocul ei. Lucrul s'a întâmplat în felul următor:

In Noul Orlean pe puntea vaporului „De la Salle" a venit Monseniorul *Jean Marie Laval*, un bătrân venerabil de 76 ani, cel mai înalt prelat catolic, în Texas și statele din Sud, a venit să binecuvânteze pe frumoasele care se înapoiau din Galveston.

Monseniorul a ținut tinerelor concurente o predică, le-a spus că trebue să mulțumiască Celui de sus că le-a împodobit cu darul gingășiei și al frumuseții și le-a sfătuit ca podoaba trupească trecătoare, s'o îmbineze cu podoaba faptelor bune. El a dat apoi binecuvântarea sa, atât d-rei Goldarbeiter, cât și celorlalte frumoase depe vapor.

Pioase, în genunchi, alături de mamele lor, de cei câțiva ofițeri ai vasului și cei trei ziariști cari le însoțiau, tinerele fete ce se înapoiau dela Galveston, arătau în toată înfățișarea lor doar modestie și smerenie. Unde erau pisma, orgoliul sau celelalte însușiri rele pe care le-ar naște, în sufletul omenesc, concursurile de frumusețe?

LA HAVANA

„De la Salle", vaporul companiei transatlantice franceze, dacă nu este unul dintre cele mai moderne și confortabile vapoare, dacă e mai puțin elegant decât *Rochambeau*, vasul pe care frumusețile europene au călătorit la New-York, are însă de comandant pe unul dintre cei mai distinși și mai afabili oameni, pe căpitanul Adolphe Sylvestre din St. Nazaire. Om tânăr încă, întrunind toate calitățile de politețe și spiritualitate ale francezului, comandantul Sylvestre, a știut să facă atât de plăcută călătoria pasagerilor și în special a grupului în care se găsiau frumoasele Europei, încât cele 21 de zile cât a durat drumul, au trecut mult mai repede decât ar fi dorit-o călătorii.

Dela Noul-Orlean, vaporul — după ce străbate din nou gura fluviului Missisippi și părăsește țărmurile lui, unde oamenii își clădesc adăposturi fricoase, amenințați totdeauna de revărsarea apelor — intră în Ocean și se îndreaptă spre Cuba. In ziua de 24 Iunie el acostează în capitala insulei Cuba.

Ne așteaptă în port — în afară de nelipsiții ziariști, fotografi și cinematografiști — drăgălașa Miss Cuba, d-șoara Elvira Moreno, — care după concursul din Galveston s'a înapoiat la Havana spre a pregăti primirea tovarășelor ei — și d. E. Farres, secretarul general al *Turing-Clubului Cuban*.

Vice-președinte al acestui Club, e însuș ministrul de lucrări publice, care în Havana joacă un rol tot atât de important ca și ministrul de interne la noi.

Turing-Clubul din Cuba este o organizație foarte puternică și bogată, din care fac parte cei mai de frunte oameni ai țării și unde posturile sunt onorifice. Membrii clubului nu se dau înlături dela nici un sacrificiu, spre a atrage vizitatorii străini în țara lor. Primirea pe care ei au făcut-o frumuseților europene, a fost mai mult decât o primire regească. In zece limuzine elegante, concurentele din Galveston au fost plimbate prin Havana, orașul grădină, cu plaje minunate, cu palmieri regali, cu străzi înflorite. Pe bulevarde, lungi de zeci de kilometri, se găsesc alee de parcuri, copaci umbroși și flori, în zeci de culori. Casele mari și albe, cu balcoane și coloane de marmoră și orizontul care se confundă cu unda limpede a mării, fac din Havana unul din cele mai frumoase locuri de pe pământ.

Parcul central din Havana (Cuba)

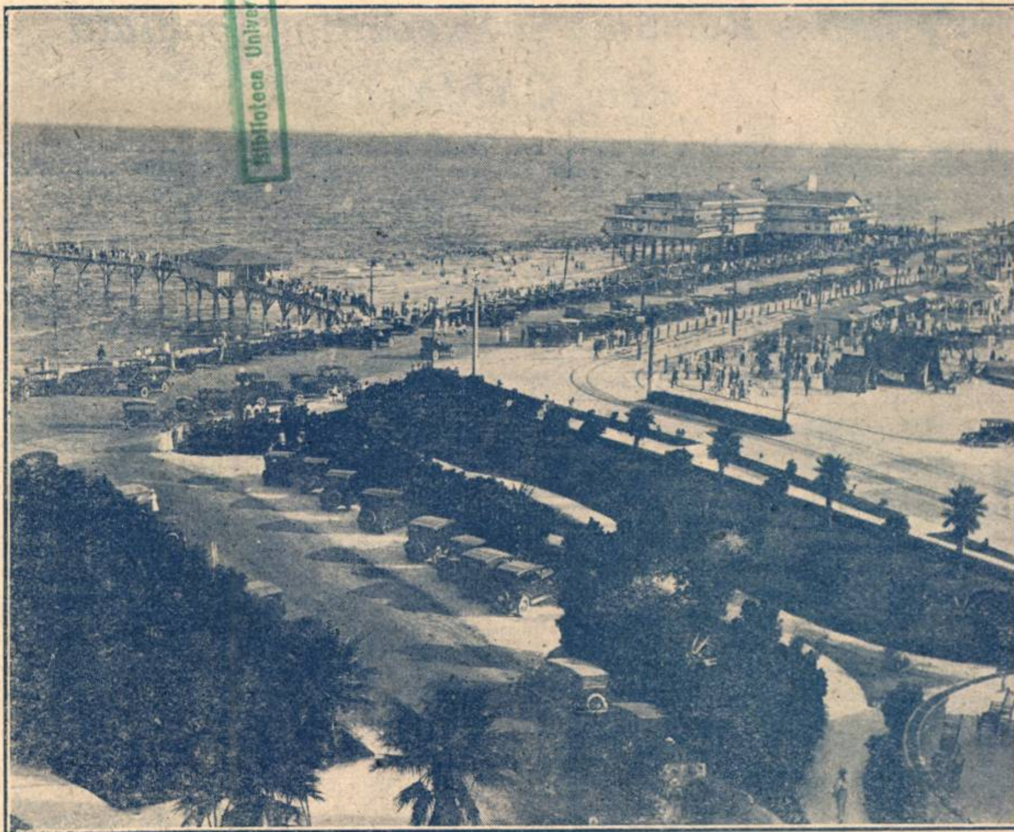
Vizităm câteva plaje elegante şi mulţimea, care admiră frumuseţile, aclamă cu mare entuziasm pe „Miss România". Publicul e nemulţumit când află că nu dânsa este „Miss Univers" şi locuitorii de rasă spaniolă, nu se sfiesc să manifeste, în gura mare, această nemulţumire. După amiază, — după ce s'a servit masa frumoaselor vizitatoare şi mamelor lor, într'unul din cele mai elegante restaurante din Havana, pe terasa dela marginea mării a unui hotel de primul rang — automobilele pornesc iar, spre a se arăta oaspeţelor întreg oraşul.

E zi de Duminică. Suntem conduşi la locul de petrecere publică : parcul din jurul fabricei de bere. Un parc imens, cu isvoare şi coline cu vegetaţie tropicală, cu tufişuri din trestie de zahăr şi de bambus, cu grote şi liane, cu castele de vânătoare, lucrate artistic şi terase pentru dans şi muzică. Pe fiecare terasă, în jurul unei orchestre hawaiane, zeci şi sute de perechi tinere dănţuesc. Din stâncă curge bere, care se împarte gratuit, tuturor câţi doresc. In Havana, alcoolul nu e prohibit şi fabrica de bere e destul de mare, ca să-şi îngăduie acest mijloc de reclamă. Şi astfel locuitorii acestui oraş minunat se pot îmbăta fără să-i coste nimic.

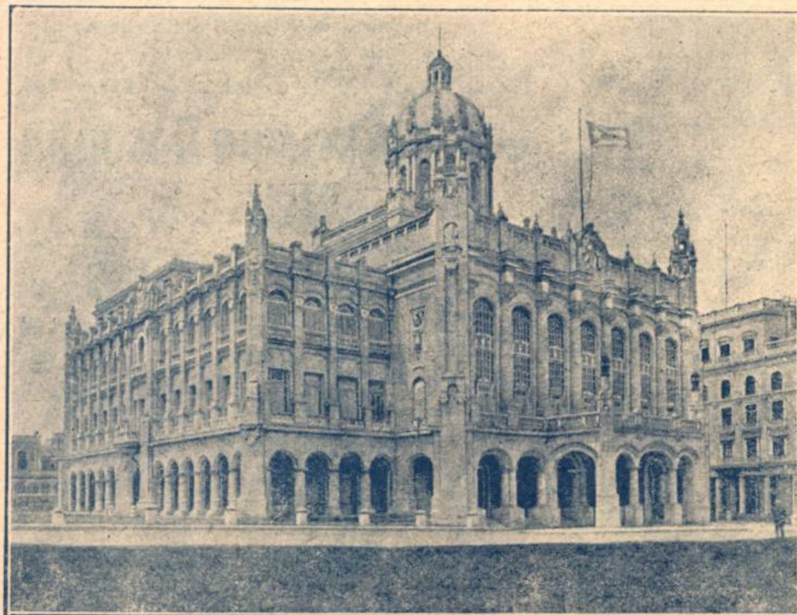
După o vizită scurtă prin magazinele cu obiecte orientale şi pe la negustori de tutun, de havane veritabile, frumoasele europene se întorc la vapor spre a-şi schimba toaleta.

Seara concurentele din Galveston vizitează staţiunea de radio. „Miss Cuba" prezintă în faţa microfonului pe tovarăşele ei şi „Miss Univers", „Miss România", „Miss Spania" şi „Miss Franţa", rostesc salutul lor către publicul cuban, în limba spaniolă.

După o scurtă recepţie în *Yacht-club* — clubul în care sunt toţi acei cari posedă un yacht — are loc banchetul dela Chateau-Madrid.

O porţiune a plajei din Galveston

Palatul preşedintelui republicei cubane

Grădina botanică din Havana

Cum s'ar putea tălmăci prin vorbe senzaţia pe care vizitatorii acestei grădini au avut-o în seara banchetului ?

Un parc imens cu pomi tropicali, cari străluciau fiecare în altă culoare, luminaţi de mii de becuri electrice ascunse în frunzişul lor. Deasupra meselor albe răspândite printre copaci se înălţau baloanele de gumă cu urarea de bun venit pentru frumuseţile din Galveston. Ascunsă dinapoia unui tufiş, o orchestră de negri hawaieni, cânta cu sunete prelungi şi plângătoare, din instrumente necunoscute la noi, melodii dureros de dulci. Şi sclipirea argintăriilor, smokingurile albe ale bărbaţilor, toaletele luxoase ale femeilor, în lumina pomilor, te transpun într'o lume de feerie.

In aerul cald şi îmbătător de miresme, s'a băut şampanie, s'au rostit toasturi şi s'a dansat până târziu după miezul nopţii.

A doua zi la amiazi, „*De la Salle*" părăseşte Havana şi se îndreaptă spre New-York.

„Miss România şi Expoziţia Mondială din Chicago"

In anul 1933 se va ţine la Chicago o expoziţie mondială, în care e vorba să se arate toată producţia geniului omenesc. Toate naţiunile au fost invitate să participe la această expoziţie, care va fi mai mare decât ori care alta de până azi.

Am amintit în câteva rânduri, că „Miss România" a fost invitată la Chicago, de către secţiunea română de pe lângă expoziţia mondială din 1933. La Chicago, d-ra Demetrescu a fost sărbătorită mai mult decât o regină. Ea a ţinut cuvântări calde, în adunările româneşti, a răscolit sentimente de dragoste de patrie şi neam, a făcut ca presa americană întreagă să vorbiască despre ţara românească iar în schimb a fost autorizată, ca la înapoierea în ţară, să invite pe regină şi guvern, la expoziţia internaţională din Chicago.

Publicăm mai jos autorizaţia care i-a fost înmânată :

CHICAGO WORLD'S FAIR
CENTENNIAL CELEBRATION

AN ILLINOIS CORPORATION NOT FOR PECUNIARY PROFIT
1933
160 NORTH LA SALLE ST CHICAGO ILLINOIS
CABLE "CHICAGOFAIR" TELEPHONE DEARBORN 7400

RUFUS C DAWES PRESIDENT
C S PETERSON VICE-PRESIDENT
DANIEL H BURNHAM SECRETARY
GEORGE WOODRUFF TREASURER

COMMITTEE ON CO-ORDINATION OF NATIONALITIES

Charles S. Peterson, Honorary Chairman
Felix J. Streyckmans, Executive Chairman

ROUMANIAN GROUP

Rev. St. At. Opreanu
Chairman
1345 Webster Ave.
Diversey 1725

Paul D. Tomy
First Vice-Chairman

N. Muntean
Vice-Chairman

John L. Spornick
Vice-Chairman

John G. Chiolak
Vice-Chairman

George Furnariu
Vice-Chairman

Alexander Sage
Secretary
60 E. Cedar St

Stepan Chiolak
Treasurer
9 West Ohio St.

CHAIRMEN OF COMMITTEES

Publicity
J. L. Spornick

Enrollment
Stefan Chiolak

Organization
Nicolai Muntean

Societies, Lodges, Clubs
Michael Chiolak

Halls and Meetings
Nicolai Voina

Speakers
Alexander Sage

Music and Pageantry
J. D. Cotetz

Athletics
J. G. Chiolak

Church
Rev. St. At. Opreanu

PLENIPOTENŢA

CONSILIUL PERMANENT ROMAN, ales de popor şi autorizat de forurile competente Americane, pentru a pregăti partiociparea poporului nostru şi a invita ţara Românească la cea mai mare Expoziţie Mondială (World's Fair) cunoscută istoriei omeneşti până acum, care să va ţinea in oraşul Chicago, Illinois in 1933, prin aceasta delegă pe domnişoara Magda Demetrescu, "Miss Romania" of 1929, de Ministră Plenipotenţiară, Onorară, cu deplină autorizaţie a invita Guvernul român, pe M.S.Regina Maria, Instituţiunile de arte, Universităţile, Fabricanţii, Inventatorii, Artiştii şi toată ţara cu ce are ia mai bun, mai frumos şi mai folositor la această Expoziţie unde toate popoarele de pe pământ vor cerca a-şi arăta cultura şi progresul lor in cel mai complect grad posibil.

Semnat la Chicago, Illinois, U.S.A. Iunie 19, 1929.

Prim Vice-Preşedinte.

Alexandru Suciu, Secretar.

Have YOU Paid YOUR $5.00 for the World's Fair?

Şi astfel „Miss România" nu are numai satisfacţia succesului din Statele Unite ale Americei, dar se înapoiază în ţară încărcată de onoruri.

RECORDUL ORATORIEI

Cel mai original testament cunoscut până în prezent a fost redactat nu de mult, de domnişoara *Edith Moore*.

Fata era aproape în agonie şi din cauză că era complet paralizată, dela limbă până la picioare nu se ştia cum să se obţină testamentul muribundei.

Atunci veni unuia o ideie originală. Luă 2 pachete de cărţi. Pe dosul fiecărei cărţi el scrise numele tuturor bunurilor pe care le poseda muribunda, iar pe alte cărţi numele tuturor rudelor. El punea în faţa bolnavei câte o carte şi astfel putu să obţină — prin mişcările pe care le făcea paralitica, cu pupila ochiului — ultima ei dorinţă.

UN TESTAMENT ORIGINAL

Recordul celui mai lung discurs care s'a ţinut până acuma, îl deţine desigur faimosul dictator al Turciei, *Kemal-Paşa*.

Acest discurs a fost ţinut la Angora în faţa delegaţilor partidului republican. El a vorbit încontinuu dela 15—20 Octombrie 1927, pentru a descrie evoluţia rezistenţei naţionale, pe care a organizat-o.

Tipărit, acest discurs formează două volume de câte 400 foi fiecare. Acest record a fost deţinut înainte de un deputat francez din opoziţie care a vorbit fără întrerupere 20 de ore.

Dorinţa negresei dela grădina de aclimatizare

PRIMUL SEMN DE CIVILIZAŢIE

Se ştie că cel mai senzaţional număr printre diferitele specii de animale exotice din vasta grădină dela Bois de Boulogne este negresa cu buzele mari cât nişte farfurii.

Cu ocazia marilor serbări naţionale belgiene, au avut loc în vasta grădină mari serbări de binefacere.

Marile atracţii au fost : negresa cu buzele platou, cimpanzei, pantomimă de foxterieri, acrobaţi, etc.

Negresa, acel animal curios, cu înfăţişare de om, văzând grupul de doamne din înalta societate care staţiona în faţa cuştei, se scoală deodată din colţul în care şedea şi se apropie de gratii: Mâna ei se întinde spre piciorul unei doamne, care, speriată, se dă la o parte. Ce se întâmplase ? Doamna purta ciorapi de mătase „trei coroane" şi maimuţa se simţi atrasă de frumuseţea piciorului.

Era prima dorinţă ce începea să încolţiască în sufletul ei, venit în atingere cu civilizaţia.

Spovedania unei paraşutiste

Cu d-ra Brăescu, la 3000 mtr. înălţime

LA TREI MII de metri deasupra pământului, în leit motivul frenetic al motorului...

Ca o cochetă insuportabilă, pasărea de metal îşi arată o clipă obrazul radios, în pălpăirea sfioasă a soarelui, prăvălit între Bucegi, inspectează în fugă orizonturile, apoi îşi vâră nasul în eşarfele de nori şi în muselinele de brumă.

Tovarăşa mea priveşte calmă aripile ce despică crestele de munţi, în vibranta lor tunică de lumină...

NAVIGATOAREA VAZDUHULUI

O faţă de copil, timidă, cu ochii miraţi de îndrăsniala unor demersuri inutile.

Pare însăş surprinsă, că, în făptura ei subţire şi nervoasă, s'a refugiat un mare temperament voluntar, dus până la temeritate.

Motorul proclamă infernal biruinţa asupra vastelor singurătăţi ale infinitului...

D-şoara Brăescu s'a plecat la urechea mea ca să se spovediască:

VIAŢA UNEI PARAŞUTISTE

— „M'am născut într'un sat pierdut între dealurile Nicoreştilor. Am rămas de timpuriu orfană. In liceu, părinţii vroiau să mă vadă... doctoriţă!

Aveam alte năzuinţi. Meditam ceasuri întregi la păsările de fier, care cutreeră nemărginirile străvezii, la răscrucea vânturilor.

Perseverenţa mândră a oamenilor suspendaţi în neant, stoicismul lor, mi se părea cea mai sublimă dintre virtuţi.

Aveam 10 ani şi eram într'un pension din Bârlad. Pentru întâia oară s'a anunţat un avion. L-am aşteptat cu emoţie şi cu înfrigurare.

Şi când am simţit micuţa pasăre cenuşie, laolaltă cu păsările cerului, am simţit că până nu voi sbura şi eu, nu voi avea linişte.

De atunci am rămas tăcută şi meditativă. N'aveam decât un gând şi o dorinţă.

In timpul răsboiului, împreună cu o soră a mea, care se află azi la Paris, am pornit pe front.

Dela Mărăşeşti, neamurile noastre îngrozite de nebunia celor două copile, ne-au adus înapoi. Acasă nu era decât mama, singură, bătrână, fără ocrotire. Patru fraţi sângerau în tranşee. Unul a murit, altul a rămas invalid.

O PROFESIUNE

Convinsă că femeia trebue să trăiască prin ea însăş, m'am înscris la şcoala de Belle-Arte. N'aveam iluzii artistice; vroiam să-mi fac o profesiune.

Am făcut arta decorativă şi ceramica. Năzuiam să plec în streinătate şi-mi trebuia un mijloc onest pentru a mă întreţinea, până voi putea să intru la o fabrică de avioane, unde să mă devotez patimei mele arzătoare: aviaţia.

Acum câţiva ani, când d-ra Collen s'a aruncat cu paraşuta la Bucureşti, m'am dus la ofiţerii cari organizau meetingul.

I-am rugat să mă lase să mă arunc şi eu. Ei s'au uitat la mine, au clătinat din cap şi m'au ocolit cu prudenţă...

Anul trecut, m'am oferit să sar din avion. Ceream în schimb îngăduinţa să fac aviaţie. Nimeni nu m'a încurajat.

LA BERLIN

Am plecat atunci la Berlin. La Casa Schroeder, marea uzină de avioane, am găsit o primire caldă şi o înţelegere binevoitoare. Am urmat cu pasiune cursurile paraşutiştilor.

Doamna Heinecke, soţia inventatorului paraşutei, m'a ocrotit cu o dragoste maternă. Şefii mei m'au încurajat şi m'au susţinut.

La 5 Iulie 1928, am făcut prima săritură. Era la Staaken, unul din cele mai mari aerodromuri ale lumii. Asistau autorităţile şi specialiştii. Am sărit dela 600 metri.

Izbânda era însă prea mică. Eu vroiam să fac aviaţie. Şi pentru aviaţie îmi trebuiau bani.

FEMEILE N'AU DREPTUL SA FACA AVIAŢIE

Am luptat eroic cu indiferenţa oamenilor. M'am întors în ţară, singură, necunoscută.

Am făcut o cerere pentru a intra în şcoala de pilotaj. Amânată dela o săptămână la alta, mi s'a spus în cele din urmă, că femeile n'au voe să facă aviaţie !

La 26 Octombrie 1928 am sărit pentru întâia oară, în ţară. Atingerea solului natal a fost mult mai dureroasă.

Mai târziu, am cerut să mi se înlesniască un record mondial: să mă arunc dela 6500 metri înălţime (durează 30 de minute) pe un avion „Potez" care urcă până la 7.500 metri.

Trebuia să fac antrenamente sistematice, să mă obişnuesc cu înălţimile, cu lipsa de aer. Mi s'au cerut 25 de mii de lei, pentru benzină şi ulei.

Nu-i aveam şi... a trebuit să renunţ.

Nu mi s'a îngăduit să fac sboruri cu nici un fel de avion.

Lipsită de încurajare, sunt decisă să plec în străinătate. Acolo, oamenii îndrăzneţi, puşi în slujba progresului, sunt apreciaţi şi stimulaţi.

Românii din America, fraţii noştri, cari ne-au vizitat, mi-au cerut să vin la dânşii şi s'au oferit să-mi dea tot sprijinul.

Dorinţa mea e să obţin recordul mondial, de paraşută, scoborând dela 8.500 metri.

Şi până la urmă, voi isbuti !

SUSPENDATA IN NEMARGINIRE

— „Eşti curios să ştii, ce senzaţii stranii am, când mă aflu suspendată în nemărginire, între cer şi pământ ?

Ar trebui o atentă şi meticuloasă notaţie psihologică, care să înregistreze clipă cu clipă, sbuciumul şi frământarea mea intimă.

Cu două zile înainte, sunt prada unei stări de spirit particulare.

Nu se poate descrie. Se simte.

Insfârşit, am ajuns pe stadion. Mecanicii mi-aduc paraşuta. Trebue s'o aranjez. Imi tremură tot corpul, dar mâna lucrează calmă, liniştită, cu precizie matematică, cu calcul ştiinţific.

Când m'am urcat în avion şi când el se depărtează de pământ, am nervi. Sâcâitori, enervanţi. Avionul face câteva viraje. Căutăm locul prielnic pentru săritură.

Ei bine, se întâmplă atunci un fenomen surprinzător, a cărui taină n'am reuşit încă s'o descifrez.

Nervii îngheaţă. Nerăbdarea se risipeşte. Starea aceea particulară se pierde în înălţimi....

Intervine calmul. Lucrez cu atâta tact şi cu atâta sânge rece, încât, mai târziu, în ceasurile mele de insomnie şi de meditaţie, mă minunez singură.

SE DESCHIDE, NU SE DESCHIDE ?

Dar, iată, am eşit din cabina avionului. Cu o mână crispată, cuprind bara rece, mă uit în jos, privesc terenul, privesc altimetrul, care indică înălţimea, fac o rugăciune mută... şi-mi dau drumul.

Din momentul în care mă arunc şi până când se deschide paraşuta, trec prin cele mai grozave chinuri. Mă întreb înfrigurată : Se deschide ori nu se deschide ?

Două alternative : moartea sau viaţa.

Secundele mi se par ceasuri. Inima îmi stă în loc.

Insfârşit, simt o scutură tură puternică. Paraşuta s'a deschis!

Nu-ţi poţi închipui, câtă dragoste porţi în aceste momente, pânzei aeriene, care te-a salvat !

Mă uit în jos, mă uit în toate părţile. Se aud: murmurul mulţimii, aplauzele, muzica.

La 100 metri deasupra pământului, trec prin al doilea sbucium. Simt că vin prea repede. S'ar putea să cad sdrobită în ţărână.

Nu mi-e teamă de moarte, m'ar durea o invaliditate, dar m'ar chinui mai greu insuccesul..."

Şi d-şoara Brăescu îşi plimbă nervos degetele subţiri pe geamul avionului.

Aparatul se joacă şăgalnic, în înălţimi. Jos, dedesubtul nostru, în sbuciumul şi harta oraşelor, oamenii mişună şi se încaeră.

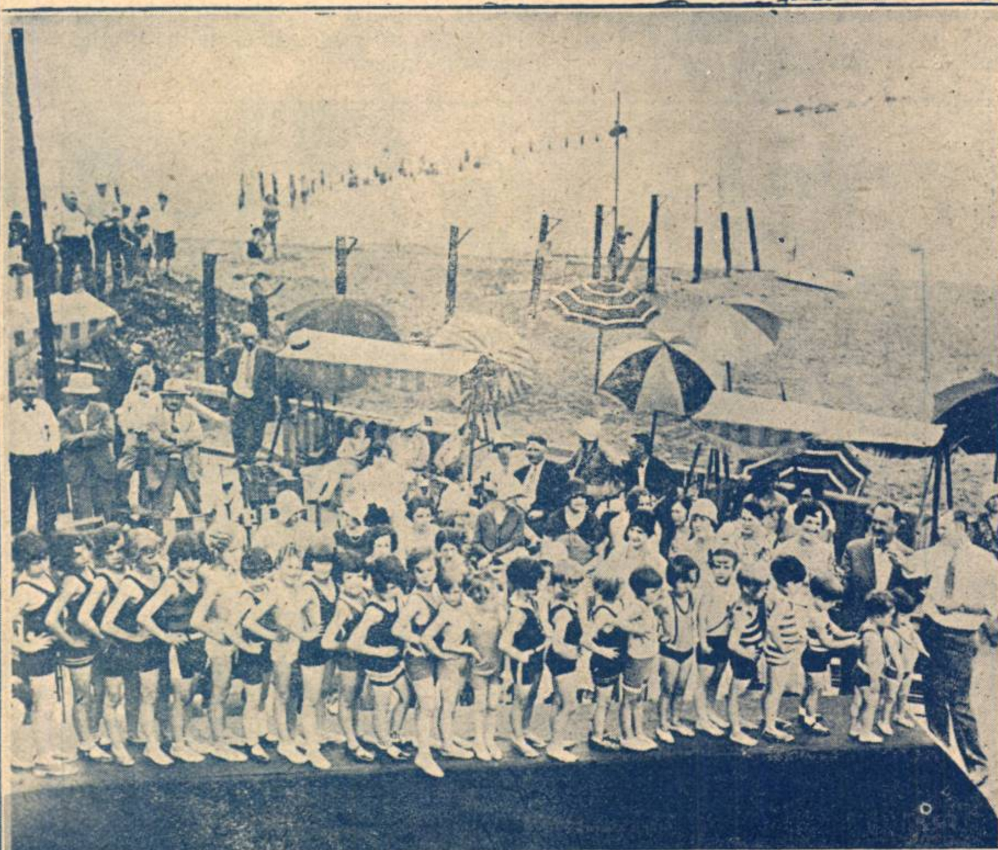
Alături de mine, o fată cu cozile înodate, ţine o fâşie dintr'un stindard sacru.

Adevărat e că acei ce se coboară, se înalţă !

H. SOREANU

CURIOZITĂȚI

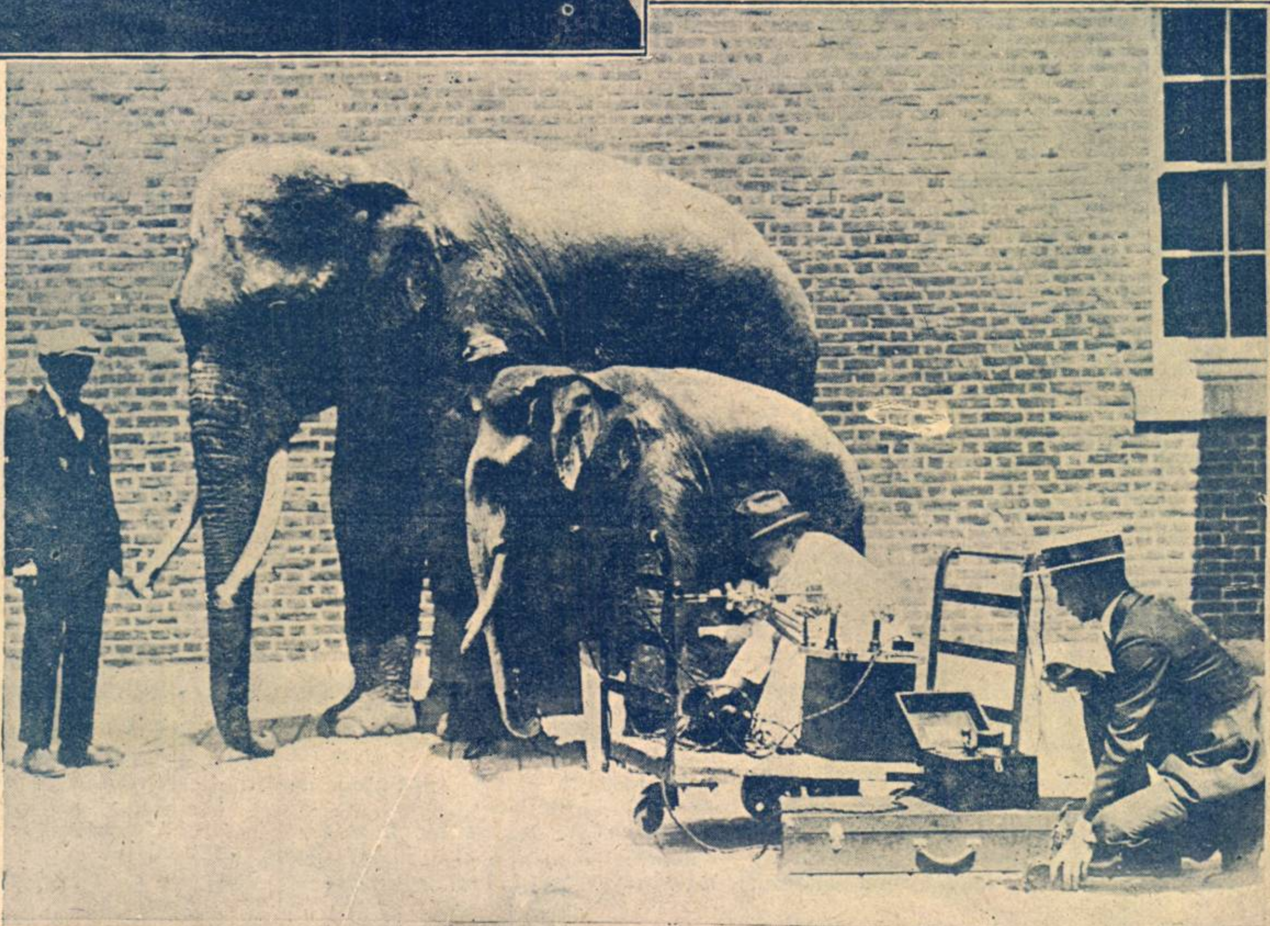

O misiune geografică americană explorând ținutul Nigerului din Africa Centrală a fost întâmpinat de Șefii unui trib al cărui fotografie o reproducem și care pentru circumstanță și-a îmbrăcat costumul de gală al tribului său de războinici

Sus
La Chicago a avut loc un concurs de frumusețe pentru copii. Au participat peste o sută de copii și premiul întâi a fost decernat micei Marjorie Engler în vârstă de șapte ani

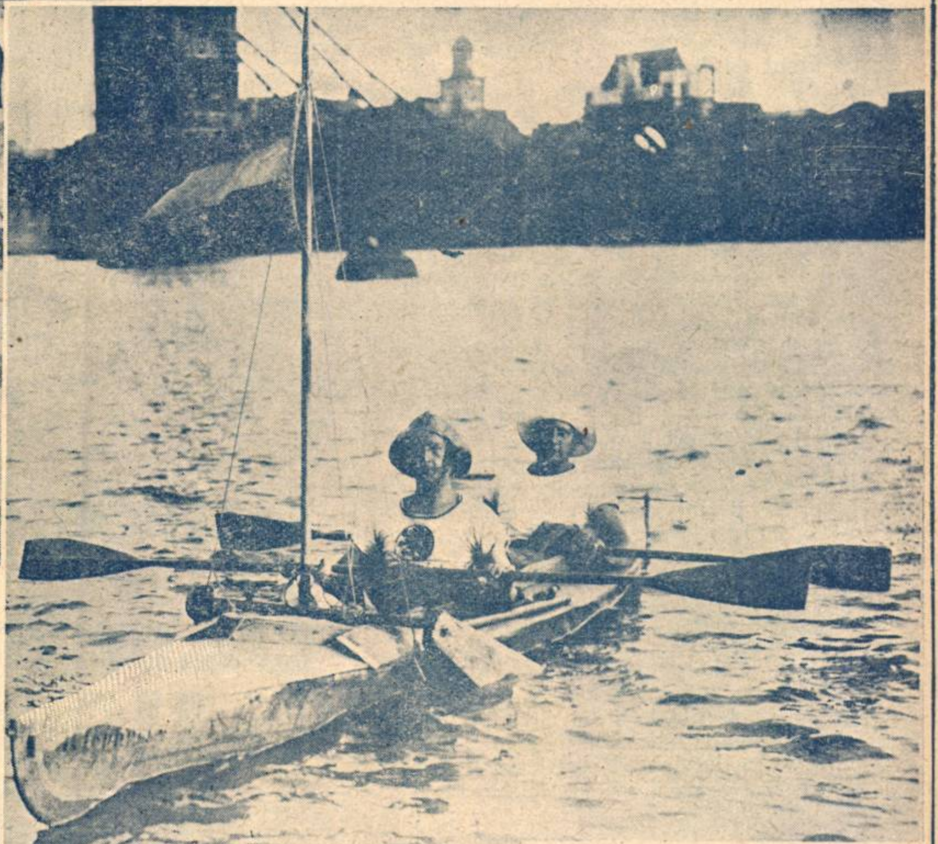
Dreapta.
Elefanților grădinei zoologice din Londra li s'a instalat o serie de aparate electrice pentru a li se putea face pedicura și curățirea radicală a epidermei - In fotografia noastră, vedem pe operatori la lucru

OAMENI FAPTE ȘI IDEI

Un alter-ego a lui Chaplin la Athena
Charlot, genialul comic atât de des imitat și-a găsit înfine un tip care îi seamănă leit, în persoana unui grec, Cinon Stathoupoulos, din Athena.

Sus:
Doi studenți germani dela Universitatea din Berlin, au stabilit un nou record, traversând Canalul Mânecii într'o barcă demontabilă dela Calais la Doover.

Stânga.
La Berlin se va deschide la 8 Aug. Expoziția internațională a reclamei.
Fotogr. noastră reprezintă manechinele de la expoziția „GAZ și APĂ" care au fost evacuate pentru a face loc standurilor.

Poşta Laurei

BITY-RELY. — Semnul va dispare n'aveţi teamă. Veţi unge mereu locul cu Ulei de cacao şi glicerină părţi egale. Ce fel de vi..rmişori minusculi aveţi pe obraz?

ELENA. — Nu daţi cu alcool pe mâini, că.i de aceia sunt aspre. Daţi cu făină de m'lai şi apă caldă. Apoi cu glicerină părţi eg.le cu lămâie şi apă de roze. Despre piept fricţiuni cu alcool, soutienuri şi feculente multe.

M. DEMEL. — Toate reţetele ce le-aţi copiat sunt tot atât de eficace, eu însă variez mereu compoziţia căci altfel e plicticos şi enervant.

Pentru pete: Hidrochinonă 2 gr. Alcool Camforat 100 gr. Glicerină 20 gr.

BIBY Z. — Eşti delicioasă cu oferitul cadoului. Dar vezi, cum am auzit de cadou mă grăbesc să-ţi răspund. Pentru ten: Ulei de măsline 40 gr. Cetaceum 15 gr. Ceară albă 10 gr. Apă de roze 20 gr. Perhidrol 5 gr. Pentru piept fricţiuni cu alcool părţi egale cu apă rece. Veţi mânca multe feculente şi dulciuri.

OCHI VERZI ŞI PĂR BALAI.— Va unge lo'ul cu sublimat corosiv 0,05. Alcool pur 50 gr. Pilocarpină 0,50. Doriţi ceva ca să vi se îngraşe mâinile? Cum vine asta? Fiţi explicită.

ATENA. — Veţi da la 2 seri odată cu: Rezorcină 2 gr. Alcool camforat 100 gr. Glicerină 20 gr. Hidrochinonă 2 gr. care va fi bun în ambele cazuri.

ŞOIMU LUGOJ. — Doctor Paulian sau Parhon ambii specialişti în ceiace vă interesează. Probabil că vă va da şedinţe electrice. Până atunci veţi lua Pamflavin şi seara 2 pastile de Abasyn Bayer.

VICHY. — Pentru D-zeu doamnă nu Perhidrol care va fi dezastros pentru ochi. Am spus Ulei de Ricină cu Pilocarpină nu cu Perhidrol. Adică 20 gr. Ulei de Ricin, 0,20 Pilocarpină şi atât.

CHICA GORIOTĂ. — T-ra Rathania Glicerină şi T-ra Iodi părţi egale pentru gingii. Ce fel de mâncărime aveţi la ureche? Ecsemă sau ce este?

SACHA. — Luaţi drojdie de bere. Veţi lua şi Na phosforic 20 gr. Na sulfuric 15 gr. Na bicarb. 40 gr. topite la 1 kg. apă din care veţi bea un pahar dimineaţa. Coşurile le veţi tampona fără a le stoarce cu Alcool Camforat 100 gr. Resorcină 1 gr. Ac. salicilic 2 gr. Glicerină 10 gr. bun şi practic.

CIANA CICOARE. — Veţi evita statul în picioare şi mersul pe jos. Ciorapii de cauciuc sunt buni. Veţi face fricţiuni cu alcool părţi egale cu apă sărată. Noaptea bandaje strânse pe picior şi comprese cu alcool.

A. F. BĂLŢI. — Intrerupeţi pentru un timp crema să vedeţi urmările. Veţi da în acest interval cu Na sulfuric 5 gr. Resorcină 1 gr. Aether 10 gr. Alcool camforat 100 gr. Glicerină 30 gr..

Pentru pârleală: Albuş de ou bătut bine cu apă oxigenată. Suc de fragi sau suc de castraveţi verzi.

RICA FOCŞANI. — Urmaţi regimul şi sfatul lui Sacha din revistă. E tot ce vă trebuie.

DEUX DIABLES NOIRES. — Care au pretenţia să aibă păr blond! Pentru păr Radix Rhei pulbere 50 gr. Apă de ploaie 1 kgr., fierte bine ½ oră.

Apoi coji de ceapă roşie numai cojile uscate de pe deasupra fierte bine cu 500 gr. apă. Ambele soluţii amestecate bine cu care vei fricţiona părul la 2 zile. Apoi Na sulf. 5 gr. Resorcină 1 gr. Glicerină 20 gr. Apă de roze 50 gr. Alcool camforat 50 gr., pentru puncte negre.

FOTOLIU 13. — Veţi lua dimineaţa: Na citric 15 gr. Na sulfuric 20 gr. Na bicarbonic 40 gr. topite la 1 kgr. apă câte un pahar. După masă veţi lua Sulf. 0,15. Rhevent 0.10. Fer oxalic 0.10 câte un bulin.

LEILA SIBIU. — Pentru pete reţeta cu Hidrochinonă din revistă. Pentru întărit veţi face injecţii cu Insulină şi veţi lua dimineaţa câte o fiolă de Hemostil Roussel. Mâncaţi feculente şi beţi lapte.

BIBI C. E. — Părul îl veţi unge cu soluţie dela Diables noires din revistă. Crema Tokalon grasă e bună pentru tenuri uscate. Cât pentru roşeaţă eu o găsesc f. plăcută, vreţi să aveţi aspectul unei mumii galbene din timpul lui Tutan Kamon?

ALEXANDIRIS DI VALENŢA. — Pompos pseodonim şi impunător. Intimidată mă grăbesc la răspuns. Iubite conte sau baron din Italia vei face reţeta de la Lilly R din revistă.

HIDE SIMCH.— Nu, săpunul nu e eficace. Veţi utiliza Uleiul de vaselină cu care veţi curăţa obrazul de pudră şi fard. Sau mai bine aburi de apă f. fierbinte. Veţi utiliza şi crema mea. Cât pentru umbrele de 'a ochi veţi trata anemia cu reţetele de la Leilla Sibiu.

MIA VLAD. — Utilizaţi crema mea, apă caldă, săpun deloc, roujul Leicher şi pudra Coty. Cât pentru pori: Aether 20 gr. Alcool camforat 100 gr. Apă de roze 50 gr. Sau Acet. aromat 100 gr. Glicerină 20 gr.

DOI OCHI ALBAŞTRI. — Pentru piept exact ca la Biby Z. din revistă, fricţiuni alcoolizate, duşuri reci, gimnastică. Utilizaţi La reine des crèmes, e bună şi folositoare. Pentru gene Ulei de ricin 20 gr. Pilocarpină 0,20.

FIRE DE TORT. — Reţeta pentru puncte negre din revistă e cu alcool şi va fi bună pentru tenul dv gras. Dar de ce ţineţi să daţi neapărat cu o cremă sub pudră, când aveţi tenul gras, lucios?

ŞTEFI. — Veţi lua şi dv. câte un pahar dimineaţa din apa miraculoasă a lui Sacha din revistă. Cât pentru No. 2 o întrebare, sunteţi căsătorită?

FLORA DE PARMA. — Veţi utiliza crema mea şi apa de obraz Borax 2 gr. Resorcină 1 gr. Apă de roze 20 gr. Glicerină 10 gr. Alcool camforat 100 gr.

Pentru păr: O soluţie concentrată de coajă de China fiartă în apă 50 gr. la 500 gr.

Apoi veţi adăoga Pilocarpină 0,50, T-ra Catechu 5 gr. Ulei de ricin 20 gr. şi va servi în ambele cazuri perfect.

EMMA. Da crema e bună. Cât despre picioare probabil că aveţi oarecari dispoziţiuni la artritism. Faceţi o cură de Urolizină nu e vătămătoare şi v'ar folosi.

LAURA

Eleganță sportivă

1 Costum de sport în beige si marron
2 Costum de sport, complet din lână beige
3 Jachetică imprimată cu șal multicolor
4 Jachetă albastru-ezzian, cu fular albastru și roșu și beretă sportivă.

Diamantul miss-ei Baker

O întâmplare între Rio-de-Janeiro şi Montevideo

II

Uluit, mă uitai la Henderson, având în mine un sentiment nedesluşit, cum că nedreptăţisem pe Henderson, când îl crezusem nebun. După o clipă îl întrebai sfios:

— „Ce are de aface această nevestuică cu steaua polară? Credeam că vrei să cauţi diamantul. A cui cabină e aceasta ?"

— „Eşti prea nerăbdător, doctore! Pe rând, pe rând. Deocamdată am nevoie de un castron ceva mai mare. Sună, te rog. Aşa, mulţumesc!"

Henderson porunci stewardului uimit, să-i aducă castronul. Mie îmi zise însă scurt:

— „Nu mai întârzia, doctore. Văd că ţi-e foame. Peste cinci minute ne revedem la lunch. Şi fii discret, te rog, altfel îmi strici toată gluma".

Părăsii cabina, necunoscută mie, zăpăcit. Cu cât masa se apropia de sfârşit, cu atât

mai neliniştit devenia căpitanul Webster. Nu mă mai îndoiam, că era în taina lui Henderson. Fiindcă auzii în dosul meu un murmur de mirare, mă întorsei. Henderson păşia prin sală, în mâini cu un castron mare de supă, salutând bine dispus în toate părţile.

Ajuns la masa noastră, puse castronul în faţa sa şi zise zâmbind:

— „Ladies şi gentlemens! Am o mică surpriză pentru dv. Aş dori să vrăjesc aşa, ca să revie diamantul dispărut al d-şoarei Baker. Stewarzii să închidă uşile!"

Toată lumea era încremenită. Nimeni nu pricepea ceva. Se auziră strigăte de uluire, de mirare. Henderson ceru linişte.

— „Inainte de a începe de fapt arta mea ocultistă, vreau să vă desvolt însă o teorie. Dacă nu s'a putut găsi pandantivul, cu toate căutările, nu mai rămâne decât o singură explicaţie: a fost furat şi pus imediat la o parte, într'un mod foarte rafinat. Stingerea luminei nu a fost evident o coincidenţă, ci un lucru pus la cale de mai înainte. Toţi veţi fi de acord cu mine în a recunoaşte că

unui scamator rutinat îi este suficientă o jumătate de minut, pentru a pune mâna pe un obiect atât de uşor de luat, ca bijuteria d-şoarei Baker. Adevărata greutate constă în aceea, cum să scoţi imediat din sală, colierul furat pentru a nu mai fi găsit asupra ta la cercetările iminente.

Şi „prietenului" diamantului nostru i-a reuşit foarte bine şi aceasta.

Cum însă nimeni în afară de primul steward, care e mai presus de orice bănuială, n'a părăsit sala, în momentele acelea critice, ne aflăm în faţa unei enigme. Mai bine zis ne-am fi aflat, dacă nu eram întâmplător zoolog".

Toţi ascultaseră până atunci fără respiraţie, parcă, explicaţiile lui Henderson. Apoi se auziră strigăte :

— „Perfect! Inainte! Inainte! Mai departe!" Profesorul urmă:

— „Ingăduiţi-mi o mică excursie, de specialitate. Toţi cunoaşteţi animale care din motivul că sunt iuţi, dresabile şi inteligente sunt învăţate de artişti de varieteu, să facă fel şi chipuri de „bucăţi". Toţi aţi văzut poate un câine sau o maimuţă mică, având pe spate o mică raniţă. Să ne închipuim că „omul nostru" e un excroc, un scamator şi un bun dreseur în aceeaş persoană, servindu-se de un animal atât de mic, încât îl poate purta în buzunarul hainii, şi atunci veţi avea deslegarea enigmei. Lucrurile probabil că s'au petrecut astfel: a luat colierul, a scos micul animal din buzunar, a ascuns bijuteria în mica pungă de pe spatele acestuia. Micuţului complice i se dă apoi drumul şi fuge spre cabina stăpânului său, unde îl aşteaptă o a doua persoană. Aţi priceput?"

— „Desigur" — replică Titus Baker — „dar, te rog, răspunde-mi la o observaţie : Sala era închisă. Cum a eşit animalul"?

— „Uitaţi că uşa a fost de două ori deschisă de primul steward. Apoi, animalul despre care cred eu că e vorba, mai e şi un bun căţărător, astfel încât putea să iasă prin găurile ventilatorului, unde s'ar fi urcat cu ajutorul portierelor sau acel al perdelelor lungi. Totuşi destul. Sunt în fericita situaţie de-a vă arăta în persoană pe micul răufăcător...!"

Henderson zicând aste ultime cuvinte, ridică foarte prudent, capacul castronului şi cu o mişcare repede scoase ceva roşu şi alb, în sus, care dădea din lăbuţe, şuerând şi scrâşnind din dinţi de frică şi acel ceva era o nevestuică.

Toată lumea sări în sus pentru a vedea mai bine.

— „Staţi jos, vă rog. Altfel nu pot urma. Mulţumesc. Şi acuma mai departe. Cum am reuşit să dau de individul acesta micuţ, ne va povesti mai pe urmă doctorul nostru. Şi acum să revenim la subiectul principal, la diamantul d-şoarei Baker. Voi da drumul nevestuicii şi sper că se va refugia la persoana aceea a cărei proprietate este şi care a furat pandantivul. Băgaţi bine de seamă".

Nimeni în sală nu cred că a respirat a-

tunci. Tăcere de moarte. Henderson se aşeză pe scaunul său şi puse cu băgare de seamă animalul pe masă. Domnia o tăcere ca înaintea unei explozii.

Iar nevestuica?

După ce se uitase câteva clipe înspăimântată şi cu flancurile sbătându-i-se, de jur împrejur, făcu brusc o săritură peste masă şi de acolo în poala d-nei Espaso.

Intr'o clipă se ascunsese apoi în faldurile rochiei ei.

Argentiniana palidă ca o moartă, se clătină pe scaun şi părea gata să leşine. Bărbatul ei sări înfuriat în picioare, strigând lui Henderson:

— „Vrei să te pălmuesc, individ obraznic! Nebunule!"

— „Stop" zise Henderson flegmatic, scoţând un browning din buzunar.

— „Rolul d-tale, ca mare proprietar, s'a terminat, senor Espaso, sau cum te mai chiamă. Trebue într'adevăr să fac rectificare: nu soţia d-tale a furat diamantul, ci d-ta. Era, însă, complicea d-tale, fiindcă aştepta în cabină, venirea nevestuicii, după ce stinsese tot ea lumina din sala de mâncare.

Stewarzi, luaţi în seama voastră pe aceşti doi oameni. Inainte de asta aş ruga însă pe senora să-mi dea diamantul lui miss Baker".

— „Nu am nici un diamant!" ţipă argentiniana şi străfulgeră cu privirile pe Henderson.

— „Mă siliţi să nu fiu galant" răspunse Henderson, şi băgă cu iuţeala fulgerului mâna în bluza senorii, scoţând o mică pungă de mătase, conţinând mult căutatul diamant al lui miss Dorothy.

Cum dovada despre vinovăţia perechii Espaso era vădită, căpitanul Webster nu mai ezită să facă un gest oamenilor de serviciu. Argentinianul şi soţia sa fură scoşi din sală. Webster plecă cu ei.

Henderson înmână însă d-şoarei Baker diamantul şi o ameninţă cu degetul.

— „Sper, miss Dorothy, că de azi înainte nu vei mai lăsa să ţi se răpiască atât de uşor „steaua polară".

— „Desigur, nu, dragă domnule profesor". Titus Baker scutură mâna lui Henderson:

— „Eşti un om dat dracului.

Un lucru nu înţeleg însă prea bine. Ce interes aveai d-ta ca zoolog în această poveste cu diamante?"

— „Unul foarte mare", râse Henderson. „Nu sunt profesor de zoologie, ci detectiv al lui International-Insurance-Office, unde piatra dv. e asigurată cu două milioane dolari. Am primit ordin din partea societăţii mele, să nu i se întâmple nimic „Stelei polare" în această călătorie".

— „Eşti admirabil, cu toate acestea", zise Titus Baker, mişcat „Mai vorbim noi, mai târziu!"

Mai târziu, când entuziasmul general se mai potolise, întru câtva, luai pe Henderson la o parte:

— „Cum ştiai că doamna are bijuteria cu sine, în cabină?"

— „Foarte simplu. Când am spus, că voi vrăji în faţa tuturor, diamantul d-şoarei Baker, doamna, pe care nu o slăbiam din ochi, ca şi pe bărbatul ei de altfel, puse mâna în locul unde păstra bijuteria".

— „Şi cum ai ajuns la ideia cu nevestuica şi la bănuiala împotriva soţilor Espaso?"

— „Te gândeşti la toate, doctore, respectele mele.

Atunci ascultă. Când noi, adică Webster, Espaso şi eu, în seara aceea ne-am lăsat perchiziţionaţi în camera de alături observai din întâmplare, că argentinianul avea atât pe partea lăuntrică a smokingului său, cât şi într'unul din buzunarele întoarse pe dos o mulţime de fire albe şi roşiatice scurte, din blana unui animal. Trebue să recunoşti că lucrul acesta nu e prea obişnuit la un om în ţinută de seară şi îmi deschise o bănuială. Luai câteva din aceste fire de păr şi le studiai a doua zi, la microscopul d-tale. Trebue să-ţi aminteşti, că te rugasem să mi-l îngădui pentru un ceas. Cum altă dată mă ocupasem mult cu geologia, nu mi-a fost prea greu de a dovedi dela ce animal provin ele.

Aşa am ajuns la teoria mea. Orice excroc face o greşeală. Acest Espaso uitase de pildă, că nevestuica lui, năpârlia.

Şi acum, good bye, dragă doctore!"

— SFÂRŞIT —

Tuberculoza se poate vindeca

I. SERIOZITATEA AFIRMĂRII

De atâtea şi atâtea ori s'a anunţat că s'a găsit un leac pentru tuberculoză încât fiecare e înclinat a da din umeri cu scepticism, cu neîncredere, când se mai anunţă un nou leac cu care se poate tămădui oftiga. Deaceea, vom spune dela început, că motivul care ne face să luăm foarte în serios vestea cea nouă despre putinţa de a vindeca grozava boală, este că acel care a luat sub înalta sa autoritate şi sub înaltul său prestigiu noua descoperire, nu e altul decât marele chirurg al Germaniei Sauerbruch.

Acesta este unul din cei mai mari chirurgi din lume, care se făcuse vestit tocmai prin mijloacele *chirurgicale* pe care le întrebuinţa spre a vindeca tuberculoza pulmonară şi acum el este acela care lansează — dacă e permis să întrebuinţăm o expresie nu tocmai potrivită, în grava problemă de care ne ocupăm — noua metodă care nu-i aparţine lui, ci unui modest medic (modest până ieri) din Bavaria, al cărui nume este celebru în toată lumea.

II. MAX GERSON, INVENTATORUL LEACULUI

Cum a ajuns la descoperirea lui?

El însuş suferia de MIGRENA. Boala aceasta care — după cum se ştie — se caracterizează prin mari dureri de cap însoţite la unii şi de vărsături — o moştenise dela părinţi, cari şi ei o moşteniseră dela părinţii lor.

Gerson încercase toate tratamentele medicamentoase posibile, care se administrează de obiceiu de medici şi totuş nu putea scăpa de boală. El se gândi într'un timp că o boală ca a lui care trece din generaţie în generaţie trebuie să fie o boală *constituţională* adică o boală cauzată de o stare generală proastă a organismului, de o tulburare în compoziţia ţesuturilor din care e compus corpul şi atunci se hotărî să-şi modifice această constituţie şi cum era s'o facă dacă nu prin o schimbare *în felul lui de a se hrăni?*

A început cu regimul vegetarian (fructe, salături, pâine) apoi a mai adăogat ouă, zemuri de fructe, unt şi puţină făină.

Nu i-a folosit mult nici această dietă.

III. SAREA, MARELE VINOVAT

S'a întâmplat că după ce-şi terminase studiile şi-şi luase doctoratul (1905) să practice, ca asistent în câteva sanatorii de tuberculoşi şi unul din acele sanatorii era condus de doctorul *Magnus Levy*, care pe vremea aceea se ocupa mult cu *studiul tulburărilor de nutriţiune*. Cu acest prilej, Levy sili pe tânărul Gerson să facă zilnic analiza urinei bolnavilor de guttă, diabet, rănichi, şi să constate cantităţile de CLOR, pe care aceşti bolnavi le elimineazǎ zilnic prin urina lor.

El se convinse atunci că toţi aceşti bolnavi — ca şi alţii cari suferiau de boli nervoase, de hysterie şi de tuberculoză — eliminau foarte neregulat *clorul* (12 gr. în loc de 20 gr. în 24 de ore). A mai constatat iar că *bolnavilor li era mai rău în zilele când lepădau afară prin urina lor mai puţin clor.*

Această *retenţiune de clor* în corp de către bolnavi i-a dat de gândit tânărului doctor asistent. Când mai târziu el încerca să-şi vindece migrena s'a gândit într'un moment dacă nu cumva şi migrena de care suferia el însuş, nu e, cumva, datorită faptului că nici el nu lepăda destul clor afară prin urină.

Şi atunci începu să-şi analizeze zilnic urina şi se convinse că într'adevăr în timpul când avea accese de migrenă avea şi o retenţie de clor.

IV. TĂMĂDUIREA LUI PENTRU TĂMĂDUIREA TUTUROR

Şi atunci, fiindcă sarea (sarea de bucătărie) este aceea prin care omul îşi introduce în organism clorul (sarea de bucătărie este un amestec chimic de clor şi sodiu de aceea i se şi zice *clorur de sodiu*), Gerson a început a se lipsi de sare în alimentaţie.

Şi minune! El care atâţia ani se tratase fără nici un efect — scăpă, acum, cu totul, de migrena lui!

Şi atunci începu a trata la fel pe toţi pacienţii lui, cari se plângeau de migrenă şi alte afecţiuni nervoase şi avu acelaş rezultat admirabil.

V. „MINERALOGEN"

El mai observă însă că nu e de ajuns să lipseşti corpul de sare. Organismul are nevoe de „săruri minerale" (să nu se confunde acestea cu sarea de bucătărie... clorur de sodiu), cum sunt săruri de calciu, de fosfor, etc. Şi atunci, făcu o combinaţie din aceste săruri cu care înlocui sarea de bucătărie şi combinaţia lui de minerale o numi *„mineralogen"*.

VI. PRIMUL SUCCES LA TUBERCULOZĂ

Intr'o zi veni la el şeful unei mari întreprinderi din Bielefeld care suferia rău de *migrenă*.

Acest individ avea însă şi un „LUPUS" întins pe toată faţa. E o boală care sluţeşte oribil pe om.

Lupusul este o *tuberculoză a pielei*. Şeful întreprinderii venise însă la Gerson nu pentru lupus de care credea că nu se va mai vindeca niciodată ci pentru migrena de care suferia. Gerson îl trată deci după sistemul lui cu *dietă fără sare*. Omul se supuse şi după un timp (6 luni) el se prezintă înaintea lui Gerson vindecat nu numai de migrena de care suferia *ci şi de... lupusul lui!!* Era un succes formidabil. E destul să spunem că boala era socotită ca incurabilă până ce Finsen reuşi s'o vindece prin raze ultraviolete, când, pentru succesul lui, i se dăduse *premiul Nobel.*

Şi acum Gerson vindeca *lupusul prin dietă* fără ultra-violete sau altceva.

Să nu se creadă însă că e unicul caz. *Absolut toate cazurile de lupus ce i s'au prezintat de atunci, le-a vindecat cu dieta lui!*

Şi cazurile cele mai vechi şi mai grave!

VII. VINDECĂ ŞI TUBERCULOZA OSOASĂ

Intr'o zi veni la el ca de obiceiu un alt bolnav de migrenă. El îi administră dieta lui obişnuită cu mineralogen. După opt luni de cură, acest bolnav veni să-i mulţumească:

— *Domnule doctor! Am scăpat de migrenă şi vă mulţumesc. Dar am scăpat şi de fistulele osoase! (tuberculoase).*

Gerson sări în sus de uimire şi emoţiune.

— Cum? — strigă el — d-ta ai suferit şi de fiştule?

Nici nu ştiuse. El credea că-l tratase numai pentru migrenă! Bolnavul pentru aceasta îl consultase, doară.

VIII. GERSON PĂRĂSIT DE CLIENŢI

Doctorii din Bielefeld, infirmierii, moaşele, toţi începură a duce campanie în contra tratamentului său. Farmaciştii erau dezolaţi că nu mai vindeau medicamente. Clienţii îl făceau nebun.

— *Auzi, d-ta? Să tratezi toate boalele numai cu dietă!*

Mulţi doctori spuneau bolnavilor că vor muri, căci fără sare nu se poate trăi.

IX. CHIRURGUL SAUERBRUCH INTERVINE

Dar vestea despre succesele lui Gerson se răspândi în toată Germania. In 1924 marele Sauerbruch din München trimite la Bielefeld pe profesorul *Schmidt* şi pe asistentul său d-rul *Hermannsdorfen.*

Ei, constatând seriozitatea descoperirii, îl invitară pe Gerson la München unde Sauerbruch îi pune la dispoziţie câteva saloane din spitalul sau. In acelaş timp primi în acele saloane formele cele mai diferite şi desperate de tuberculoză (tuberculoze ale oaselor, rănichilor, pielii; tuberculoze pulmonare, intestinale, stomacale, laringiene) şi succesele continuă şi aci!

Numai tuberculozele *laringiene* când sunt prea avansate nu le vindecă.

Despre *tuberculoza pulmonară* (care interesează de sigur pe toată lumea) Sauerbruch spune — că, chiar în cazurile cele mai grele, se poate socoti că tratamentul dietetic al lui Gerson O VINDECA PRACTIC VORBIND, deşi teoretic nu se poate afirma aceasta în mod categoric.

X. SUNTEM OTRĂVIŢI

S'au emis fel de fel de ipoteze spre a explica succesul acestui nou tratament. Vom reveni altă dată asupra lor.

După concepţia lui Gerson ar interveni aci un complex de factori: dezintoxicarea organismului de clor; schimbarea compoziţiei chimice a ţesuturilor, care produce o adevărată regenerare şi o mai mare putere de luptă contra microbilor tuberculozii.

Dieta, care mai asociază la ea, multe fructe crude, legume verzi şi untură de peşte fosforată, face ca să intre în joc şi glandele cu secreţiune internă pentru regenerarea corpului şi tămăduirea...

DOCTORUL YGREC

RUDYARD MULLTON

Crimele omului mecanic —

Cea mai senzațională aventură a celebrului detectiv GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Casa de bani a bancherului Orkney, a fost spartă și s'a furat dinăuntru o misterioasă cutiuță de plumb. Intre timp, savanții Asaph și Mygal sunt asasinați. La toate aceste trei fărădelegi, detectivul Trevor Gex găsește urmele omului mecanic.

Asistentul lui Asaph, doctorul Sikardo-Sind spune lui Gex că cercetările de până acum ale detectivului, sunt pe o cale greșită, deoarece Asaph ar fi reușit să dea viață unui om de metal, pe care l'a numit Ugli.

Yuki, o japoneză trimisă de niște spioni conduși de Igor Khan, să spioneze pe Trevor Gex, destăinuește detectivului că se pregătește o lovitură împotriva aviatorului Dick Randall, care a trecut în sbor Oceanul, din Brazilia în Europa.

Intr'adevăr, Omul de metal reușește să fure avionul, iar Yuky dispare dela locuința detectivului.

La comutatorul electric de lângă ușe, se auzi un fel de frecare metalică. Cineva întoarse butonul, și odaia fu inundată de lumină.

Gex se cutremură.

Lângă patul său, se afla un om înalt, masiv, care avea gulerul pardesiului ridicat și o pălărie mare, trasă pe ochi.

— Cine ești? strigă detectivul.

O clipă, nu se auzi în cameră, decât bâzâitul vag al unui ventilator.

Bizarul individ își descoperi fața. Gex recunoscu figura unghiulară a *Omului metalic.*

Mașina-om răspunse cu o voce clară, umană:

— Sunt Ugli, Stăpânul lumii!

Omul viu și omul-mașină se priviră.

— Cel ce se ascunde în dosul carapacei tale de metal, e un bandit! zise Gex.

— In carapacea mea de metal, nu sunt decât mașinării. Privește....

Omul mecanic deschise un fel de portiță din pieptul său, și înăuntru se vedeau bobine electrice, piese ciudate de metal, rotițe....

— Ești o mașină, zise Gex, un truc, o farsă sinistră! Și nu vorbesc cu tine, ci vorbesc cu omul nevăzut dela spatele tău, care te conduce din depărtare și care fură și asasinează, prin tine!

— Sunt Ugli, mașina *vie*, mașina cu voință și inteligență proprie. Am însușiri pe care voi, oamenii, nu le aveți. Mintea mea concepe în planuri pe care voi nu le bănuiți, sunt invulnerabil, glonțul ricoșează în pielea mea de oțel, care acoperă mecanismul meu interior, pumnalul se frânge. Zadarnic ai băgat, Trevor Gex, mâna sub pernă, ca să scoți revolverul!

Sunt *Minunea care trăește*, — și nu sufăr de nevoile voastre meschine, nici de prejudecățile omenești. Sunt făcut ca să devin stăpânul vostru, stăpânul lumii!

— Omul te-a creiat, omul te va distruge! Iar pe banditul care te conduce din umbră, probabil prin radio, am să-l demasc, zise Trevor Gex.

— Gex, dacă aș fi numai o unealtă în mâna cuiva, acel cineva te-ar fi ucis până acum, prin mine, fiindcă te-ai așezat de-a curmezișul planurilor lui. Eu însă îți poruncesc să nu te mai amesteci în viața mea, dacă vrei să nu te ucid dintr'o privire, așa cum ucide șarpele o pasăre.

— Ugli, viața mea va fi până în ultima clipă, o luptă continuă contra armatei răului, contra criminalilor și spărgătorilor, indiferent dacă vor fi oameni mecanici sau în carne și oase.

— Trevor Gex, urmă Ugli, ți-am dovedit că am încredere în tine; ți-am împărtășit planul meu de a ajunge Stăpânul lumii. Am nevoe de pătrunderea și curajul tău. Treci de partea mea. Vei fi sfetnicul și ministrul meu și vom statornici acestei lumi o bază de dreptate socială, de milă..

— Tu vorbești de dreptate, de milă?... Ucigașule!...

— Gex, ascultă-mă până la urmă. Eu nu am făcut o crimă, omorînd pe Mygal sau pe Asaph, creatorul meu, ci am început o revoluție. Ceeace n'a putut să facă teroarea franceză sau bolșevismul rusesc, voi face eu: voi institui Egalitatea pe pământ, — egalitatea, firește, afară de mine, stăpânul suprem, regulatorul acestei egalități a pământenilor. Celelalte revoluții de până acum nu au reușit, fiindcă nu a existat voința supra-omenească și puterea mea absolută. N'ați avut până acum un dictator supra-uman.

— Ai furat și ai ucis! Vrei să fiu complicele tău, cum e Igor Khan! strigă Gex.

— Am furat o armă pentru cucerirea fericirei umane, și am ucis pe cei cari au încercat să-mi surpe autoritatea. Gex, îți las o săptămână de gândire. Ori ești cu mine, ori vei fi mort. Nu te ameninț: știu că nu te sperie moartea. Sunt convins însă, că nu vei putea refuza concursul tău, unei *Voințe* care poate să salveze toată această umanitate mizerabilă, pe care a-i văzut-o colcăind în porturi și hale, ca viermii!....,

— Până nu voi ști ce om te conduce din umbră, nu fac nici o cârdășie, strigă Gex.

— Am să-ți dovedesc puterea mea supra-umană, și atunci te vei convinge... Rămâi cu bine..

Gex făcu câțiva pași după Ugli. Omul mecanic se întoarse:

— Nu încerca să mă urmărești. Metodele tale polițiste, sunt perimate față de puterea mea. Orizontul meu vizibil este circular: văd simultan și în spate, și pe lături; văd în toate părțile deodată.

* * *

Indată ce omul mecanic dispăru, Trevor Gex se repezi la măsuța de toaletă, și cu o iuțeală de transformist, își rectifică trăsăturile feței cu câteva linii de fard, își puse o bărbuță rară, subțire, îmbrăcă peste pijama o sutană neagră, își puse un fel de potcap și, deghizat în călugăr, eși pe culoar, după Ugli. In stradă, zări silueta masivă a omului de oțel, dispărând după colț. Falșul călugăr urmări astfel pe Ugli, dealungul câtorva străzi întunecate, din preajma aleii Bois de Boulogne. Dar la un colț, omul mecanic se întorse brusc, și îi puse mâna lui formidabil de grea în piept:

— Trevor Gex, ți-am spus că pe mine nu mă poți urmări. Sunt mai tare ca tine, și trebue să te supui. Iți poruncesc să nu te miști de aci!...

Din ochii omului mecanic țâșnia o lumină ciudată; Gex se simți hipnotizat, amețit de această lumină pătrunzătoare. Ar fi vrut să se miște, să vorbiască, dar părea paralizat. Mușchii săi nu mai executau mișcările ordonate de voință.

Detectivul abia putu să îngâne:

— Ugli, unde te pot vedea, ca să vorbim?..

— Oriunde. De azi într'o săptămână la miezul nopții, în acest canal, de pildă..

Și omul mecanic arătă gura unui canal

ce dă în hrubele canalizării subterane a Parisului.

Când Gex ridică ochii spre Ugli, omul mecanic dispăruse în noapte.

X

CAPCANA SUBTERANĂ

Se produse între timp în capitala Franţei, o învălmăşală cum nu se mai văzuse dela revoluţia franceză sau dela mobilizarea generală din 1914. Populaţia, în mare fierbere, forfotia pe străzi, se aduna în grupuri.

Ziarele publicaseră *„Proclamaţia lui Ugli, Omul mecanic, Stăpânul Lumii!“* Aceeaş proclamaţie fusese lipită în cursul nopţii, pe zidurile cetăţii.

Ugli se adresa „pământenilor“, aducându-le la cunoştinţă că în baza puterilor supra-omeneşti de care dispune, el, omul-maşină, se proclamă Stăpân al Lumii, şi oricine va îndrăsni să-i conteste autoritatea sau să se opună poruncilor lui, va fi ucis fără milă.

„Dacă însă pământenii vor accepta dominaţia mea, le făgăduesc introducerea pe pământ a unei ere de reală fericire. Doresc să realizez efectiv, *nu iluzoriu ca până acum, cele trei mari visuri ale omenirii îndurerate: libertate, egalitate, fraternitate“.*

Ugli, Omul mecanic

Guvernul publică un comunicat, prin care arată că „proclamaţia“ lui Ugli nu fusese desigur decât o farsă de prost gust.

Dar în acea noapte, ministrul de interne, care redactase comunicatul, muri subit, fără nici o urmă de crimă.

Vâlva spori. Ugli, omul mecanic, fu zărit într'o noapte, la periferia Parisului. Apoi la Berlin, doi savanţi fură găsiţi decapitaţi, şi *„capetele lor lipsă“*, scriau ziarele.

Ugli fu semnalat pe străzile Berlinului, şi apoi la Praga, într'un automobil, pe care-l conducea singur!

Intr'adevăr de când se petrecuse la Londra şi Paris ceeace ziarele numiau *„fuga omului mecanic“*, un fel de psichoză colectivă cuprinsese întreaga Europă; oameni serioşi susţineau că ar fi văzut pe Ugli în diferite puncte ale continentului. Groaza domina în oraşele unde prezenţa omului mecanic era semnalată. Viena trăi câteva zile de spaimă intensă, până ce Ugli fu văzut la Moscova. Ugli nu cunoştea bariere, nici graniţe. Noaptea, uşile se încuiau cu grijă, căci tuturor le era teamă, să nu se pomeniască la patul în care dormiau cu masivul Ugli şi să nu-i strângă de gât Omul mecanic, cu mâinile lui de oţel, strangulându-i până la decapitare!...

* * *

Catacomba în care Gex îşi dăduse întâlnire cu Ugli, fu înţesată din vreme cu agenţi. Poliţia spera să pună astfel mâna, graţie lui Gex, pe această maşină criminală, — sau pe asasinul farsor.

Detectivul, în hruba canalizării, cu o faclă în mână, ce juca lumini roşii şi umbre vinete pe pereţii şi în apa canalului, aştepta pe Ugli. O armată de agenţi era ascunsă în întuneric. Când omul mecanic avea să apară, detectivul trebuia să fluere. Atunci, agenţii aveau să se repeadă şi să înconjoare maşina-vie.

Un fluer strident se auzi în subterană. Zgomot confuz de năvală prin întuneric.

Atunci, o viziune fantastică se arătă: la lumina faclei, apăru un om cu cap de oţel, un urias din ochii căruia ţâşniau două raze albastre-verzui. Arătarea plimbă privirile ei de foc în rândurile agenţilor, secerându-i ca o mitralieră fără zgomot. Agenţii voiră să descarce revolverele, dar erau, par'că, paralizaţi; zeci de agenţi căzură. Gex, înfricoşat el însuş, se lipise de zid, scăpând facla din mână.

Panica fu formidabilă. Cei ce putură să scape privirilor ucigaşe ale lui Ugli, o rupseră la fugă.

In subterană, nu rămase decât înfiorătoarea vedenie, Trevor Gex şi cadavrele.

* * *

Ţâşnirea de lumină din ochii ciudatului om mecanic se stinse. El ridică facla de jos, o înfipse într'o crăpătură a zidului, şi întoarse faţa spre Trevor Gex. Avea gulerul pardesiului ridicat şi-şi trasese pălăria mare pe ochi.

— Trevor Gex, m'ai trădat! zise vedenia.

Gex, uimit de puterea într'adevăr supraomenească a Omului de oţel, se întreba dacă nu visează.

— Haide! porunci Ugli.

Gex simţi un cleşte de fier zdrobindu-i braţul: Ugli îl luase de braţ şi detectivul fu nevoit să-l urmeze. Eşiră la aer, într'o stradă periferică a Parisului.

— Nu încerca — îi zise Ugli — să fugi sau să strigi. Inainte ca cineva să-ţi poată sări într'ajutor, te sfărâm.

Şi omul mecanic arătă în lumina unui felinar, pumnul său dur şi negru, ca o măciucă masivă.

Mergeau unul lângă altul; Gex simţia strânsoarea braţului de metal. Era prizonierul *Maşinei vii*, dar detectivul începuse să elaboreze cu sânge rece, mai multe planuri de scăpare din cleştele ciudatului aparat uman, planuri pe care le părăsi pe rând dându-şi seama că toată ingeniozitatea, experienţa şi abilitatea lui profesională, se frângeau în această întâmplare unică în viaţa sa.

Un fel de disperare, stăpânită încă, îl cuprindea încet. Mergea ţinut „la braţ“ de Omul mecanic, de maşina aceasta misterioasă, care-şi afirma voinţa proprie şi simţi pentru prima oară în viaţa lui, groaza strecurându-i-se rece în vine.

— Trevor Gex, ţi-e frică! Incepi să înţelegi atotputernicia mea. Dacă vei fi ascultător, te cruţ.

La un colţ de stradă îi aştepta un automobil, în care se urcă. In automobil se afla încă un om, în care Gex recunoscu pe Igor Khan, fostul spion sovietic, cu care avusese de furcă în timpul războiului.

Omul mecanic trase perdelele în jos. Merseră astfel mult, câteva ore.

Strâns în cleştele de fier al mâinei omului artificial, braţul lui Trevor Gex amorţise...

PRIZONIERUL OMULUI MECANIC

Când maşina în care se afla Ugli, Gex şi Khan, stopă, se aflau pe ţărmul mării.

Printr'o cută a terenului, printr'un fel de văgăună, Ugli, Khan şi prizonierul lor se strecurară până la malul mării, unde se afla o barcă, condusă de un negru. Săriră în barcă şi negrul vâsli. Ajunseră la un yacht cenuşiu, a cărui siluetă se desprindea nelămurită din ceaţa nopţii.

(Va urma)

FUGA

EDWARD LEEFORD, casierul băncii „*Midland Credit and Estate Bank London*" îşi încuie geamantanul, uitându-se la ceasornicul din perete. Mâna lui tremura puţin, abia perceptibil;—aceasta, însă, însemna mult pentru unul, care l'ar fi văzut în dosul ghişeului cassieriei „*Midland Bank*", numărând bancnotele cu o îndemânare miraculoasă: mâna lui fină şi nervoasă, lucra exact, rece şi puternic, ca o maşină.

Acum, mai avea o jumătate oră până la plecarea trenului. Peste zece minute o să ia un taximetru, iar peste alte douăzeci ajunge la gara Victoria, chiar în momentul plecării trenului.

N'a vrut să aştepte în gară nici un minut, nici să stea zadarnic pe peron. Mâna lui era acum, iarăş, rece şi liniştită ca totdeauna; se aşeză pe un scaun lângă fereastră şi cu ceasornicul în mână privia în ceaţa care căuta să acopere zidurile deşarte şi lipsite de farmec. Un moment se gândi că n'are să le mai vadă niciodată şi nici coşul acel innegrit de fum, care de ani de zile tot ameninţa cu prăbuşirea. Gândurile lui se îndreptau iarăş către prezent.

Planul făcut nu era oare bun? A fost doar perfect întocmit şi nu avea nici un punct slab. Nu putea fi descoperit, căci totul era pregătit până la cele mai mici detalii şi bine chibzuit. Falsificările şi decontările fictive în registrele băncii, au fost prudent şi genial trecute, aşa că numai o revizie meticuloasă şi sistematică putea să le constate, iar despre aceasta nu putea să fie nici vorbă cel puţin până după ce s'ar fi aflat dispariţia...

Atunci se va face cu siguranţă, dar şi el avea tot timpul să se refugieze într'o ascunzătoare, undeva departe. A ales special începutul lunei August, pentru realizarea planului său. In fiecare an, prima zi de Luni din August, e o sărbătoare populară numită „*August Bankholiday*"; deci, înainte de Marţi, nu putea fi descoperit. Şi astăzi e Sâmbătă.

Directorii băncii au plecat ca de obicei de Vineri seară, ca să petreacă Duminica la iarbă verde, iar el a expediat în tot cursul săptămânei sume mari la băncile de pe Continent, acolo unde le putea ridica oricând, fără pericol. Numerarul pe care-l avea la el îi va ajunge până atunci.

Intr'adevăr, putea să fie mulţumit de isprava lui, planul bine conceput asigura desfăşurarea evenimentelor, iar personal nu putea să i-se întâmple nimic. Şi dacă, totuş, i s'ar întâmpla ceva? Mâna lui căuta un obiect mic, metalic, în buzunar... pregătit pentru ultima eventualitate.

„Va banque" gândia Edward Leeford, luându-şi geamantanul şi pardesiul. Cele zece minute au trecut.

Chiar în momentul când a ajuns la uşă, telefonul sună strident. Cu respiraţia oprită se întoarse din drum. Să răspundă?

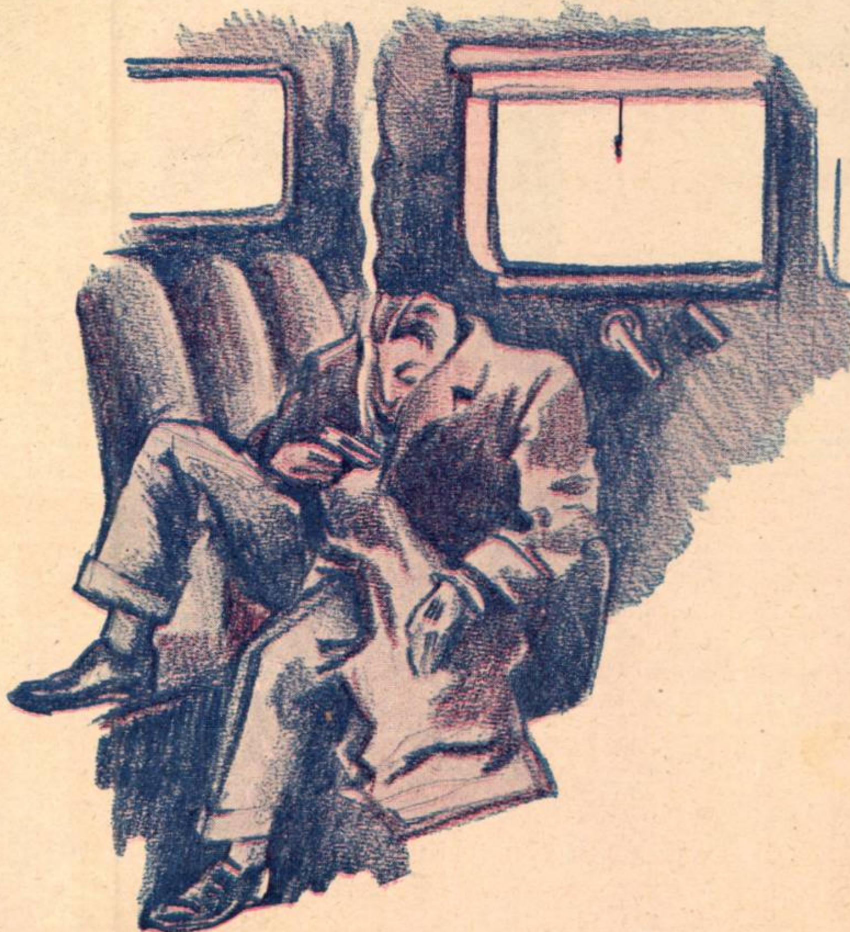

Telefonul suna mereu ; se hotărî, luă receptorul şi după câteva cuvinte îl puse la loc. Un cunoscut voia să ştie dacă avea chef să facă o partidă de poker. Işi luă din nou lucrurile; incidentul îl indispuse. Dece tresăria atât de speriat? Doar nervii lui nu vor refuza serviciul! Prostii! O descoperire este exclusă căci în tot decursul pregătirilor a fost liniştit şi cinic, iar acum când e aproape în siguranţă, tot planul să dea greş?

In stradă s'a mai uitat odată la ceas. Pentru Dumnezeu! Cinci minute pierdute din cauza telefonului blestemat. Şi acum trebuia să mai fugă până la primul colţ, ca să găsească un autotaxi liber.

— „La gara Victoria", ordonă el şoferului, „şi 5 shilingi peste taxă, dacă mai ajun-

(Continuare în pag. XXII)

(Urmare din pag. XXI)
gem la timp!" Se lăsă pe perne şi se descoperi.

Ce cald i-s'a făcut! De ce a răspuns la telefon? Dacă pleca atunci, nu avea nici o întârziere. Cerule! Cum se grăbia ceasornicul!!! Numai să nu scape trenul. Asta mai lipsia. De ce a aşteptat până la ultima secundă?

Lăsă geamul jos, spunând şoferului să meargă cu viteză mai mare. Omul se execută.

Leeford îşi şterse sudorile...

Un motor de automobil, se auzia chiar în urma lor. La dracu!

Maşina aceasta neagră, îl urmăreşte chiar de la începutul drumului.

Ce e asta? E urmărit?

Degetele lui tremurau, corpul lui era acoperit cu broboane de sudori. Şi chiar când voi să stimuleze şofeurul la viteză şi mai mare, acesta a tras frâna; taxiul se opri.

Automobilul mare, negru, se oprise şi el chiar în urma lor. Cupeul era închis. Cine îl urmăreşte? Poliţiei, câinilor aceştia de la Scotland Yard, lor nu le scapă nimeni atât de uşor. Simţia un început de leşin.

Lângă ei, o altă maşină şi alte maşini. Va să zică circulaţia e oprită numai! Totuş, abia peste două minute se descurcară automobilele.

Leeford nu mai îndrăznia să se uite la ceas.

— „O liră sterlină bacşiş special, dacă mai ajungem la timp!" Promisiunea îşi făcu efectul. Chiar şi şoferii londonezi riscă nesocotirea ordinelor, în schimbul unei lire sterline.

Acum taximetrul gonia nebuneşte, pe Wandsworth Road. Ca să intre pe Vauxhall Bridge, şoferul nu mai diminuă viteza, ci făcu o curbă care a pus în joc viaţa lui şi a pasagerului. Insă automobilul negru dispăruse.

Leeford respiră uşurat. Teama l-a chinuit însă: ce-ar fi dacă au luat-o pe un alt drum, numai ca să ajungă înaintea lui la gară? Sau s'a oprit la un telefon ca să înştiinţeze postul de la gară?

El simţi cum i se revoltau nervii contra stăpânirii forţate.

Ceasul!!

Mai erau trei minute, iar taxiul sbura. Se uită afară. Cunoştea locul: Vauxhall Bridge Road.

Se mai uită odată la ceas: mergând cu acest tempo, ajunge la gară în cel mult nouăzeci de secunde. Deci va reuşi. Dar aşa a şi vrut, chiar în ultimul minut...

Leeford tresări îngrozit! Frânele ţipau ascuţit, pneumaticele lunecau pe asfalt. Taxiul a fost oprit... Glasuri...

Două uniforme albastre... Cu faţa cenuşie, imobilizat, priveşte Leeford pe cei doi poliţişti, cari vorbesc cu şoferul...

Atât de aproape de ţintă... şi acum...

Unul dintre poliţişti, se apropie şi apucă mânerul uşii.

— „Sfârşitul" gemu Leeford, „ăsta e sfârşitul".

O pocnitură scurtă, aspră, ca o lovitură de biciu, primeşte pe funcţionarul în uniformă albastră, care deschide uşa automobilului...

In aceeaş zi, a apărut în ediţiile de seară ale ziarelor londoneze următoarea notiţă:

„Pe Vauxhall Bridge Road, poliţia de circulaţie a oprit o maşină, care mergea cu o viteză exagerată, inspre Victoria-Station. La vederea poliţistului, clientul taximetrului s'a împuşcat. In afară de o sumă de bani şi un paşaport olandez pe numele de „Van der Steen", nu s'a găsit asupra sinucisului nimic. Eventualele comunicări care ar putea înlesni identificarea lui, se vor adresa Biroului No. 35, la Scotland Yard".

DAVID ŞI GOLIAT